

Papur Tystiolaeth: 27^{ain} Tachwedd 2025

Cynnwys:

Cyflwyniad a Chefndir	2
Powys a'i Phoblogaeth	2
BIAP fel darparwr	2
BIAP fel comisiynydd	3
1. Cyllid, cynllunio ac uwchgyfeirio	5
1.1 Cyllid a gwerth	5
1.2 Camau Gweithredu Galluogi	7
1.3 Cynllun gwasanaethau clinigol	7
1.4 Newid gwasanaeth	10
1.5 Gweithio rhanbarthol	11
1.6 Uwchgyfeirio	12
2. Gwella mynediad i bawb	18
2.1 Trosolwg o berfformiad	18
2.2 Ansawdd a diogelwch	29
2.3 Asesiad allanol	41
2.4 System rheoli ansawdd	43
2.5 Gwasanaethau bregus a heriol	44
2.6 Profiad cleifion	45
3. Paratoi gwasanaethau ar gyfer y dyfodol	49
3.1 Cynllun iechyd menywod	49
3.2 Gwasanaethau mamolaeth a newyddenedigol	50
3.3 Iechyd meddwl	52
3.4 Gwella ansawdd a llywodraethu	54
3.5 Iechyd y boblogaeth	55
3.6 Gofal sylfaenol	61
3.7 Digidol	67
4. Cryfhau'r ffordd rydyn ni'n rhedeg y GIG	70
4.1 Y Gweithlu	70
4.2 Datblygu Arweinyddiaeth a Diwylliant Sefydliadol	71
4.3 Blaenoriaethu Lles Staff, Cynhwysiant a Phartneriaeth Gymdeithasol	72
4.4 Cryfhau Piblinellau Recriwtio, Addysg a'r Gweithlu	73
4.5 Strwythur Sefydliadol	74
4.6 Datblygu Gallu Mewnol ar gyfer Tirwedd Gomisiynu Cymhleth	74
5. Materion Lleol y Bwrdd	76
5.1 Cyd-destun	76
5.2 Cyllid, Strategaeth, Cynllunio a Chynnydd Lefel 4	76
5.3 Newidiadau gwasanaeth dros dro	77
5.4 Materion trawsffiniol	77
5.5 Mynediad deintyddol	78
5.6 Gofal sylfaenol – Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol	78
5.7 Gofal cymdeithasol a bregusrwydd y system	79

Cyd-destun: Mae'r pecyn tystiolaeth hwn wedi'i gynhyrchu gan Fwrdd Iechyd Addysgu Powys i gefnogi'r Cyfarfod Atebolrwydd Cyhoeddus rhwng Gweinidogion Cymru a'r Bwrdd ar 27^{ain} Tachwedd 2025. Fe'i cynhyrchwyd yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru.

Dyddiad cyflwyno: 13^{eg} Tachwedd 2025

Dyddiad y cyfarfod: 27^{ain} Tachwedd 2025

Cyflwyniad a Chefndir

Powys a'i Phoblogaeth

Mae Bwrdd Iechyd Addysgu Powys yn darparu gwasanaethau cymunedol, gofal sylfaenol ac iechyd meddwl i'w boblogaeth o 133,000 o bobl. Mae'n comisiynu gwasanaethau aciwt ac arbenigol ar eu cyfer gan 14 o ddarparwyr GIG yng Nghymru a dros y ffin yn Lloegr.

Mae disgwyliad oes i ddynion a menywod yn uwch ym Mhowys nag yng Nghymru gyfan, ond nid yw'r holl flynyddoedd hynny o reidrwydd yn cael eu treulio mewn iechyd da. Mae ymdeimlad cryf o gymuned. Mae arolygon lles a ffordd o fyw yn aml yn dangos lefelau uchel o bobl yn teimlo'n hapus ac yn fodlon â bywyd. Mae yna ddiwylliant Cymreig sy'n gynyddol ffyniannus, gyda 19% yn medru siarad Cymraeg ym Mhowys.

Fodd bynnag, mae anghydraddoldebau mewn grwpiau a daearyddiaethau. Mae wyth ar hugain y cant o'r boblogaeth dros 65 oed ac mae'r boblogaeth yn heneiddio'n gyflymach na rhannau eraill o Gymru. Yn ddiweddarach mewn bywyd, mae unigolion yn tueddu i brofi mwy o salwch, mwy o gyflyrau (amlforbidrwydd) sy'n dod â chymhlethdod ychwanegol ac angen mwy am iechyd a gofal. Canser, cyflyrau anadlol a chylchrediad yw prif achosion salwch a marwolaethau cynnar. Mae deuddeg y cant o'r boblogaeth yn ofalwyr di-dâl ac mae tua thraean o'r boblogaeth yn byw ar eu pennau eu hunain, gyda hanner yn hŷn na 65 oed.

Mae gan Bowys naw ardal yn y 30% mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer mynediad at wasanaethau, oherwydd ei ardal ddaearyddol wledig fawr a'i opsiynau trafnidiaeth cyfyngedig, a all effeithio'n sylweddol ar allu trigolion i gyrraedd gwasanaethau hanfodol, yn enwedig y rhai sydd mwyaf agored i niwed. Mae incwm cyfartalog aelwydydd yn is ym Mhowys o'i gymharu â gweddill Cymru ac mae tua 4,000 o deuluoedd yn byw mewn tldi llwyr.

Mae pobl yn aros am driniaeth ac yn aros yn yr ysbyty yn hirach nag y dylent. Mae gormod o bobl yn treulio dyddiau olaf eu bywydau mewn Ysbytai Cyffredinol Dosbarth y tu allan i'r sir yn hytrach nag yn eu cartrefi eu hunain. Mae cymhlethdod yr angen yn dwysáu, ar draws iechyd corfforol a meddyliol ac mae pwysau uniongyrchol gan gynnwys oedi mewn gofal, yn arwain at gostau uchel ar gyfer deilliannau gwael.

Mae hyn yn golygu ei bod yn bwysig edrych yn y tymor hwy, a chymryd golwg gyfannol a ryng-genhedlaeth o ofal iechyd er mwyn adeiladu dull cynaliadwy ar gyfer Powys.

BIAP fel darparwr

Mae BIAP yn darparu ystod o wasanaethau'n uniongyrchol, lle mae'n ddiogel ac yn briodol gwneud hynny yn ein lleoliad gwledig. Mae hyn yn cynnwys cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol cymhlethdod is, achosion dydd a chleifion allanol, diagnosteg gan gynnwys endosgopi a radioleg, mamolaeth, mân anafiadau, canser a gwasanaethau iechyd meddwl i blant a phobl ifanc, oedolion ac oedolion hŷn ar draws 9 ysbyty cymunedol.

Yn ogystal â'r safleoedd ysbytai hyn, darperir gwasanaethau mewn ystod o glinigau cymunedol a chanolfannau megis practisau meddygon teulu, fferyllfeydd, meddygfeydd deintyddol ac optometryddion mewn trefi ledled Powys.

Mae 3 clwstwr gofal sylfaenol o fewn BIAP sy'n gweithio'n agos gyda 16 practis meddygol, 24 practis deintyddol, 20 optometrydd a 23 fferyllfa.

Mae BIAP yn cyflogi tua 2,000 o bobl ac mae'n rhan bwysig o'r economi sylfaenol yn y Sir. Mae heriau a chyfleoedd i'r gweithlu ar draws iechyd a gofal gan gynnwys y sector cymunedol a gwirfoddol oherwydd daearyddiaeth gwasgarog, wledig, proffil oedran hŷn a mudo allanol y gweithlu iau.

BIAP sydd â'r ystâd GIG hynaf o'r holl fyrddau iechyd yng Nghymru gyda 31% o'r adeiladau yn dyddio cyn 1948 (sylweddol uwch na chyfartaledd Cymru, sef 12%). Mae angen cost ôl-groniad o £70 miliwn i ddod â'r ystâd i safon 'foddhaol', yng nghyd-destun darlun tebyg yn genedlaethol ac adnoddau cyfalaf cyfyngedig.

Mae cysylltiadau digidol wedi gwella ar draws safleoedd a chartrefi pobl, sydd wedi galluogi'r gallu i gefnogi apwyntiadau rhithwir, i rannu gwybodaeth am gleifion ar draws gofal sylfaenol ac eilaidd, ac i gael mynediad at wybodaeth a chyingor o ansawdd uchel ar gyfer hunanofal. Fodd bynnag, mae rhwystrau i fynediad digidol yn parhau i fod yn arbennig o gysylltiedig â heriau mynediad anghysbell a gwledig, a'n poblogaeth hŷn.

BIAP fel comisiynydd

Oherwydd daearyddiaeth a llif cleifion ar gyfer gofal eilaidd a gwasanaethau arbenigol eraill, mae gan BIAP drefniadau comisiynu hynod gymhleth gyda 14 o ddarparwyr GIG:

- **GIG Cymru Byrddau Iechyd Prifysgol** – Aneurin Bevan, Betsi Cadwaladr, Caerdydd a'r Fro, Cwm Taf Morgannwg, Hywel Dda, a Bae Abertawe.
- **GIG Cymru Ymddiriedolaethau** – Felindre.
- **GIG Lloegr Ymddiriedolaethau** - Ymddiriedolaeth Sefydledig GIG Ysbytai Swydd Gaerloyw, Ymddiriedolaeth Sefydliad GIG Ysbyty Orthopedig Robert Jones ac Agnes Hunt, Ymddiriedolaeth GIG Sandwell a Gorllewin Birmingham, Ymddiriedolaeth Iechyd Cymunedol Swydd Amwythig, Ymddiriedolaeth GIG Ysbyty Amwythig a Telford, Ymddiriedolaeth GIG Brenhinol Wolverhampton, Ymddiriedolaeth GIG Ysbytai Acíwt Caerwrangon, a Ymddiriedolaeth GIG Dyffryn Gwy.
- **Cydbwyllgor Comisiynu GIG Cymru** - Cydbwyllgor yw hyn o'r saith Bwrdd Iechyd sy'n gweithredu gyda'i gilydd ar eu rhan ac sy'n gyfrifol am gomisiynu gwasanaethau arbenigol, ambiwlans a gwasanaethau 111. Mae hyn yn cynnwys comisiynu gwasanaethau gan Ymddiriedolaeth Brifysgol GIG Gwasanaethau Ambiwylans Cymru.

Mae bron i 50% o gyllideb BIAP yn cael ei wario mewn gwasanaethau eilaidd a thrydyddol a gomisiynwyd, gyda gofal a gomisiynwyd yn bwysig iawn i ddiwallu anghenion poblogaeth Powys.

Nod BIAP yw dod yn gomisiynydd mwy strategol i yrru iechyd a gwerth y boblogaeth ac mae wedi datblygu [Fframwaith Comisiynu Strategol](#) er mwyn sicrhau:

- Mae BIAP yn comisiynu gwasanaethau'n effeithiol i ddiwallu anghenion iechyd poblogaeth pobl Powys fel y nodir yn y Strategaeth Iechyd a Gofal ar y Cyd 'Powys Iach, Gofalgar'.
- Mae adnoddau BIAP yn cael eu defnyddio'n ddoeth i gael y canlyniadau, ansawdd a phrofiad gorau posibl i'r boblogaeth rydyn ni'n ei gwasanaethu.
- Alinio ag egwyddorion Dyletswydd Ansawdd GIG Cymru er mwyn hwyluso newid cam mewn gwella a rheoli sy'n seiliedig ar ansawdd.
- Ffocws cyson ar ganlyniadau, ansawdd, profiad, a chost i sicrhau bod adnoddau'n cael eu dyrannu a'u rheoli i gael yr effaith gadarnhaol fwyaf.
- Dilynir methodoleg a dull cadarn a chyson gan BIAP sy'n agored ac yn dryloyw, wrth benderfynu pa wasanaethau a thriniaethau i'w comisiynu, a sut i'w comisiynu.
- Mae gwasanaethau yn cael eu comisiynu o fewn y gyllideb BIAP sydd ar gael.

1. Cyllid, cynllunio ac uwchgyfeirio

1.1 Cyllid a gwerth

Sefyllfa ariannol gyfredol

Cyflwynodd BIAP Gynllun Blyneddol i Lywodraeth Cymru ym mis Mawrth 2025, a oedd yn cynnwys diffyg o £38.4m, gydag uchelgais i nodi camau pellach i allu cynllunio ar gyfer diffyg o £16m.

Cadarnhaodd llythyr y Swyddog Atebol ym mis Mai 2025 gamau gweithredu i leihau gwariant yn 2025/26 gyda gwerth meintiol o £10.1m i adolygu rhagolwg BIAP i ddiffyg o £28.3m. Mae diffyg sylfaenol cysylltiedig o £42.1m, sy'n cael ei achosi gan y gyrwyr cost canlynol:

- Comisiynu gofal iechyd eilaidd ac arbenigol;
- Comisiynu gofal iechyd parhaus;
- Gwariant cyflog;
- Comisiynu darparwyr preifat gwasanaethau iechyd meddwl aciwt.

Ar fis 7, nododd BIAP sefyllfa o £19.458m o orwariant o flwyddyn hyd yma, o'i gymharu â diffyg arfaethedig o £16.517m. Mae hyn yn cyfateb i orwariant o £2.942m i BIAP. Mae'r gorwariant o flwyddyn hyd yma o'i gymharu â'r cynllun yn bennaf oherwydd pwysau cost annisgwyl:

- Cynnydd mewn tariffau gofal heb ei gynllunio gan y GIG (13% ar gyfartaledd) - £2.2m;
- Cyflawni cynlluniau arbed y Cydbwyllgor Comisiynu - £0.5m;
- Cyfraniad Yswiriant Gwladol Cyflogwyr - £0.6m; ac
- Mae'r gweddill o £(0.4)m yn amrywiant gweithredol sy'n gysylltiedig ag arbedion; mae gorwariant darparwyr preifat wedi'i wrthbwyso gan danwariant mewn mannau eraill.

Mae BIAP yn parhau i gynnal rhagolwg refeniw ar gyfer 2025/26 o -£28.3m (diffyg), gan nodi bod sawl rhagdybiaeth sylfaenol a chyfres o risgiau sylweddol a chyfleoedd cyfyngedig sy'n ymwneud â'r rhagolwg hwn o bwysau heb eu cynllunio y tu allan i'r Cynllun.

Cynnydd yn erbyn cynllun cynilo

Mae BIAP wedi nodi yn ei gynllun cynilo 2025/26 ystod eang o gamau lliniaru i fynd i'r afael â'r sefyllfa ariannol. Mae'r targed arbed o £23.1m yn sylweddol. Mae'n cynrychioli 6.3% o'r dyraniad cyllid Gwasanaethau Iechyd Ysbytai a Chymunedol (GIYCh) ac mae'n rhaglen arbed fwy nag y mae BIAP wedi'i gyflawni yn hanesyddol. Mae hyn yn ychwanegol at y rhaglen sylweddol iawn o arbedion a gyflawnwyd yn 2024/25.

Mae **Error! Reference source not found.** yn dangos y cyflawniad arbedion a ragwelir ar ddiwedd mis Hydref (Mis 7).

In-year 2025/26							Recurrent for future years		
Values									
Targeted Area	2025/26 Target	No. Green + Amber	Green (forecast)	Amber (forecast)	Green + Amber (forecast)	Forecast vs Target	Recurrent 2025/26 Target	Forecast FYE	FYE vrs Recurrent Target
Premium pay expenditure	3,400	42	3,217	0	3,217	-183	3,400	3,012	-388
Medicine Management	1,500	6	1,795	0	1,795	295	1,500	1,795	295
MV and HP Programmes	1,000	1	732	0	732	-268	0	0	0
2% Recurrent	1,000	32	1,523	0	1,523	523	1,000	1,254	254
1% Non-recurrent	500	18	1,561	0	1,561	1,061	0	0	0
CHC / Private Providers	2,500	1	500	0	500	-2,000	2,000	0	-2,000
Commissioning	3,080	8	1,131	0	1,131	-1,949	1,420	1,131	-289
Commissioning (NHSE to Wales Target)	7,100	14	6,600	0	6,600	-500	0	1,200	1,200
Commissioning (JCC)	1,000	0	0	0	0	-1,000	0	0	0
Commissioning (POCD)	1,500	2	673	0	673	-827	0	673	673
RTGH	500	2	500	0	500	0	0	0	0
Grand Total	23,080	126	18,232	0	18,232	-4,848	9,320	9,065	-255

Ar hyn o bryd rhagwelir cynlluniau gwyrdd gydag arbedion o £18.232 miliwn, yn erbyn y targed o £23.080 miliwn, gan roi bwlch o £4.848 miliwn i'w gau. Effaith rheolaidd cynlluniau cynilo yw £9.065 miliwn, o'i gymharu â'r targed rheolaidd o £9.320.

Cynlluniau gwerth a chynaliadwyedd

Mae'r cynlluniau cynilo yn gysylltiedig â'r meysydd ffocws sy'n deillio o ffrydiau gwaith y Bwrdd Gwerth a Chynaliadwyedd.

Categori'r Bwrdd Gwerth a Chynaliadwyedd	£,000	Cynnydd
Y Gweithlu	3,400	Trwy reolaethau uwch, gwell cadw a recriwtio mae BIAP yn agos at gyrraedd ei darged arbedion.
Rheoli Meddyginiaethau	1,500	Mae'r tîm fferylliaeth yn gweithio'n agos gyda chydweithwyr o ofal sylfaenol a gyda chyfoedion ledled Cymru. Rhagwelir y bydd y targed yn cael ei ragori.
GIP / Darparwyr Preifat	2,500	Mae cyflawni gostyngiadau mewn costau yn y maes hwn yn profi i fod yn heriol. Mae BIAP yn gweithio gydag arbenigwyr allanol i nodi camau i leihau'r twf mewn gwariant.
Heb-tâl / comisiynu	12,680	Mae gweithredoedd y Bwrdd Gwerth a Chynaliadwyedd mewn perthynas â llwybrau effaith uchel yn cael eu tracio a'u trafod trwy Grŵp Llywio Gofal Iechyd Seiliedig ar Werth BIAP. Mae rhai o'r camau gweithredu llwybr effaith uchel hefyd wedi'u cynnwys yn y camau gweithredu galluogi a'u mecanweithiau cyflawni ac olrhain cysylltiedig.

1.2 Camau Gweithredu Galluogi

Darperir crynodeb o'r cynnydd yn erbyn y camau gweithredu galluogi yn **Error!**

Reference source not found.. Nid oes unrhyw gamau gweithredu sydd wedi'u graddio fel nad ydynt ar y trywydd iawn ar gyfer cyflawniad o fewn y flwyddyn.

Maes thematig	Amcan	Sgôr CAG
Effeithiolrwydd gweithredol – gofal brys a gofal mewn argyfwng (6 cam gweithredu)	Gwella mynediad amserol at ofal, gan leihau hyd yr aros mewn meysydd allweddol o'r ffrwd gofal brys a gofal mewn argyfwng trwy fynd i'r afael ag amrywiadau.	4 - Ambr 1 - Gwyrdd 1 – Nid oes gan BIAP wasanaethau Unedau Brys neu Aciwt
Effeithiolrwydd gweithredol – gofal wedi'i gynllunio (9 cam gweithredu)	Gwella mynediad amserol at ofal, lleihau amrywiad diangen mewn cynhyrchiant clinigol.	3 - Ambr 1 - Gwyrdd 4 - Gwyrdd golau 1 - Ddim yn berthnasol i BIAP ar hyn o bryd
Cynhyrchiant y gweithlu (5 cam gweithredu)	Gwneud y mwyaf o gynhyrchiant ac effeithlonrwydd y gweithlu, gan gryfhau gwerth a defnyddio'r gweithlu yn effeithiol.	2 - Ambr 1 - Gwyrdd golau 2 - Gwyrdd
Gwneud y mwyaf o werth am arian (4 cam gweithredu)	Parhau i optimeiddio gwerth am arian a chyfraniad at effeithlonrwydd cyffredinol trwy feysydd allweddol heb-tâl, gan optimeiddio effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd.	2 - Ambr 2 - Gwyrdd golau
Gwella gwerth, optimeiddio canlyniadau, lleihau amrywiad (11 cam gweithredu)	Cefnogi gwelliannau mewn canlyniadau, effeithiolrwydd a gwerth trwy optimeiddio sut mae adnoddau'n cael eu defnyddio, a chanolbwyntio ar wella canlyniadau.	6 - Ambr 2 - Gwyrdd golau 1 - Gwyrdd 1 – Ni ddarperir unrhyw wasanaethau safle tiwmor yn BIAP 1 – Ni ddarperir unrhyw wasanaethau ar y cyd yn BIAP.

1.3 Cynllun gwasanaethau clinigol

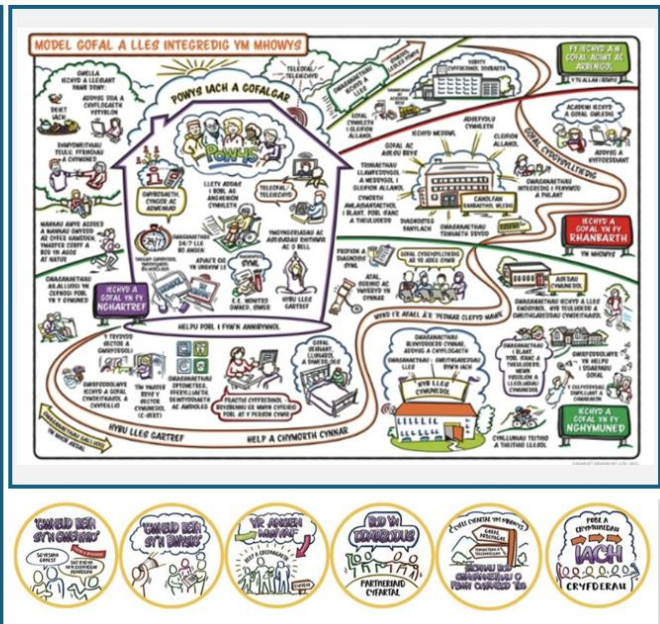
Mae'r [Strategaeth Iechyd a Gofal](#) ar gyfer Powys yn nodi'r Amcanion Lles y cytunwyd arnynt ar y cyd gan BIAP a Chyngor Sir Powys drwy'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol. Mae'n nodi'r ymateb ar y cyd i heriau fforddiadwyedd a chynaliadwyedd gwasanaethau; amrywiad yn y ddarpariaeth gwasanaeth ar draws y sir; a dibyniaeth ar wasanaethau a ddarperir y tu allan i Bowys gyda heriau mynediad. Cymeradwywyd y Strategaeth

ddeng mlynedd yn 2017 ac mae'n parhau i fod yn ein cyfeiriad teithio. Craidd i hyn yw'r model integredig o ofal a lles sydd yn Ffigur 1.

Ffigur 1: Model Integredig o Ofal a Lles

Craidd y model gofal yw:

- **Cartref**
- **Dull cymdogaeth / canolfannau lles cymunedol**
- **Canolfannau Gwledig Rhanbarthol**
- **Gwasanaethau iechyd a gofal integredig** i ddiwallu anghenion cyfannol unigolion
- **Symud gwasanaethau (lle bo'n ddiogel ac yn effeithiol)** o ofal eilaidd allan o ysbytai'r sir i Ganolfannau Rhanbarthol Gwledig Powys
- **Defnyddio technoleg ddigidol** i ddarparu clinigau rhithwir sy'n cael mynediad at weithwyr gofal eilaidd proffesiynol,
- **Cysylltu** â darparu **llety byw** â **chymorth digonol**,
- **Datblygu cymunedol a chynnwys rhanddeiliaid i ddarparu buddion cymunedol ehangach**,
- Cynnig **gwasanaethau un stop** a darparu cymaint o'r llwybr gofal mor lleol â phosibl o fewn Powys,
- **Canolfannau Lles Cymunedol Rhyng-genhedlaethol** sy'n darparu modd ar gyfer dulliau amgen o ddarparu gwasanaethau,
- Creu cyfle i **ddod â chymunedau ynghyd** i alluogi pobl i **fynd i'r afael â'r materion lles** sydd bwysicaf iddynt.

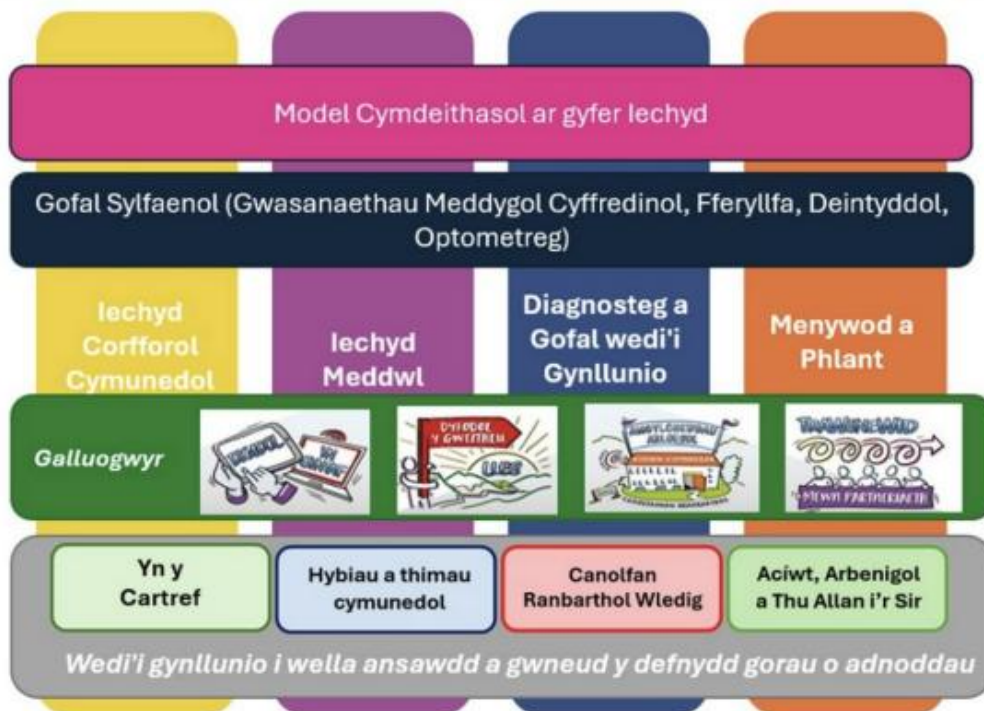
Mae'r Strategaeth yn seiliedig ar asesiad cynhwysfawr o boblogaeth Powys fel y nodir yn:

- Asesiadau Anghenion Poblogaeth Powys
- Asesiad Lles Powys

Yn unol â Meini Prawf Dad-ddwysáu BIAP, mae Cynllun Gwasanaethau Clinigol yn cael ei ddatblygu drwy'r bortffolio trawsnewid '[Gwella gyda'n gilydd](#)'v. Mae hyn yn ymateb i achos brys a thystiolaeth dda dros newid. Mae gwasanaethau iechyd a gofal ym Mhowys yn wynebu pwysau cynyddol o boblogaeth oedrannus sy'n tyfu, nifer cynyddol o aml-morbidrwydd cymhleth, seilwaith sy'n heneiddio, heriau'r gweithlu, a chyfyngiadau ariannol cynyddol. Mae aliniad clir â strategaeth leol a chenedlaethol, gan gynnwys *Cymru iachach* a'r *GIG mewn 10+ mlynedd* (Orford), wrth gydnabod "nad yw dim newid yn opsiwn."

Nod y portffolio trawsnewid yw ailgynllunio modelau gofal i ddarparu gwasanaethau diogel, cynaliadwy sy'n cyd-fynd ag anghenion y boblogaeth, gyda ffocws cryfach ar atal, ymyrraeth gynharach, a chydweithredu gwell ar draws iechyd corfforol, iechyd meddwl, gofal sylfaenol, gofal cymdeithasol a'r trydydd sector. Bydd hyn yn moderneiddio ein patrwm o ddarparu gwasanaethau a ddarperir yn uniongyrchol ac a gomisiynwyd. Mae Ffigur 2 yn darlunio dyluniad y portffolio.

Ffigur 2: Dull Portffolio Gwella Gyda'n Gilydd

Ar hyn o bryd, bwriedir cynnal y Rhaglen Gwella Gyda'n Gilydd mewn 3 cham:

- Cam Un: Gwasanaethau Cymunedol Iechyd Corfforol a Meddwl Oedolion.
- Cam Dau: Gwasanaethau Gofal Cynlluniedig.
- Cam Tri: Gwasanaethau ar gyfer Plant, Teuluoedd ac Iechyd Menywod.

Dechreuwyd Cam Un y gwaith ym mis Mawrth 2025 gan adeiladu ar weithgarwch gwella a thrawsnewid presennol o dan fyrddau rhaglen Eiddilwch ac Iechyd Cymunedol ac Iechyd Meddwl ac mae wedi cyflawni datblygiad yr achos manwl dros newid, modelau gofal ac opsiynau darparu ar gyfer gwasanaethau cymunedol Iechyd Corfforol a meddyliol oedolion. Mae ymgysylltu â rhanddeiliaid a'r cyhoedd wedi digwydd ar y meysydd gwasanaeth clinigol hyn ac mae arfarniad opsiynau (anariannol ac ariannol) ar y gweill i gefnogi argymhellion i'r Bwrdd. Bydd camau gweithredu i roi mwy o ffocws ar ddarpariaeth gymunedol sy'n deillio o'r gwaith hyd yma yn rhan o Gynllun Integredig 2026/27.

Mae cynllunio manwl ar gyfer camau yn y dyfodol ar y gweill a bydd yn mynd i'r afael â gwasanaethau gofal wedi'u cynllunio a gwasanaethau menywod a phlant. Bydd hyn yn adeiladu ar gynlluniau gwella a thrawsnewid presennol sy'n cael eu cyflawni drwy fwrdd rhaglen Gofal Diagnostig a Chynlluniedig BIAP wedi'i alinio â'r rhaglen genedlaethol ar gyfer blaenoriaethau gofal wedi'i gynllunio a fframweithiau optimeiddio Rhwydwaith Gweithredu Clinigol. Bydd asesiad strategol o wasanaethau gofal a diagnostig wedi'i gynllunio yn cael ei gyflwyno yn Ch4 2025/26 i lywio blaenoriaethau ar gyfer ailgynllunio llwybrau, optimeiddio atgyfeirio a phenderfyniadau comisiynu strategol.

Oherwydd y dysgu o ddatblygiad Cynllun Gwasanaethau Clinigol Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda, ynghyd â chanfyddiadau adolygiad annibynnol o'r amserlen ymgysylltu ac ymgynghori a'r cyfnod cyn etholiad ar gyfer etholiadau'r Senedd, mae'r

Ar hyn o bryd, y prif newidiadau gwasanaeth yr ydym yn dylanwadu arnynt a'u monitro yw:

- [Newid dros dro i wasanaethau strôc yn Ysbyty'r Tywysog Charles](#) (Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg).
- Datblygu [Cynllun Gwasanaethau Clinigol](#) Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda, yn enwedig gan ei fod yn ymwneud â strôc a gwasanaethau eraill yn Ysbyty Bronglais. Daeth yr ymgynghoriad i ben ar 31^{ain} Awst 2025 a disgwyliar y camau nesaf.
- Cynlluniau ar gyfer [newidiadau i wasanaethau strôc yn Ysbyty Sirol Henffordd yn y dyfodol](#) (Ymddiriedolaeth GIG Dyffryn Gwy a System Gofal Integredig Swydd Henffordd a Swydd Gaerwrangon)
- Ymgysylltu ar [rôl ysbytai cyffredinol lleol gwell yng Ngwent yn y dyfodol](#) gan gynnwys Ysbyty Nevill Hall (Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan).
- Y camau nesaf yn dilyn yr adolygiad o Gwasanaeth Casglu a Throslywddo Meddygol Brys a Gwasanaethau Ambiwlans Awyr gan gynnwys Argymhellid 4 "Datblygu cynnig comisiynu ar gyfer gwasanaeth gofal uwch a/neu ddifrifol pwrpasol ar y ffyrdd mewn ardaloedd gwledig, anghysbell ac arfordirol" (Cydbwyllgor Comisiynu GIG Cymru).
- Y [Rhaglen Trawsnewid Ysbytai GIG Ymddiriedolaeth GIG Ysbyty Amwythig ac Ysbyty Telford](#) gan gynnwys sefydlu Ysbyty Brenhinol Amwythig fel eu prif ganolfan ar gyfer gofal aciwt ac argyfwng ac Ysbyty'r Dywysoges Frenhinol ar gyfer gofal wedi'i gynllunio.

1.5 Gweithio rhanbarthol

Mae BIAP yn parhau i fod yn ymrwymedig i gydweithio gyda phartneriaid yn GIG Cymru a GIG Lloegr. Mae BIAP yn Aelod Cyswllt o Gydbwyllgor De-orllewin Cymru a Chydbwyllgor De-ddwyrain Cymru sydd newydd ei sefydlu. Fel yr amlinellwyd uchod, mae bodloni'r safonau ar gyfer gwasanaethau strôc yn fater cyson ar draws nifer o'r ardaloedd rhanbarthol hyn, yn ogystal ag i Loegr. Mae BIAP hefyd wedi ymrwymo i gwmpasu a deall y cyfleoedd ynghylch adferiad dewisol a gwella gwasanaethau cancer a gynigir gan ddarpariaeth ranbarthol fel y mae'n berthnasol i boblogaeth BIAP sy'n cael eu trin yn yr ardaloedd hyn.

Mae BIAP yn aelod llawn a sefydlu o Gydbwyllgor Iechyd a Gofal Canolbarth Cymru a sefydlwyd yn dilyn 'Adroddiad Longley' dros 11 mlynedd yn ôl. Yn ei gyfarfod diwethaf, mae'r Pwyllgor wedi cytuno i gynnal adolygiad o'r cynnydd ers ei sefydlu ac i adnewyddu'r weledigaeth a'r cyfeiriad ar gyfer gofal iechyd gwledig yng Nghymru.

Mae'r Cydbwyllgor Comisiynu yn Bwyllgor sefydlog o bob un o'r 7 Bwrdd Iechyd ac mae BIAP yn aelod gweithgar ar draws pob un o strwythurau'r cydbwyllgor. Mae BIAP yn gomisiynydd mwyafrif ac mae rhai blaenoriaethau comisiynu yn alinio, yn enwedig o ran comisiynu trawsffiniol a datblygu arferion rheoli atgyfeirio a chomisiynu. Fel yr amlinellir yn yr adran gyrrwyr ariannol, mae yna bwysau ariannol ar BIAP yn y maes hwn, yn enwedig mewn perthynas â llif gwasanaethau arbenigol trawsffiniol.

1.6 Uwchgyfeirio

Statws Uwchgyfeirio Cyfredol

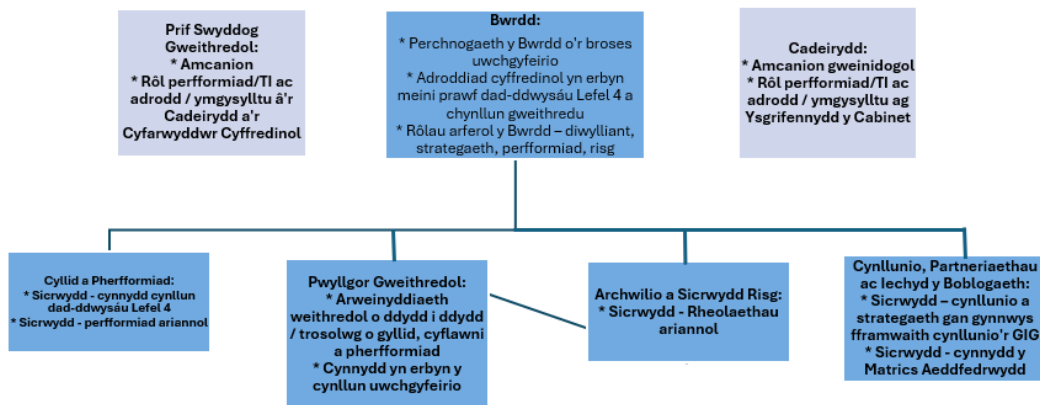
Mae statws uwchgyfeirio presennol BIAP wedi'i grynhoi yn y tabl isod.

- Cyllid, strategaeth a chynllunio: Lefel 4 (ymyrraeth wedi'i dargedu).
- Pob parth arall: Lefel 1 (trefniadau arferol).

Goruchwyllo trefniadau uwchgyfeirio ac ymyrraeth

Mae'r broses uwchgyfeirio yn eiddo i'r Bwrdd a'i Bwyllgorau ac yn cael ei oruchwyllo gyda'r strwythur sicrwydd, craffu ac adrodd a nodir isod:

Ffigur 4: Trefniadau goruchwyllo ar gyfer uwchgyfeirio ac ymyrraeth

Cynnydd

Mae'r Bwrdd yn derbyn adroddiad diweddarau cynnydd rheolaidd yn erbyn trefniadau uwchgyfeirio ac ymyrraeth Llywodraeth Cymru, sy'n rhoi sicrwydd bod mecanweithiau priodol ar waith i fonitro yn erbyn meini prawf dad-ddwysáu Lefel 4.

Mae'r Meini Prawf Dad-ddwysáu a'r trosolwg o'r cynnydd wedi'u cynnwys yn Ffigur 5 isod.

Mae ysgogwyr y diffyg ariannol yn adnabyddus ac yn cael eu cynnwys yn adran 1.1. Gyda chefnogaeth Llywodraeth Cymru, mae pecyn o gymorth allanol wedi'i sicrhau i adolygu capasiti comisiynu a chontractio, GIP a chynllunio a thrawsnewid. Roedd y cwnpas hefyd yn cynnwys adolygiad o reolaethau ariannol BIAP, cynllun cynilo a nodi unrhyw gamau tymor byr i wella'r sefyllfa o fewn y flwyddyn. Disgwylir i'r adroddiad o'r gwaith a gomisiynwyd yn allanol gael ei ddarparu i BIAP ddiwedd mis Tachwedd.

Mae'r cynnydd yn y Strategaeth a'r Cynllunio yn cael ei fonitro trwy log tystiolaeth y mae BIAP wedi'i ddatblygu gyda'r crynodeb diweddaraf fel a ganlyn.

Ffigur 5: Sgôr CAG Log Tystiolaeth Uwchgyfeirio

	Hunanasesiad 'RAG' arfaethedig	Rhesymeg (crynodeb)
1. Cyflwyno cynllun tymor canolig tair blynedd cytbwys a chredadwy neu gynllun blynyddol derbynol yn unol â'r fframwaith cynllunio cyfredol		Methu cyflwyno Cynllun Tymor Canolig Integredig cytbwys a methu cyflawni Cyfanswm Rheoli Targed yng Nghynllun Blynyddol 2025/26
2. Eglurder y Bwrdd ar y weledigaeth strategol ar gyfer y sefydliad		Gweledigaeth glir o fewn strategaeth hirdymor a rennir, Powys iach a Gofalgar sy'n sail i'r Cynllun Blynyddol
3. Tystiolaeth o fap ffordd clir a gweithrediad cynllun gwasanaethau clinigol y bwrdd iechyd		Rhaglen Gwella Gyda'n Gilydd ar waith, ymgysylltu wedi cychwyn – gwaith uchelgeisiol ac anodd i gynhyrchu 'map ffordd' a chyrraedd gweithrediad
4. Hyder Llywodraeth Cymru mewn cyflawniad yn seiliedig ar asesiad yn erbyn matrices aeddfedrwydd cynllunio y cytunwyd arno		Adborth LIC a dderbyniwyd sydd wedi llywio'r diweddariad hwn (Gorffennaf 2025)
5. Cyflawni ymrwymadau a nodir yng nghynllun y bwrdd iechyd, yn enwedig mewn perthynas â blaenoriaethau gweinidogol, disgwyliadau cyflawni a chamau galluogi		Cynllun Blynyddol 2025/26 ar waith gyda monitro ac adrodd chwarterol yn unol ag IQPD a JET

Mae disgwyl i BIAP ailgyflwyno yn erbyn Matrics Aeddfedrwydd Cynllunio Llywodraeth LIC diwygiedig erbyn diwedd mis Tachwedd.

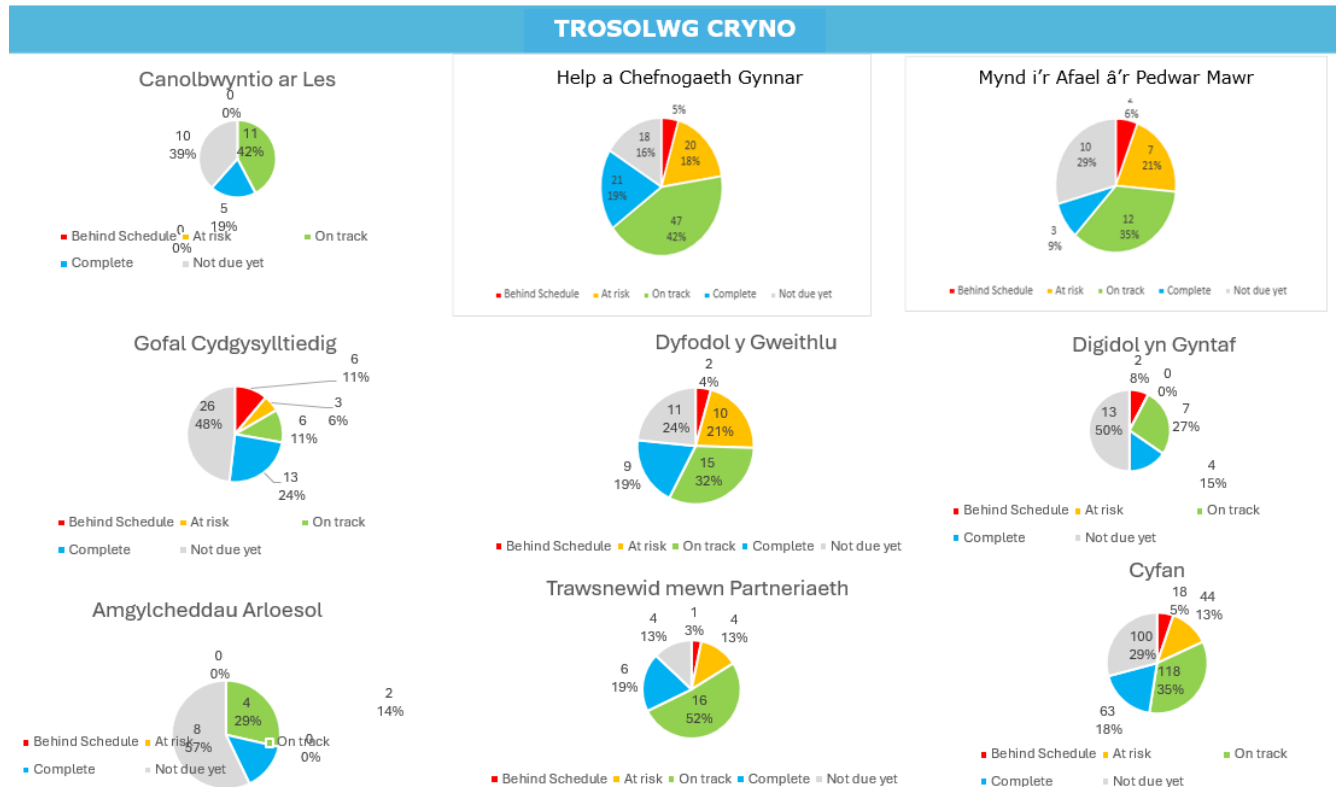
Nodir crynodeb o'r meysydd gweithredu allweddol sy'n dod i'r amlwg mewn perthynas â strategaeth a chynllunio isod:

- Mae dilyniant y Portffolio Gwella Gyda'n Gilydd a Rhaglen Lles Gogledd Powys yn hanfodol i ddatblygu Strategaeth / Cynllun Gwasanaethau Clinigol.
- Mae'r wybodaeth a gafwyd yn ystod ymgysylltu a datblygu opsiynau a modelau gwasanaeth gofal drwy'r rhaglen Gwella Gyda'n Gilydd a'r achos busnes ar gyfer Gogledd Powys wedi cynyddu'r sylfaen wybodaeth a sgiliau – yn enwedig mewn agweddau ar gynllunio gweithredol a gwasanaethau, ochr yn ochr ag arweinyddiaeth glinigol ac ymgysylltu â rhanddeiliaid.
- Bydd adborth gan Lywodraeth Cymru ar y Cynllun Blynyddol Integredig presennol (ochr yn ochr â Fframwaith Cynllunio a Pherfformiad GIG Cymru pan gaiff ei gyhoeddi) yn cael ei ddefnyddio i gryfhau'r Cynllun nesaf, er enghraifft atgyfnerthu'r aliniad clir â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol ac Amcanion Lles.
- Disgwylir i'r Asesiad o Anghenion Poblogaeth a rennir, yr Asesiad Sefydlogrwydd y Farchnad a'r Asesiad o Les hefyd gael eu hadnewyddu yn 2026/2027 (sy'n cael eu cynllunio ar hyn o bryd drwy'r BPRh a BGC) a byddant yn allweddol i adnewyddu ein Strategaeth bartneriaeth.
- Bydd gweithredu fframweithiau BIAP ar gyfer Comisiynu Strategol ac Iechyd y Boblogaeth yn canolbwyntio ar feysydd sydd â chyfleoedd effaith uchel ar draws y tymor byr, canolig a hirdymor, yn cyd-fynd â'r gwaith ar raglen Gwella Gyda'n Gilydd a Rhaglen Lles Gogledd Powys.
- Bydd adolygiad ac ymateb i'r adolygiad a gomisiynwyd yn allanol gan Grant Thornton a'i bartneriaid yn pennu unrhyw feysydd pellach i symud ymlaen ag aeddfedrwydd strategaeth a chynllunio.

Cynnydd yn erbyn amcanion Lles a blaenoriaethau strategol (fel yn Chwarter 2)

Mae Cynllun Blynnyddol BIAP 2025-2026 yn nodi pedwar Amcan Lles a phedwar Amcan Galluogi sy'n cael eu hadrodd bob chwarter o ran llwyddiant cyflawni a meysydd herio. Mae'r siartiau isod yn rhoi'r sefyllfa ar ddiwedd chwarter 2 2025/26. Allwedd BRAGG defnyddiwyd: Glas – wedi cwblhau; Coch – y tu ôl i'r amserlen; Ambr – mewn perygl/mar problemau'n bresennol; Gwyrdd – ar y trywydd iawn, a Llwyd – nid yw hyn yn.

Ffigur 6: Crynodeb o'r cynnydd yn erbyn y Cynllun Blynnyddol (diwedd Ch2 2025/26)

Mae dadansoddiad o berfformiad Chwarter 2 (Ch2) yn dangos cynnydd parhaus wrth gyflawni'r camau gweithredu a'r blaenoriaethau a nodir yn y Cynllun. O'r 343 o gyflawniadau allweddol a drefnwyd i'w cwblhau yn ystod 2025/26, roedd 243 i fod i'w cyflwyno yn Ch2. O'r rhain, adroddwyd bod 118 (49%) ar y trywydd iawn a 63 (26%) yn gyflawn.

Nid oedd cyfanswm o 100 o gyflawniadau wedi'u trefnu i'w cwblhau yn Ch2 ac maent wedi'u cynllunio ar gyfer dilyniant yn Chwarteri 3 a 4.

Amcanion Lles	
Amcan	Cynnydd
Canolbwyntio ar Les	Mae'r amcan hwn wedi'i gynllunio i'w gyflawni trwy ymagwedd system gyfan at les ac atal ac yn cwmpasu: • Cynllun atal system gyfan ar draws cwrs bywyd. • Cyflwyno ymateb Diogelu Iechyd, gan gynnwys Brechu • Iechyd Menywod, Teulu a Phlant Yn Chwarter 2, mae 19% o'r camau gweithredu cysylltiedig yn cael eu cyflawni (wedi'u cwblhau) o fewn y rhaglenni gwaith cysylltiedig, gyda 42% ar y trywydd iawn a 39% nad ydynt yn ddyledus eto.
Cymorth a Chefnogaeth Gynnar	Mae yna ffocws ar fodel gofal cymunedol ymatebol. Mae nifer o flaenoriaethau strategol wedi'u halinio â chyflawni'r amcan hwn sy'n cwmpasu: • Gwell Gofal Sylfaenol a Chymunedol • Rhaglen Gofal a Diagnosteg wedi'i Gynllunio • Gofal Cymhleth a GIP O Chwarter 2, mae cynnydd o fewn yr amcan allweddol hwn yn dangos bod 19% o'r camau gweithredu wedi'u cwblhau, 42% yn parhau i fod ar y trywydd iawn, 18% yn cael eu hasesu fel rhai mewn perygl, 5% ar ei hôl hi, ac nid yw 16% wedi'u trefnu i'w cyflawni eto.
Mynd i'r Afael â'r Pedwar Mawr	Mae hyn yn nodi'r ymateb i'r meysydd hynny sydd â'r effaith fwyaf ar iechyd a lles ym Mhowys – Canser, Cyflyrau Anadlol a Chylchrediad ac Iechyd Meddwl. Yn ystod y flwyddyn mae cyflawni yn canolbwyntio ar y canlynol: • Cyflyrau mawr (canser, anadlol, cylchrediad, cardiaidd, strôc a diabetes) • Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu Erbyn diwedd Ch2, mae 9% o'r camau gweithredu o dan yr amcan allweddol hwn wedi'u cwblhau, 35% ar y trywydd iawn, 21% mewn perygl, 6% ar ôl yr amserlen, a 29% nad ydynt yn ddyledus eto.
Gofal Cydgysylltiedig	Mae hyn wedi'i gynllunio i adeiladu gofal iechyd cynaliadwy a gwydn gyda ffocws ar y canlynol: • Model Ysbyty Cymunedol a Chanolfan Ranbarthol Gwledig • Gwell gwytnwch system. • Comisiynu er Gwerth Ar ddiwedd chwarter 2, mae 24% o'r camau gweithredu wedi'u cwblhau, mae 11% ar y trywydd iawn i'w cyflawni, 6% yn cael eu hystyried mewn perygl, 11% ar ôl yr amserlen, ac nid yw 48% o'r cyflawniadau yn ddyledus eto.

Cyflawniadau allweddol

- Cyflawnodd dau leoliad Blynyddoedd Cynnar ychwanegol y Wobr Byrbryd Iach Safon Aur, gan ddangos cynnydd parhaus wrth hyrwyddo bwyta'n iach ymhlith plant ifanc.
- Cyflwynwyd hyfforddiant Gwneud i Bob Cyswllt Gyfrif i 31 o gyfranogwyr, gan gefnogi ymgorffori sgysiau gwella iechyd ar draws gwasanaethau.
- Cafodd dros 320 o adeiladau eu hachredu o dan y Cynllun Croeso Bwydo ar y Fron, gan gyfrannu at amgylchedd cefnogol ar gyfer bwydo babanod ledled y sir.
- Cafodd 5.6% o ysmygwyr eu trin gan wasanaethau rhoi'r gorau iddi, gan ragori ar y targed cenedlaethol o 5%.
- Cyflawnodd ymgyrch frechu gwanwyn COVID-19 56.9% yn y defnydd - y gyfradd uchaf yng Nghymru - gyda dros 13,000 dos wedi'u gweinyddu a 79% o breswylwyr cartrefi gofal wedi'u brechu.
- Cyflawnodd brechiad Firws Syncytaidd Anadlol (FSA) berfformiad cryf: 70% yn y defnydd o bobl ymhlith menywod beichiog (cyrraedd y targed), 51.6% yn y garfan arferol (uchaf yng Nghymru), a 66.7% yn y garfan dal i fyny (yr ail uchaf yng Nghymru).
- Penodwyd Swyddog Diogelwch Meddyginiaethau newydd i gryfhau llywodraethu a diogelwch clinigol.
- Gwelwyd gwelliannau parhaus mewn stiwardiaeth gwrthficrobaidd, gan gynnwys gostyngiad mewn presgripsiynu gabapentin.
- Cwblhawyd ymweliadau sicrwydd lechyd Cyhoeddus Cymru ar gyfer rhaglenni sgrinio cenedlaethol yn llwyddiannus, gan gadarnhau safonau uchel o ran cyflwyno.
- Cwblhawyd recriwtio i'r tîm Cyhyrsgerberbydol, gydag ymgynghorydd orthopedig newydd i ddechrau ym mis Medi 2025.
- Optimeiddiwyd capasiti ymgynghorwyr, gan gyfrannu at gyfraddau Heb Fynychu o dan 3%.
- Ehangodd Uned Ddeintyddol Symudol De Powys ei darpariaeth, gan dderbyn adborth cadarnhaol i gleifion.
- Enillodd y rhaglen Gweithio'n Dda gydnabyddiaeth genedlaethol ac enwebiad Gwobr Prif Swyddog Nyrsio Cymru.
- Penodwyd Optometrydd Cymunedol, ochr yn ochr â chais llwyddiannus am offer theatr newydd i gefnogi ansawdd y gwasanaeth.
- Gwella gwasanaethau galluogi ac ailalluogi cymunedol sy'n darparu yn y gymuned ar gyfer cleifion hŷn a chefnogi llai o dderbyniadau i'r ysbyty a gwell llif.

Mae'r Cynllun Blynyddol yn disgrifio'r amcanion galluogi a ddatblygwyd i gefnogi'r gwaith o gyflawni'r amcanion Lles. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Dyfodol y Gweithlu
- Digidol yn Gyntaf
- Amgylcheddau Arloesol
- Trawsnewid mewn Partneriaeth

Camau Gweithredu Galluogi	
Cam Gweithredu	Cynnydd
Dyfodol y Gweithlu	- Cydnabuwyd y Rhaglen Trochi Arweinyddiaeth Glinigol fel arfer gorau mewn datblygu arweinyddiaeth. - Ymgysylltodd Cynllun Menter Gyrfa ac Addysg yr Academi ag 11 o 13 o ysgolion Powys a sawl coleg, gan gyrraedd dros 5,500 o fyfyrwyr i hyrwyddo gyrfaedd yn y GIG. - Cafodd holiadur ymadael wedi'i adnewyddu a'r dull 'Sgwrs Aros' eu treialu i wella cadw ac ymgysylltu staff.
Digidol yn Gyntaf	- Ehangwyd capasiti ymgynghori rhithwir, gyda naw gwasanaeth newydd ar gyfer ymgynghoriadau unigol a saith ar gyfer ymgynghoriadau grŵp. - Mae sgoriau Profiad Defnyddiwr Staff yn parhau i wella, gan adlewyrchu mwy o foddhad gyda systemau a chymorth digidol. - Aeth y prosiect Caffael System Gwybodeg Radioleg yn fyw yn llwyddiannus, gan wella rheoli delweddau ac effeithlonrwydd diagnostig.
Amgylcheddau Arloesol	- Rhaglen Gyfalaf 2025/26 yw'r mwyaf helaeth hyd yma, gyda 61 o brosiectau wedi'u trefnu i'w cyflwyno ar draws ystadau a seilwaith. - Gosodwyd pwyntiau gwefru cerbydau trydan ar bedwar prif safle ysbyty, a phaneli solar ffotofoltäig ar dri safle a Spa Road, gan gefnogi amcanion datgarboneiddio. - Cyflawnodd pob cyfleuster arlwy y Sgôr Hylendid Bwyd uchaf o 5, sy'n dangos cydymffurfiaeth gref â safonau iechyd yr amgylchedd.
Trawsnewid mewn Partneriaeth	- Cwblhawyd a chyhoeddwyd y Datganiad Llywodraethu Blynyddol a'r Adroddiad Blynyddol yn unol â gofynion cenedlaethol. - Cynhaliwyd Adolygiadau Effeithiolrwydd Blynyddol y Bwrdd a'r Pwyllgor, gyda chynlluniau gweithredu canlyniadol wedi'u gweithredu i gryfhau llywodraethu. - Cwblhawyd Pecyn Cymorth Llywodraethu Gwybodaeth GIG Cymru a'r cynllun gwella, gan sicrhau cydymffurfiaeth â safonau diogelu data cenedlaethol. - Gweithredwyd y Fframwaith Datblygu Partneriaeth ar draws 12 partneriaeth aml-asiantaeth, gan gefnogi cydweithredu cyson. - Llwyddodd tri aelod o staff i gyflawni cymwysterau proffesiynol IHRIM, gan gefnogi gallu'r gweithlu mewn cofnodion iechyd a rheoli gwybodaeth. - Penodwyd Pennaeth Elusen newydd i arwain gweithgareddau elusennol.

2. Gwella mynediad i bawb

2.1 Trosolwg o berfformiad

Mae ein dull o reoli ansawdd a pherfformiad o wasanaethau yr ydym yn eu darparu a'u comisiynu wedi'i nodi yn **Fframwaith Ansawdd a Pherfformiad Integredig** BIAP. Mae hyn yn disgrifio'r mecanweithiau y mae'r Bwrdd yn cyflawni ei ddyletswydd i graffu a sicrhau perfformiad y sefydliad yn unol â'r amcanion strategol; ac yn bwysicaf oll darparu gwasanaethau o safon, sy'n canolbwyntio ar y claf. Mae'r priodoleddau fel y disgrifir isod, yn disgrifio'r elfennau angenrheidiol o adrodd sy'n ofynnol i alluogi gweithredu'r Fframwaith yn effeithiol. Mae'r Fframwaith yn cynnwys lleol clir; fframwaith cynyddu sydd wedi'i brofi a'i brofi i fod yn effeithiol.

Parthau	Disgrifiad
Mynediad at Ofal a Phrydlondeb	Sicrwydd ar fynediad amserol a phriodol at wasanaethau gofal iechyd i gyflawni'r canlyniadau iechyd gorau o fewn y targedau y cytunwyd arnynt.
Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad Cleifion	Sicrwydd yn erbyn mesurau ansawdd a diogelwch gofal a osodwyd yn genedlaethol ac yn lleol sy'n sicrhau bod gwasanaethau yn bodloni'r 6 maes ansawdd (Diogel, Amserol, Effeithiol, Effeithlon, Teg, Person-ganolog). Sicrwydd trwy wrando ac ymateb i adborth cleifion a gofalwyr ynghyd â chwynion a phryderon a datblygu Mesurau Canlyniadau a Adroddir gan Gleifion (PROMS) a Mesurau Profiad a Adroddwyd gan Gleifion (PREMs). Gweithio o fewn egwyddorion System Rheoli Ansawdd BIAP.
Cyllid a Gwerth	Sicrwydd bod gwasanaethau'n gwella effeithlonrwydd a chynhyrchiant a chynlluniau ariannol yn cael eu cyflawni. Dull gofal iechyd darbodus neu sy'n seiliedig ar werth.
Gweithlu a Diwylliant	Sicrwydd bod gan y sefydliad weithlu llawn cymhelliant a chynaliadwy sydd wedi'i hyfforddi'n dda a'r capsiti a'r gallu i ddarparu gwasanaethau o safon.

Elfen allweddol o'r Fframwaith Ansawdd a Pherfformiad Integredig yw'r Adroddiad Ansawdd a Pherfformiad Integredig misol sydd wedi'i gynllunio i yrru'r gwelliant ym mherfformiad y bwrdd iechyd a chanlyniadau iechyd ar gyfer y cleifion hynny y mae BIAP yn gyfrifol amdanynt gyda pherfformiad cyffredinol yn cael ei asesu, ar draws darparwyr BIAP a gwasanaethau a gomisiynwyd gan BIAP ar draws y meysydd gweithgaredd allweddol, cyllid, ansawdd, diogelwch, canlyniadau a dangosyddion perfformiad (yn unol â Fframwaith Perfformiad y GIG a Gwella Perfformiad Gyda'n Gilydd).

Mae'r Fframwaith Ansawdd a Pherfformiad Integredig hefyd yn sicrhau ffocws cryf ac aliniad cryf i'r Bwrdd ag egwyddorion y Ddyletswydd Ansawdd a BIAP ac adroddir ar berfformiad gwasanaethau a gomisiynwyd yn rheolaidd hefyd trwy gyfarfodydd

Ansawdd, Perfformiad a Chyflenwi Integredig a'r Tîm Gweithredol ar y Cyd gyda chydweithwyr yn Llywodraeth Cymru.

Crynodeb o sefyllfa perfformiad darparwyr PTHB ym mis Medi 2025

Mesur 1: 104-wythnos cyfanswn o lwybrau Atgyfeiriad am Driniaeth a 52-wythnos o lwybrau clefion allanol.

Y sefyllfa bresennol: Ar ddiwedd – sero clefion > 104-wythnos, sero clefion > 52-wythnos, a 87.3% o gyfanswm y rhestr aros o dan 26-wythnos.

Nodiadau allweddol:

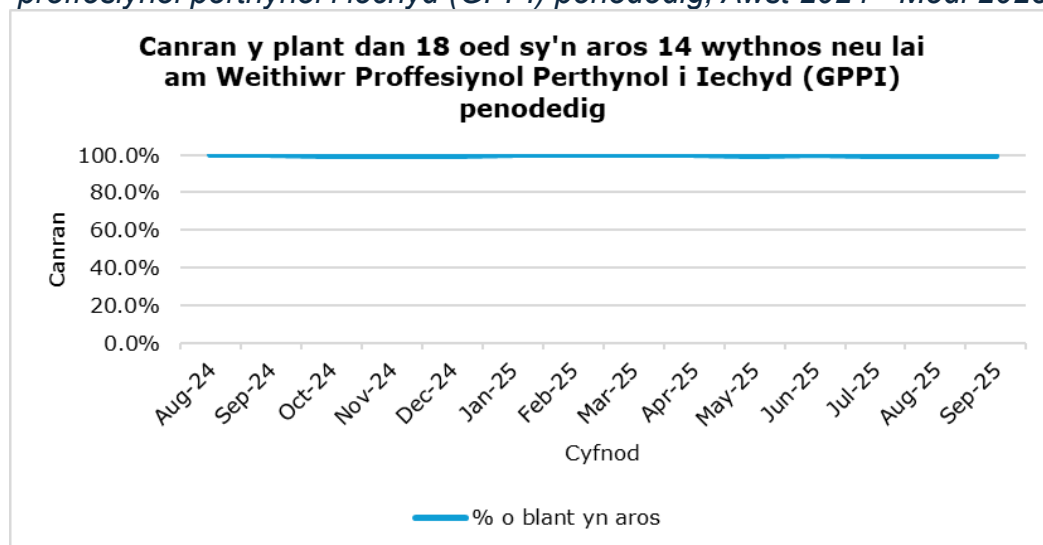
- Perfformiad yn dibynnu ar ddarpariaeth mewngymorth fregus gan ddarparwyr gofal aciwt o Gymru a Lloegr.
- Diffygion sylweddol gyda darpariaeth gan Ymddiriedolaeth GIG Dyffryn Gwy ar gyfer Offthalmoleg a Rhewmatoleg.
- Mae bregusrwydd model Llawfeddygaeth Gyffredinol yn Ne Powys a ddarperir gan BIPCTM yn parhau i fod yn her hirsefydlog.
- Bregusrwydd Clust, Trwyn a Gwddf yng Ngogledd Powys gyda BIPBC a SATH yn effeithio ar amseroedd aros.
- Mae nifer y clefion sy'n aros yn hir yn cynyddu wrth i gapasiti gael ei ddefnyddio i reoli safle targed clefion allanol, ac mae apwyntiadau dilynol hwyr yn arbennig o heriol mewn Offthalmoleg.
- Heriau allweddol gydag arosfannau diagnostig Ysbyty Cyffredinol y Dosbarth, yn enwedig ar gyfer adrodd ar Ddargludiad Nerfau, CT, MRI, a Patholeg/Histoleg.
- Tegwch mynediad i boblogaeth cyfrifoldeb Powys.

Targed wedi'i gyflawni: Ie.

Mesur 2: mynediad 14-wythnos at therapïau.

Y sefyllfa bresennol y plant dan 18 oed:

Ffigur 7: Canran y plant dan 18 oed sy'n aros 14-wythnos neu lai am weithiwr proffesiynol perthynol i iechyd (GPPI) penodedig, Awst 2024 - Medi 2025

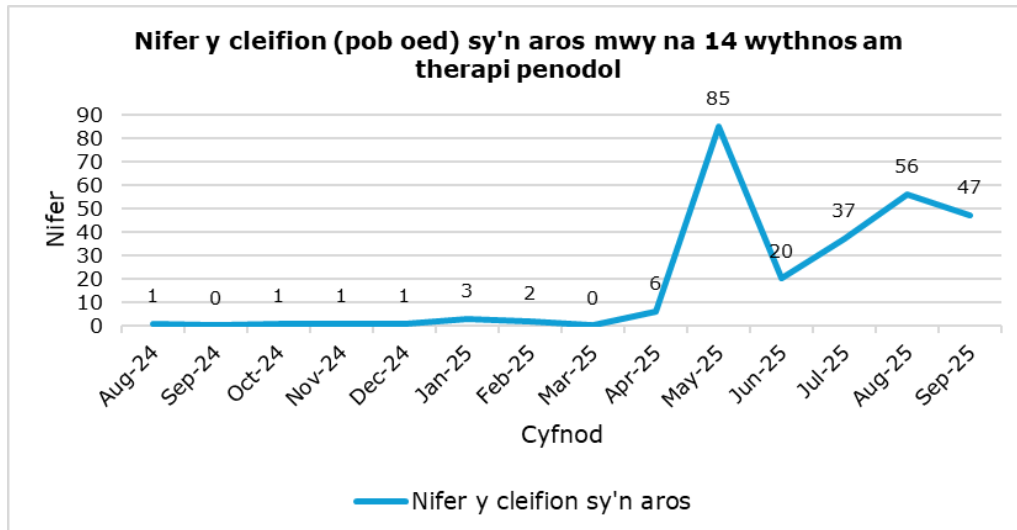
Mae'r perfformiad yn erbyn y targed wedi bod 99% i 100% yn cydymffurfio drwy gydol blwyddyn ariannol 2025/26, er ei fod wedi cael ei effeithio'n andwyol gan y galw uchel

am lwyth achosion, heriau allweddol yn y gweithlu yn ystod y flwyddyn, oedi llwybrau cymhleth penodol sy'n gysylltiedig â Therapi Llaw Therapi Galwedigaethol, a salwch yr unig aelod staff clinigol ym Mhowys.

Targed wedi'i gyflawni: Ie.

Y sefyllfa bresennol y cleifion (pob oedran):

Figur 8: Nifer y cleifion (pob oed) sy'n aros mwy na 14-wythnos am therapi penodol, Awst 2024 - Medi 2025

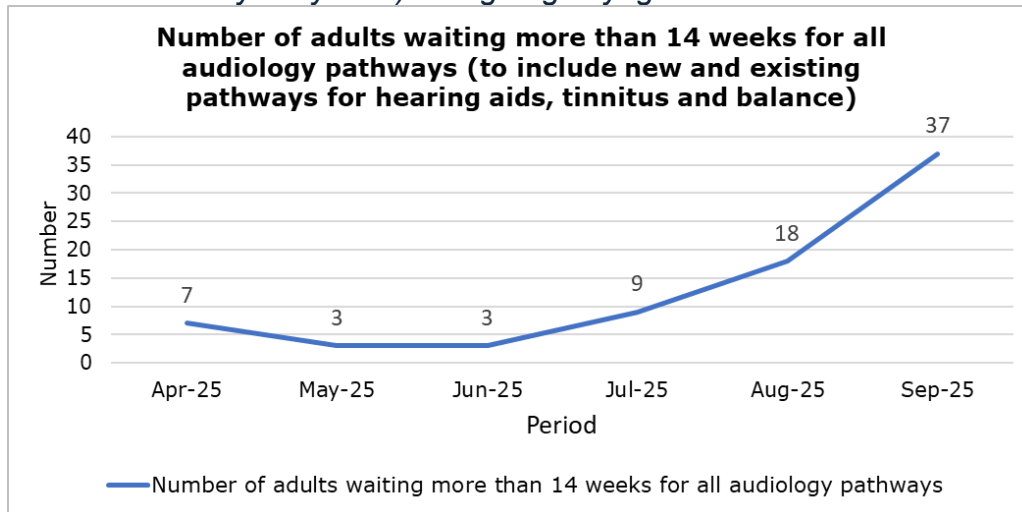
Mae toriadau therapïau yn parhau i fod yn isel mewn darparwyr ym Mhowys gydag is-arbenigeddau heriol allweddol gan gynnwys Therapi Galwedigaethol, Ffisiotherapi, a Phodiatreg. Yr her allweddol yw capasiti'r gweithlu mewn timau bach, er enghraifft Therapi Llaw Therapi Galwedigaethol sydd ag ond un clinigydd ym Mhowys. Yn ystod 2025/26 mae heriau swyddi gwag a salwch parhaus wedi gwaethygu'r cydymffurfiaeth targed, er bod cynlluniau ar waith i ddatblygu gwytnwch gwasanaeth gyda gwelliant perfformiad allweddol yn Ch4.

Targed wedi'i gyflawni: Nac ydy.

Mesur 3: mynediad at lwybrau awdioleg.

Y sefyllfa bresennol yr oedolion sy'n aros mwy na 14-wythnos ar gyfer yr holl:

Ffigur 9: Nifer yr oedolion sy'n aros mwy na 14 wythnos ar gyfer yr holl lwybrau awdioleg (i gynnwys llwybrau newydd a phresennol ar gyfer cymhorthion clyw, tinitws a chydbwysedd) – targed gostyngiad fesul mis.

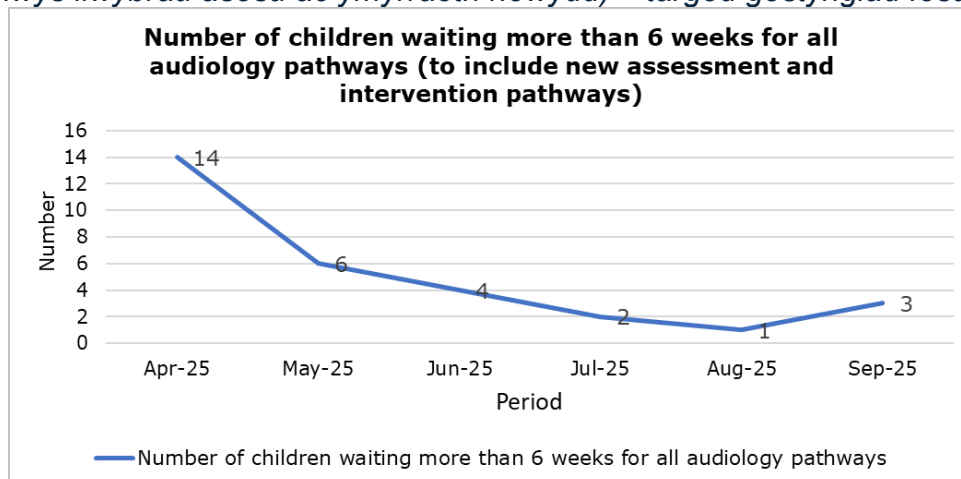

Mae'r heriau allweddol yn cynnwys 2 swydd wag staff Cyfwerth ag Amser Llawn. Mae heriau recriwtio yn adlewyrchu tebygrwydd mewn economïau iechyd eraill, ond rydym yn parhau i wella ein gallu gyda gweithio banc ac asiantaeth gweithredol ac rydym yn disgwyl adferiad yn y flwyddyn. Disgwylir gwell cyflawniad o fis Rhagfyr 2025.

Targed wedi'i gyflawni: Nac ydy.

Y sefyllfa bresennol y plant sy'n aros mwy na 6-wythnos ar gyfer yr holl:

Ffigur 10: Nifer y plant sy'n aros dros 6 wythnos ar gyfer pob llwybr awdioleg (i gynnwys llwybrau asesu ac ymyrraeth newydd) – targed gostyngiad fesul mis.

Mae toriadau pediatriig yn erbyn y targed 6 wythnos wedi adrodd cynnydd i 3 ar gyfer mis Medi. Yr her allweddol yw bod y gwasanaeth hwn yn cael ei ddarparu gan un clinigydd yn Ne Powys sy'n rhoi risg barhaus ar gydymffurfiaeth sy'n cael ei achosi gan salwch neu absenoldeb. Y bwriadu yw adfer yn llawn heb unrhyw doriadau erbyn diwedd y flwyddyn.

Targed wedi'i gyflawni: Nac ydy.

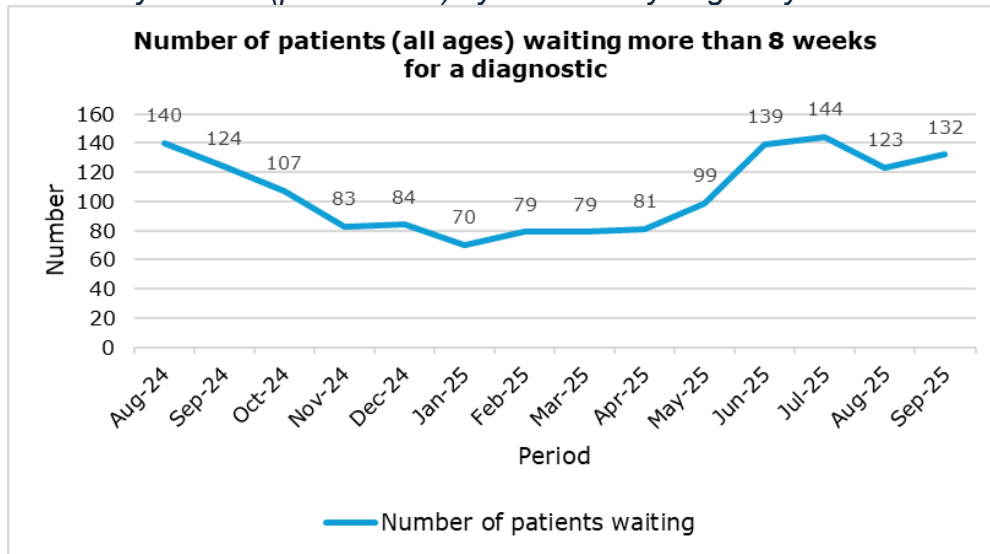
Mesur 4: mynediad 8-wythnos i ddiagnosteg.

Y sefyllfa bresennol: Mae gwasanaethau darparwyr Powys yn cynnal profion diagnostig allweddol gan gynnwys Ecocardiogramau, Endosgopeg Diagnostig, ac Uwchsain Anobstetreg y gellir eu hadrodd yn erbyn targed 8 wythnos y DPA. Ar hyn o bryd nid yw'r darparwr yn cyrraedd targed er bod llwybr adfer ar waith.

Y sefyllfa bresennol ar ddiwedd mis Medi yw 132 toriad.

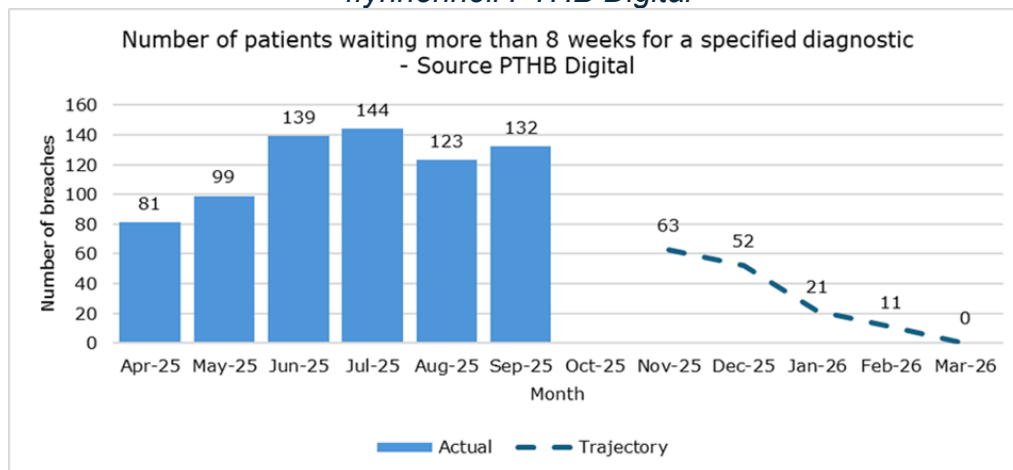
- 54 Cardioleg (Echo-cardiogramau).
- 1 Endosgopi.
- 77 Uwchsain nad yw'n obstetreg.

Ffigur 11: Nifer y cleifion (pob oedran) sy'n aros mwy nag 8 wythnos am ddiagnosis

Mae llwybr adfer ar waith ar gyfer diagnosteg (gweler y graff isod).

Ffigur 12: Nifer y cleifion sy'n aros dros 8 wythnos am Ddiagnostig penodol – ffynhonnell PTHB Digital

Nodiadau allweddol:

- Mae perfformiad ecocardiogramau wedi gwella cyn y llwybr gwella yn dilyn mwy o ddarpariaeth capasiti gan BIPAB, a defnydd capasiti locwm.
- Mae Gwasanaeth Uwchsain Obstetreg yn fach sy'n arwain at fregusrwydd, absenoldeb heb ei gynllunio wedi herio cydymffurfiaeth ar ddiwedd Ch2. Mae

adferiad craidd wedi'i gynllunio erbyn diwedd Ch3, ond mae'r risg o niferoedd torri isel yn parhau tan ddiwedd Ch4.

- Bydd cyflwyno'r system Rhaglen System Gwybodeg Radioleg newydd ar gyfer Radioleg yn dod â gwelliant sylweddol i'r rheolaeth ddigidol o lwybrau cleifion gyda gwelliannau cysylltiedig ag effeithlonrwydd ac adrodd.
- Mae Endosgopi Diagnostig yn parhau i fod yn fregus gyda risg torri, bregusrwydd mewngymorth yn parhau sy'n gysylltiedig â BIPCTM, ac mae llwybrau cancer brys a chanser tybiedig brys yn parhau i ddefnyddio trefniadau ffynhonnell mewnol gydag estyniad wedi'i gadarnhau i Ch4.

Targed wedi'i gyflawni: Nac ydy.

Mesur 5: 75% o'r llwybrau cancer tybiedig.

Y sefyllfa bresennol: Nid yw BIAP yn darparu triniaeth cancer ond mae'n cefnogi diagnosteg cyfyngedig ac ymgysylltu â chleifion allanol yn bennaf ar gyfer amheuron gastroberfeddol uchaf ac isaf. Mae'r llwybrau hyn yn 2025/26 yn parhau i fod yn ddibynnol iawn ar y Llawfeddygaeth Gyffredinol i sicrhau gofal amserol o ansawdd uchel. Bydd llawer o drigolion Powys yn cael eu cyfeirio'n uniongyrchol at ofal comisiwn aciwt, yn enwedig yng Ngogledd Canolbarth a De-orllewin Powys.

Mae'r BIAP:

- Wedi adrodd am 40 o lwybrau newydd ym mis Medi 2025 gyda 33 trwy atgyfeiriad gofal sylfaenol.
- Wedi adrodd cydymffurfiaeth gadarnhaol iawn o 86.4% ar gyfer israddio o fewn 28 diwrnod o'r 22 llwybr caeedig ym mis Medi.
- Yn cwrdd â'r duedd gwella 12 mis prawf diagnostig ym mis Medi gyda chydymffurfiaeth o 33.3%. Fodd bynnag, mae cydymffurfiaeth yn gyfnewidiol oherwydd niferoedd bach sy'n cael eu hanfon yn syth i ddiagnosteg ym Mhowys.

Dylid nodi bod diagnosteg cymhleth yn cael ei gynnal o fewn darparwyr gofal aciwt er bod y claf yn parhau i gael ei olrhain gan BIAP, mae'r oedi hyn yn parhau i fod yn her i gydymffurfio llwybr darparwr.

Targed wedi'i gyflawni: Ie.

Mesur 6: trosglwyddi ad ambiwlans 45-munud.

Y sefyllfa bresennol: Nid oes gan BIAP safle ysbyty aciwt o fewn ein hôl troed daearyddol. Nodwyd arweinydd gweithredol a dirprwy i ddatblygu ymgysylltu â thasglu cenedlaethol 'Trosglwyddiad-45'. Digwyddiad dylunio lleol wedi'i gynllunio ar gyfer mis Tachwedd mewn cydweithrediad â Thîm Perfformiad a Gwella GIG Cymru.

Targed wedi'i gyflawni: Db/B

Mesur 7: arhosiadau adran achosion bys 4- a 12-awr.

Y sefyllfa bresennol: Nid oes unrhyw un o dargedau allweddol yr adran achosion brys wedi'u colli yn 2025/26 ar gyfer Powys fel darparwr gofal yn ei Unedau Mân Anafiadau (UMA). Mae'r UMAu wedi gweld tua 10,000 o apwyntiadau newydd yn 2025/26 hyd yn hyn, gyda thua 4,600 o apwyntiadau ail-bresennol pellach.

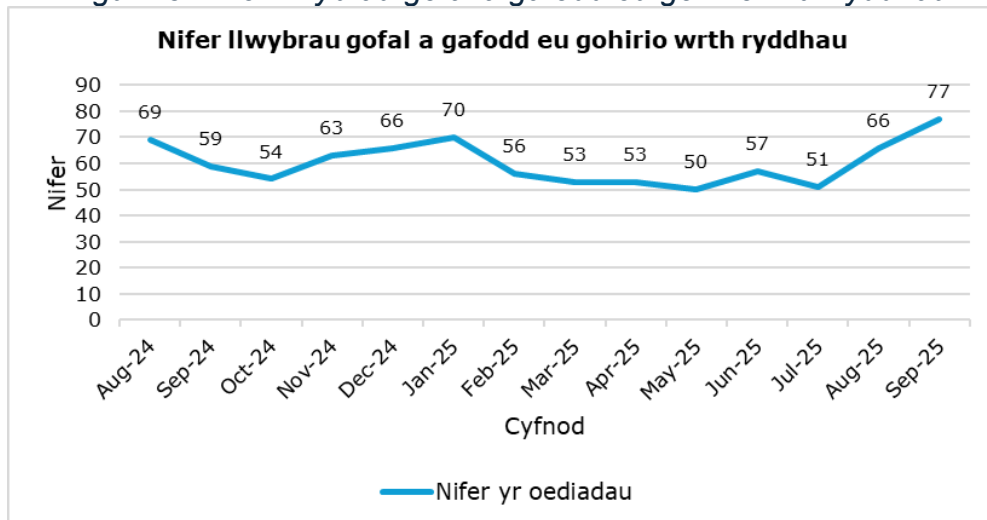
- Amser canolrifol o gyrraedd adran achosion brys i brysbennu gan glinigydd (6 munud Medi 25).
- Amser canolrifol o gyrraedd adran achosion brys i asesiad gan benderfynwr clinigol (6 munud Medi 25).
- Canran y cleifion sy'n treulio llai na 4 awr ym mhob cyfleuster gofal brys mawr a mân (h.y. Achosion Brys) o gyrraedd hyd at dderbyn, trosglwyddo neu ryddhau (100% Medi-25).
- Nifer y cleifion sy'n treulio 12 awr neu fwy ym mhob cyfleuster gofal brys mawr a mân ysbyty o gyrraedd hyd at eu derbyn, eu trosglwyddo neu eu rhyddhau (sero Medi 25).

Targed wedi'i gyflawni: Ie.

Mesur 8: Lleihau oedi wrth llwybrau gofal.

Y sefyllfa bresennol: Nifer y rhyddhau Oedi yn Achos Llwybrau Gofal: 77 rhyddhau wedi oedi ym mis Medi 25. Mae'r graff isod yn dangos nifer y rhyddhau Oedi yn Achos Llwybrau Gofal dros y 24 mis diwethaf.

Ffigur 13: Nifer llwybrau gofal a gafodd eu gohirio wrth ryddhau

Rhai heriau a welwyd dros yr ychydig fisoedd diwethaf, gyda dirywiad i ostyngiadau a enillwyd yn ystod y flwyddyn. Ym mis Hydref llwyddodd BIAP i wrthdroi'r sefyllfa, gyda rhai cynnydd bach yn nifer yr achosion oedi ac achosion oedi asesiadau.

Mae BIAP yn integreiddio'n llawn â'r Rhaglen Chwe Nod Gofal Brys a Gofal mewn Argyfwng. Mae lleihau oedi llwybr gofal yn elfen allweddol o'r ffrwd waith hon ond gall fod â heriau gan gynnwys:

- Roedd heriau allweddol mis Medi wedi'u halinio ag ymchwydd mewn rhyddhau y tu allan i'r sir.
- Mae derbyniadau cleifion mewnol diweddar wedi gofyn am ddibyniaeth uwch ac wedi cyd-fynd ag amrywiadau galw am ofal cleifion mewnol tymhorol.
- Dylid nodi bod lleoliadau cost uchel (gwelyau Cartref Gofal Nyrsio Dementia) yn parhau i herio'r llif.
- Mae hyd arhosiad cyfartalog, a diwrnodau oedi wedi gostwng, ac mae'r amser wrth ddyrannu gweithiwr cymdeithasol wedi lleihau.

- Mae dull tîm amlddisgyblaethol wythnosol yn ymgymryd ag asesiad dwfn i bob arhosiad hir iawn ac mae'r pwynt mynediad sengl saith diwrnod ac ymateb i gwympiadau yn y gymuned saith diwrnod wedi lleihau cludo ambiwlans i adrannau brys aciwt.

Yn ystod y misoedd diwethaf bu cynnydd bach mewn oedi sy'n gysylltiedig ag iechyd, a chynnydd mwy mewn oedi iechyd a gofal cymdeithasol ar y cyd. Mae gan BIAP y camau canlynol:

- Broceriaeth integredig gyda Chyngor Sir Powys.
- Adolygiad a gynhaliwyd i nodi rhesymau dros oedi GIP / Gofal Nyrsio a Ariennir.
- Cynyddodd timau galluogi ac adsefydlu cymunedol y ddarpariaeth.
- Gweithgor iechyd a gofal cymdeithasol integredig i ddiweddarau'r Weithdrefn Weithredu Safonol Llif Cleifion gydag amserlenni.
- Treial i ddechrau cyn bo hir o therapyddion mewn Adrannau Brys i gefnogi trosglwyddiad ar yr un diwrnod.
- Swyddogion Cyswllt Rhyddhau i sicrhau bod yr holl gynlluniau rhyddhau wedi'u optimeiddio yn glinigol yn gyfredol ar gyfer y Gaeaf.
- Dau Swyddog Cyswllt Rhyddhau sy'n cyflwyno'r Fframwaith Llif Ysbyty Optimaidd, hyfforddiant ar draws wardiau, safoni Rowndiau Bwrdd, dull Coch i Wyrdd a dyraniad y Llwybr Rhyddhau.
- Mae cynnydd mewn cleifion sy'n cael eu derbyn i Ysbytai Cymunedol Lloegr yn cynyddu oedi a arweinir gan iechyd.

Targed wedi'i gyflawni: Nac ydy.

Mesur 9: mesurau iechyd meddwl oedolion a gwasanaethau iechyd meddwl plant a'r glasoed.

Y sefyllfa bresennol y <18 oed:

- Cynhaliwyd 100% o asesiadau iechyd meddwl o fewn (hyd at a chynnwys) 28 diwrnod o dderbyn atgyfeiriad. (Targed 80%)
- Canran yr ymyriadau therapiwtig a ddechreuwyd o fewn (hyd at ac yn cynnwys) 28 diwrnod yn dilyn asesiad gan y Gwasanaeth Cymorth Iechyd Meddwl Sylfaenol Lleol. (Targed 80%)
- Mae gan 96.8% o breswylwyr sy'n derbyn gwasanaethau iechyd meddwl eilaidd gynllun gofal a thriniaeth dilys. (Targed 90%)

Y sefyllfa bresennol y >18 oed:

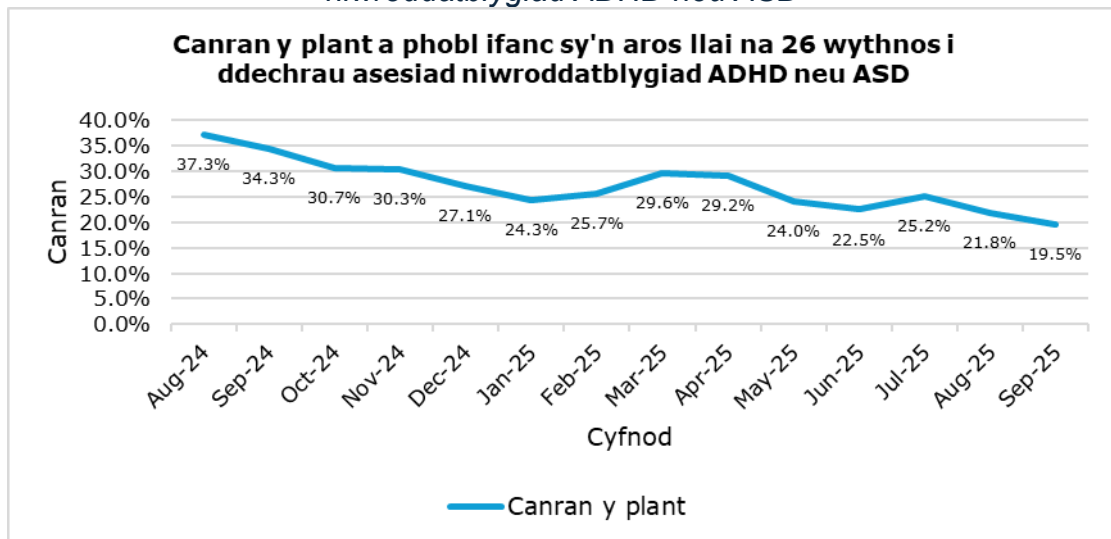
- 82.4% o asesiadau iechyd meddwl a gynhaliwyd o fewn (hyd at a chynnwys) 28 diwrnod o dderbyn atgyfeiriad. (Targed 80%)
- Dechreuodd 89.6% o ymyriadau therapiwtig o fewn (hyd at a chynnwys) 28 diwrnod ar ôl asesiad gan y Gwasanaeth Cymorth Iechyd Meddwl Sylfaenol Lleol. (Targed 80%)
- Mae gan 80.4% o breswylwyr sy'n derbyn gwasanaethau iechyd meddwl eilaidd gynllun gofal a thriniaeth dilys. (Targed 90%)

- Mae 88.6% o gleifion yn aros llai na 26 wythnos i ddechrau therapi seicolegol mewn lechyd Meddwl Arbenigol i Oedolion. (Targed 80%)

Y sefyllfa bresennol y plant a phobl ifanc gwasanaethau niwroddatblygiadol: Mae perfformiad BIAP wedi parhau i ostwng yn erbyn y 26 wythnos i'r targed asesu adrodd 19.5% ym mis Medi (fel y dangosir yn y graff isod). Mae'r gwasanaeth mewn cynnydd mewnol o dan Fframwaith Ansawdd a Pherfformiad Integredig BIAP ac mae gwelliant gweithredol sylweddol a thrawsnewid y modelau gwasanaeth wedi digwydd. Yn dilyn y meini prawf atgyfeirio diwygiedig a'r arwyddion o fis Ionawr 2025, canfuwyd bod 44% o atgyfeiriadau a dderbyniwyd ar gyfartaledd yn amhriodol ar gyfer y llwybr asesu niwroddatblygiadol. O ganlyniad, bydd cydymffurfiaeth canrannol ar gyfer yr aros 26 wythnos yn gostwng wrth i lai o lwybrau gael eu cychwyn e.e., lleihau rhifyddion yn erbyn cyfanswm y rhestr aros.

Yn gadarnhaol ar ddiwedd mis Medi roedd dros 104 wythnos o aros wedi gostwng i 3 llwybr gyda rhagamcaniad o sero toriad 104 wythnos erbyn mis Rhagfyr.

Ffigur 14: Canran y pant a phobl ifanc sy'n aros llai na 26-wythnos i ddechrau asesiad niwroddatblygiad ADHD neu ASD

Targed wedi'i gyflawni: Yn rhannol.

Mae enghreifftiau o ddatblygiadau o fewn gwasanaethau darparwyr BIAP i wella mynediad yn cynnwys:

Orthopedeg

- Mae gwasanaeth brysbennu cyhyrysgerbydol yn darparu gwasanaeth asesu ac atgyfeirio arbenigol i gleifion â chyflyrau sy'n effeithio ar gyhyrau, esgyrn a chymalau. Ei brif nod yw sicrhau bod cleifion yn cael eu cyfeirio at y driniaeth neu'r arbenigwr mwyaf priodol mor gyflym ac effeithlon â phosibl, yn aml gan osgoi apwyntiadau ysbyty diangen. Trwy dreialu atgyfeiriadau, bydd y gwasanaeth yn helpu i leihau rhestrau aros ar gyfer ymgynghorwyr ysbyty, yn osgoi dyblygu asesiadau, yn symleiddio taith y claf a bydd yn darparu cymorth ac arweiniad i glinigwyr gofal sylfaenol gan helpu i wella cysondeb a phriodoldeb gofal.

- Penodi ymgynghorydd arweiniol arbenigol ar gyfer orthopedig yn llwyddiannus ar 25 Medi i gefnogi optimeiddio'r gwasanaeth orthopedig ym Mhowys gan gynnwys cyfleoedd i ddychwelyd cleifion.

Gofal llygaid

- Gofal llygaid sefydlu gwasanaeth hidlo optometreg 2025/6 gan ddefnyddio optometreg gofal sylfaenol i leihau'r galw am ysbytai gyda rheolaeth mewn gofal sylfaenol lle bo hynny'n briodol. Optometrydd cymunedol mewn swydd o fis Tachwedd 2025 fel rhan o Dîm Amlddisgyblaethol gofal llygaid ysbyty BIAP i gefnogi rheoli atgyfeirio glawcoma i ofal sylfaenol a darparu cefnogaeth/cyngor i glinigwyr sy'n atgyfeirio
- Cytunwyd ar achos busnes llwyddiannus ar gyfer offthalmoleg ymgynghorol arweiniol arbenigol ym mis Tachwedd 2025 i gefnogi optimeiddio'r gwasanaeth gofal llygaid ym Mhowys gan gynnwys cyfleoedd ar gyfer dychwelyd
- Ehangu Tîm Amlddisgyblaethol gofal llygaid BIAP ymhellach gyda phenodiad chwistrellydd nyrs ychwanegol yn Ch2 2025/26 gan gynyddu ymhellach y capasiti ar gyfer dychwelyd dirywiad macwlaidd gwlyb sy'n gysylltiedig ag oedran yng nghanolbarth Powys gan ategu gwasanaeth sefydledig yn ne Powys.

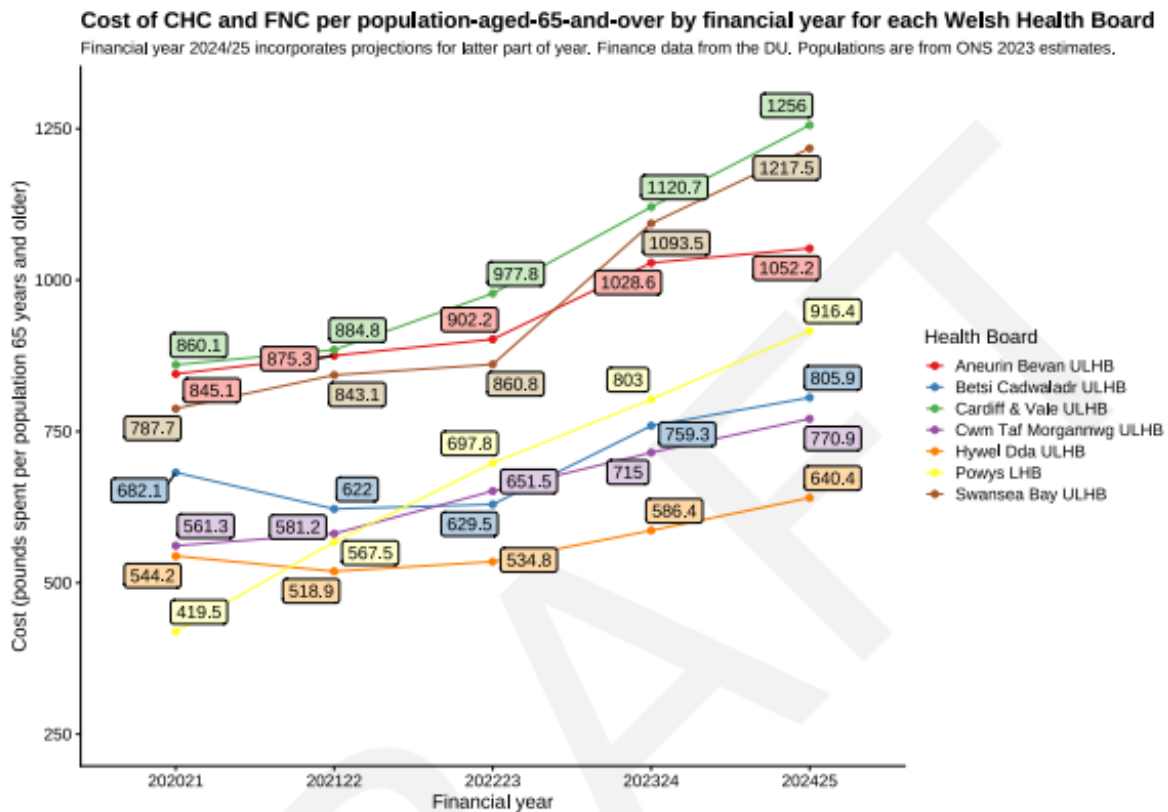
Gwasanaeth Aros yn lach

- Mae'r holl gleifion allanol gofal arfaethedig yn derbyn galwad cyn apwyntiad i wirio presenoldeb, darparu cyngor a chefnogaeth i baratoi ar gyfer apwyntiad clinig gydag atgyfeirio at wasanaethau eraill yn ôl yr angen (e.e. trafnidiaeth gymunedol y trydydd sector). Mae'r rhain wedi cefnogi cleifion i fynychu apwyntiadau a defnyddio'n llawn adnoddau ymgynghorol prin gyda chyfraddau Heb Fynychu mewn gofal wedi'i gynllunio yn gyson o dan 3% ym mis Medi 2025 oedd 2.5%, orthopedig 2.4%.

Comisiynu Gofal Iechyd Parhaus

Ar sail ein poblogaeth oedolion hŷn o 28%, sy'n uchel i Gymru, mae BIAP wedi gweld cynnydd sylweddol o hyd yn y ddau achos a'r gwariant ar gyfer Gofal Iechyd Parhaus (GIP).

Ffigur 15: Cost Gofal Iechyd Parhaus a Gofal Nyrsio Am Ddim fesul Bwrdd Iechyd

Fodd bynnag, ar sail poblogaeth crai, BIAP sydd â'r gwariant uchaf yng Nghymru bellach. Mae'n bwysig nodi'r gwahaniaethau yn y boblogaeth sy'n gysylltiedig ag oedran a'r effaith y mae hyn yn ei chael ar GIP. Mae yna ar hyn o bryd **378** achos mewn iechyd meddwl ac anableddau dysgu a **256** mewn Nyrsio Cyffredinol. Dim ond 1% o achosion sy'n ymwneud â phlant a 15% ar gyfer pobl sydd ag anabledd dysgu.

Yn 2025/26 bu craffu ychwanegol ar GIP ac mae'r cynnydd mewn costau wedi sefydlogi. Bydd hwn yn parhau i fod yn faes ar gyfer newid yn dilyn adolygiad Grant Thornton.

Cwblhawyd archwiliad mewnol o Gomisiynu GIP ym mis Hydref 2025: Pwrpas cyffredinol yr archwiliad hwn oedd adolygu newidiadau diweddar a chynlluniau yn y dyfodol o amgylch GIP i fynd i'r afael â'r lefel bresennol o achosion a chostau ac i ddarparu sicrwydd ar effeithiolrwydd a phrydlondeb adolygiadau lleoliad. Rhwng Mai 2024 a Mai 2025 bu cynnydd o 27.6% yn nifer yr achosion GIP a gefnogwyd gan y Bwrdd Iechyd gan gyfrannu at sefyllfa ariannol heriol barhaus. Roedd y camau allweddol a nodwyd yn cynnwys:

- Gweithredu system ddigidol newydd ar gyfer rheoli GIP
- Sicrhau prydlondeb a thrylwyrdd ar gyfer adolygiadau lleoliad GIP
- Rheoli'r cynllun gwella'n effeithiol

Mae'r argymhellion hyn yn gyson â'r arwyddion cynnar o'r adolygiad a gomisiynwyd yn allanol, sydd hefyd wedi nodi angen broceriaeth a ddarperir yn lleol.

Crynodeb o sefyllfa perfformiad y Comisiynydd BIAP ar ddiwedd Medi 2025

Mesur 1: cyfanswm 104-wythnos o lwybrau atgyfeiriad am driniaeth a 52-wythnos o lwybrau cleifion allanol.

Y sefyllfa bresennol y GIG Cymru sefyllfa Medi 2025:

	Sep-25	No. long waits by cohort, with latest SPC variance						Stage 1 pathways over 52 weeks	
Welsh Providers	% of Powys residents < 26 weeks for treatment	All pathways waiting over 36 weeks.		All pathways waiting over 52 weeks.		All pathways waiting over 104 weeks.		Total pathways Waiting	
Aneurin Bevan University Health Board	61.0%	697		349		11		2630	
Betsi Cadwaladr University Local Health Board	46.7%	307		168		27		756	
Cardiff & Vale University Health Board	53.9%	128		95		10		388	
Cwm Taf Morgannwg University Health Board	56.2%	272		162		2		882	
Hywel Dda University Health Board	58.3%	436		254		0		1463	
Swansea Bay University Health Board	61.9%	533		284		0		1974	
Total	58.5%	2373		1312		50		8093	

Mae llwybrau yng Nghymru wedi parhau i wella'n fras ar gyfer cleifion sy'n aros am apwyntiad cleifion allanol newydd (cam 1) o fewn 52 wythnos a lleihau'r rhai sy'n aros 2 flynedd neu fwy am driniaeth. Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe a Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda yw'r unig ddau fwrdd iechyd i ddileu llwybrau cam 1 i drigolion BIAP dros 52 wythnos ddiwedd mis Medi.

Targed wedi'i gyflawni: Yn rhannol.

Y sefyllfa bresennol y GIG Lloegr sefyllfa Awst 2025:

	Aug-25	No. long waits by cohort, with latest SPC variance						Total pathways Waiting	
English Providers	% of Powys residents < 26 weeks for treatment	All pathways waiting over 36 weeks.		All pathways waiting over 52 weeks.		All pathways waiting over 104 weeks.		Total pathways Waiting	
English Other	76.0%	27		6		0		242	
The Robert Jones and Agnes Hunt Orthopaedic Hospital	49.1%	1518		919		90		1518	
The Shrewsbury and Telford Hospital NHS Trust	67.2%	809		261		0		4242	
Wye Valley NHS Trust	68.0%	684		161		0		3713	
Total	61.6%	3038		1347		90		9715	

- RJA – cleifion > Cynyddodd 104 wythnos o fis Gorffennaf. Mae hyn wedi'i godi gyda Perfformiad a Gwelliant y GIG i ofyn am arian gofal wedi'i gynllunio canolog i fynd i'r afael â'r ôl-groniad hwn.
- Cynhaliodd SATH a WVT 0 > 104 wythnos.

Fel y trafodwyd yn Adran 5 (materion penodol i'r Bwrdd), gwnaeth y Bwrdd y penderfyniad i gomisiynu amseroedd aros i Gymru ar gyfer cleifion dewisol mewn darparwyr GIG Lloegr (ac eithrio cleifion brys a chanser a phobl ifanc o dan 18 oed). Mae tystiolaeth bod WVT a RJA wedi gweithredu hyn ar gyfer eu cleifion triniaeth arferol. Mae anghydfod wedi cael ei ddwysáu gan BIAP i Lywodraeth Cymru ynglŷn â SATH.

Targed wedi'i gyflawni: Yn rhannol.

Mesur 2: Cancer

Mae triniaeth cancer ar gyfer poblogaeth Powys yn cael ei gynnal mewn darparwyr gofal aciwt ledled Cymru a Lloegr.

Y sefyllfa bresennol u GIG Cymru: Mae amseroedd aros cancer yng Nghymru yn cael eu monitro yn erbyn y Llwybr Cancer Sengl gyda tharged o welliant o 12 mis tuag at darged cenedlaethol o 80% erbyn 31ain Mawrth 2026. Nid yw perfformiad poblogaeth Powys wedi cyrraedd y targed hwn yn 2025/26. Dylid nodi bod Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr a Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro ill dau yn darparu llwybrau gofal ar gyfer nifer gyfyngedig iawn o gleifion BIAP.

Mae'r Ffigur 16 sod yn dod o gronfa ddata Llwybr Cancer Sengl Iechyd a Gofal Digidol Cymru (IGDC) ac mae'n darparu'r perfformiad dros y 12 mis diwethaf. Mae BIAP yn ymgysylltu â'r holl ddarparwyr trwy gyfarfodydd Cyfarfod Adolygu Perfformiad Ansawdd Comisiynu (CPAAC) ac yn ymgymryd ag ymgysylltu ôl-weithredol ar gyfer pob llwybr aros hir iawn (146+ diwrnod).

Ffigur 16: Perfformiad cancer darparwr Cymru yn ôl targed 62-diwrnod SCP - 12-mis diwethaf

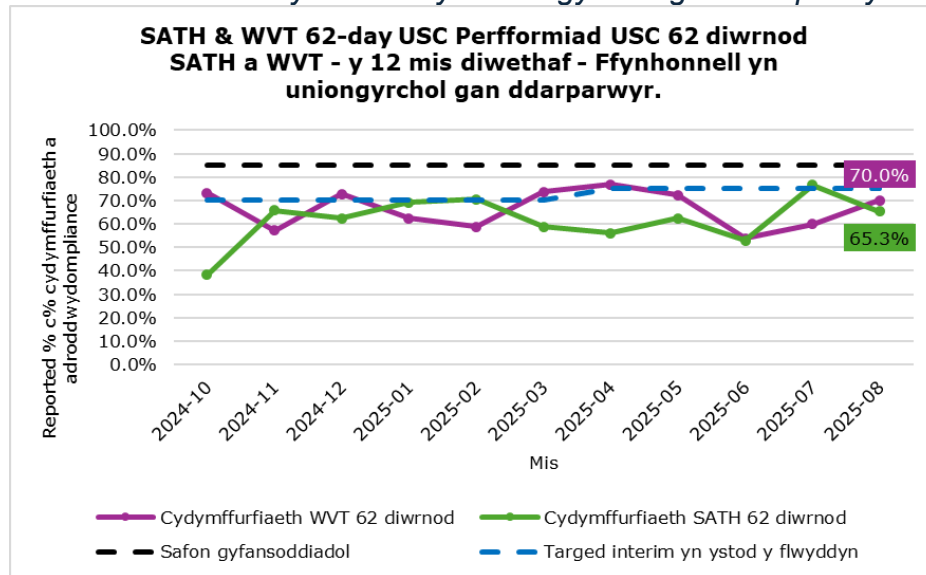
Bwrdd Iechyd	2024-10	2024-11	2024-12	2025-01	2025-02	2025-03	2025-04	2025-05	2025-06	2025-07	2025-08	2025-09
dd Iechyd Prifysgol Aneurin												
Llwybrau gyda Thriniaeth	9	13	16	15	15	16	8	16	14	23	14	15
Wed'i drin o fewn 62 diwrnod	8	7	9	11	9	11	4	10	7	1	10	9
Torri'r Targed 62 Diwrnod	1	6	7	4	6	5	4	6	7	5	4	6
% wedi'i drin o fewn y targed	89%	54%	56%	73%	60%	69%	50%	63%	50%	78%	71%	60%
dd Iechyd Prifysgol Betsi												
waladr												
Llwybrau gyda Thriniaeth	1	3	2		1		3	2		3	1	
Wed'i drin o fewn 62 diwrnod	1	3	2				2	1		1		
Torri'r Targed 62 Diwrnod					1		1	1		2	1	
% wedi'i drin o fewn y targed	100%	100%	100%		0%		67%	50%		33%	0%	
dd Iechyd Prifysgol Caerdydd												
iro												
Llwybrau gyda Thriniaeth			1	1						1		
Wed'i drin o fewn 62 diwrnod				1						1		
Torri'r Targed 62 Diwrnod			1									
% wedi'i drin o fewn y targed			0%	100%						100%		
dd Iechyd Prifysgol Cwm Taf												
gannwg												
Llwybrau gyda Thriniaeth	5	3	9	4	3	5	3	2	5	7	3	8
Wed'i drin o fewn 62 diwrnod	4	4	4	1	1	1		4	4	2	1	5
Torri'r Targed 62 Diwrnod	1	3	5	3	2	4	3	2	1	5	2	3
% wedi'i drin o fewn y targed	80%	0%	44%	25%	33%	20%	0%	0%	80%	29%	33%	63%
dd Iechyd Prifysgol Hywel Dda												
Llwybrau gyda Thriniaeth	5	7	7	9	6	6	9	10	11	8	7	7
Wed'i drin o fewn 62 diwrnod	2	6	2	6	4	3	4	3	6	5	3	2
Torri'r Targed 62 Diwrnod	3	1	5	3	2	3	5	7	5	3	4	5
% wedi'i drin o fewn y targed	40%	86%	29%	67%	67%	50%	44%	30%	55%	63%	43%	29%
dd Iechyd Prifysgol Bae												
rtawe												
Llwybrau gyda Thriniaeth	11	9	11	11	5	7	6	4	5	5	1	18
Wed'i drin o fewn 62 diwrnod	7	5	8	6	1	5	2	3	3	4		11
Torri'r Targed 62 Diwrnod	4	4	3	5	4	2	6	2	2	1		7
% wedi'i drin o fewn y targed	64%	56%	73%	55%	20%	71%	0%	50%	60%	80%		61%
llwybrau gyda Thriniaeth												
Llwybrau gyda Thriniaeth	31	35	46	40	30	34	29	34	35	47	26	48
Wed'i drin o fewn 62 diwrnod	22	21	25	25	15	20	10	16	20	31	14	27
Torri'r Targed 62 Diwrnod	9	14	21	15	15	14	19	18	15	16	12	21
% wedi'i drin o fewn y targed	71%	60%	54%	63%	50%	59%	34%	47%	57%	66%	54%	56%

U sefyllfa bresennol y GIG Lloegr: Yn Lloegr mae gofal cancer yn cael ei fesur yn erbyn 3 tharged triniaeth:

- Safon Diagnosis Cyflymach 28 diwrnod: Pedair Wythnos (28 diwrnod) o Aros o Atgyfeiriad Brys i Ddweud i'r Claf bod ganddynt Ganser, neu fod Cancer wedi'i Eithrio'n Bendant (targed 75%)
- Diagnosis i Driniaeth 31 diwrnod: Un Mis (31 diwrnod) o Aros o Benderfyniad i Driniaeth / Dyddiad Clinigol Priodol Cynharaf i Driniaeth Gyntaf y Cancer neu Driniaeth Ddilynol (targed 96%)
- 62 diwrnod ar gyfer Cancer a Amheuir Brys: Dau fis (62 diwrnod) o atgyfeiriad brys a amheuir o ganser neu symptomatig y fron, neu atgyfeiriad sgrinio brys, neu uwchraddio ymgynghorydd i driniaeth ddiffiniol gyntaf ar gyfer cancer (targed 85%).

Yn dilyn newidiadau i'r system aros canser yn Lloegr, dim ond gan y 2 brif ddarparwr y mae BIAP yn derbyn gwybodaeth am ganser am amseroedd aros gan y 2 brif ddarparwr. Mae'r graff isod yn dangos perfformiad SATH a WVT yn erbyn y llwybr USC 62 diwrnod allweddol ar gyfer y 12 mis diwethaf. Nid yw'r naill ddarparwr na'r llall yn cyrraedd y targed gofynnol ym mis Awst er bod WVT yn uwch na chyfartaledd Lloegr a adroddodd 69.1% ar gyfer yr un cyfnod.

Ffigur 17: SATH & WVT 62-day USC perfformiad USC 62-diwrnod SATH a WVT - y 12-mis diwethaf - Ffynhonnell yn uniongyrchol gan ddarparwyr

Targed wedi'i gyflawni: Nan ydy.

Mesur 3: trosglwyddi ad ambiwlans 45-munud.

Y sefyllfa bresennol: Ar gyfer y cyfnod rhwng Ionawr a Medi 2025, ar gyfer ymatebion ambiwlans i alwadau 'o fewn Powys', roedd yna 5,653 o gyrhaeddiadau ysbytai yng Nghymru a Lloegr ar gyfer galwadau ym Mhowys, a 2,907 a arweiniodd at drosglwyddo cleifion ambiwlans <45 munud, 2746 > 45 munud.

Targed wedi'i gyflawni: Nan ydy.

Mesur 4: amserau aros mewn adrannau achosion brys 4- a 12- awr.

Y sefyllfa bresennol y GIG Cymru Medi 2025:

- Gwelwyd 58.7% o drigolion Powys sy'n mynychu Adran Brys o fewn 4 awr.
- Gwelwyd 88.8% o drigolion Powys sy'n mynychu Adran Brys o fewn 12 awr.

Y sefyllfa bresennol y GIG Lloegr Media 2025:

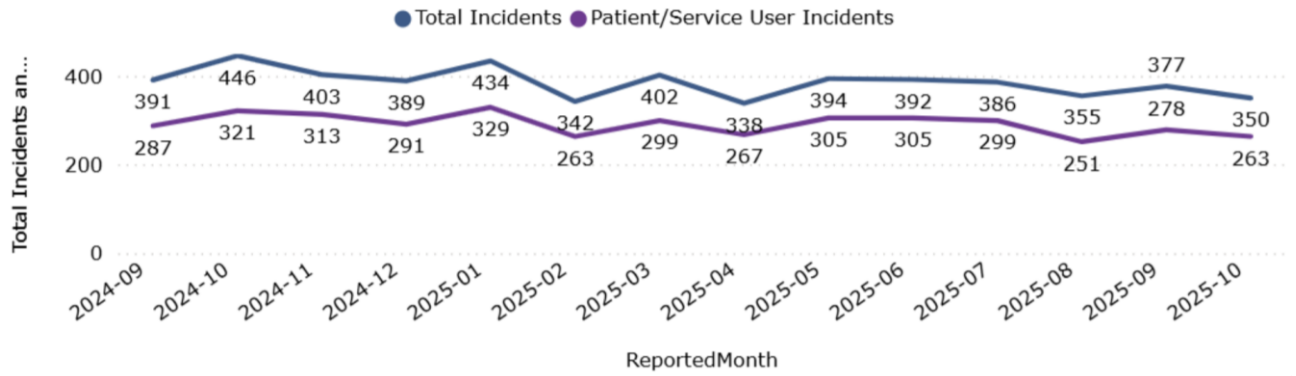
- Gwelwyd 51.7% o drigolion Powys sy'n mynychu Adran Brys o fewn 4 awr.
- Gwelwyd 84.3% o drigolion Powys sy'n mynychu Adran Brys o fewn 12 awr.

Targed wedi'i gyflawni: Nan ydy.

2.2 Ansawdd a diogelwch

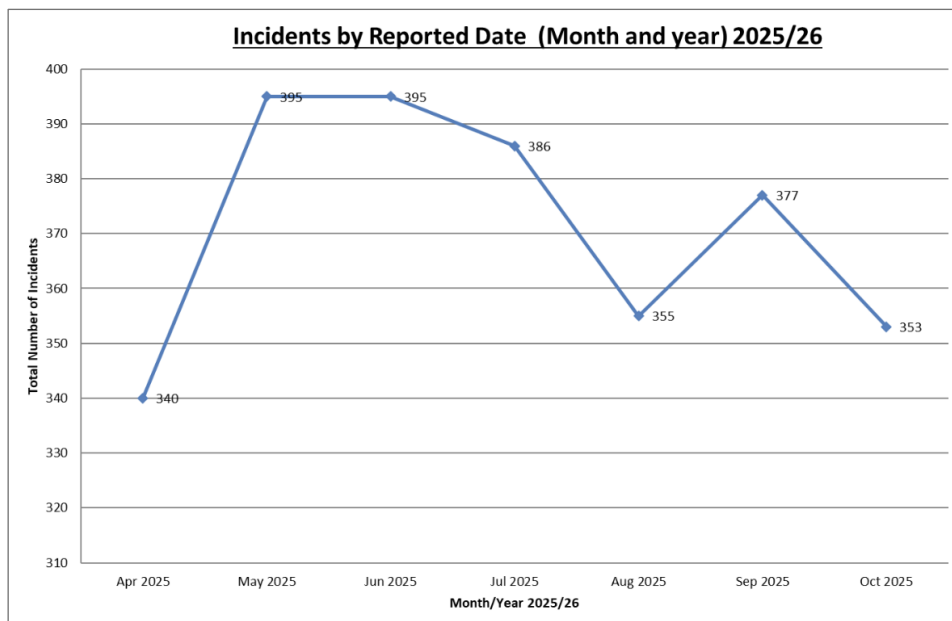
Sefyllfa a llwybr cyfredol yn erbyn y metrigau ansawdd a diogelwch

Ffigur 18: Cyfanswm Digwyddiadau, a Digwyddiadau Diogelwch Cleifion a Rhai nad ydynt yn Gleifion fesul mis

Mae adrodd am ddigwyddiadau yn parhau i fod yn sefydlog ac yn gyson ar draws BIAP. Nifer cyfartalog y digwyddiadau diogelwch cleifion a adroddir bob mis yw 300, sef 78% o'r holl ddigwyddiadau a adroddwyd. Y pum dosbarthiad uchaf ar gyfer digwyddiadau oedd difrod pwysau/briw lleithder, damwain/anaf, ymddygiad gan gynnwys trais ac ymddygiad ymosodol, seilwaith gan gynnwys staffio, cyfleusterau, amgylchedd a diogelwch, a meddyginiaeth/hylifau mewnwythiennol. Mae'r tueddiadau hyn yn gyson â chyfnodau adrodd blaenorol.

Ffigur 19: Digwyddiadau a gaewyd y mis yn ystod 2024/25

Mae'r rhan fwyaf o ddigwyddiadau yn cael eu hadrodd fel rhai niwed isel neu ddim niwed. Mae cau digwyddiadau mewn modd amserol wedi bod yn ffocws i BIAP. Mae prosesau monitro cadarn wedi'u gweithredu i sicrhau bod sefyllfa well yn cael ei chynnal.

Digwyddiadau sy'n cael eu hadrodd yn genedlaethol

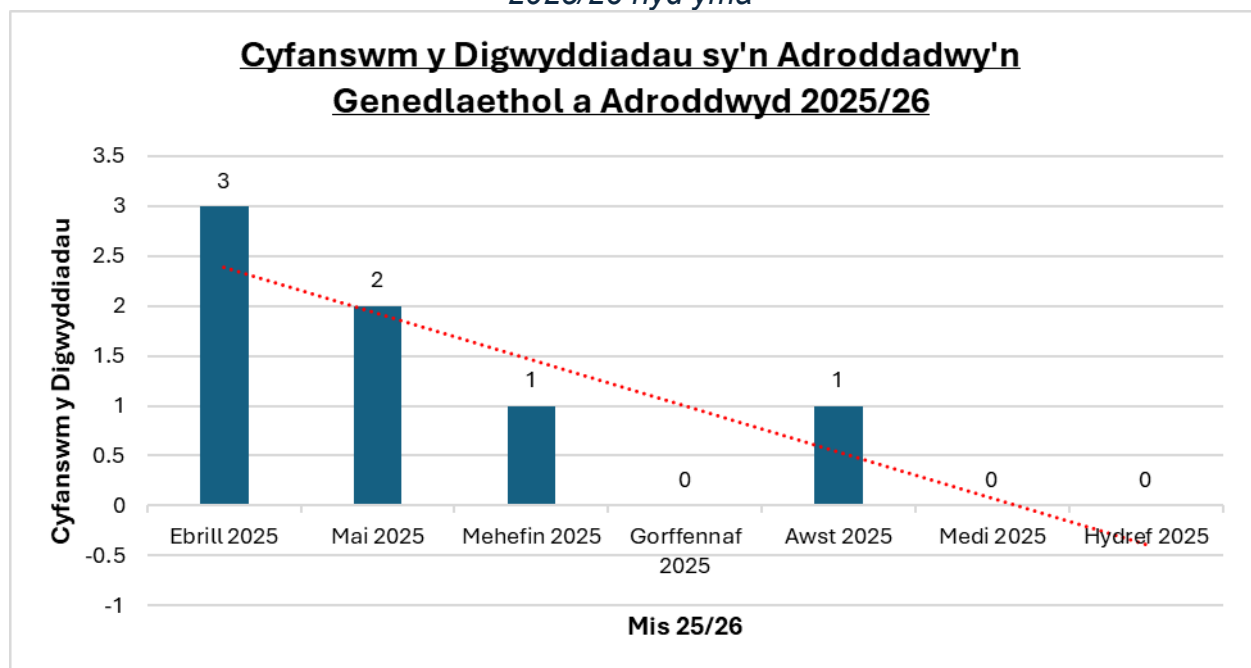
Y sefyllfa bresennol ar gyfer Digwyddiadau sy'n Adroddadwy'n Genedlaethol ar agor:

- 8 ar agor – 7 yn aros i'w cau
- 18 wedi'u cau (yn ystod Ch2)
- 8 wedi'u hisraddio.

Mae hyn yn dystiolaeth o gynnydd sylweddol er gwaethaf yr her weithredol o ymchwilio a chau amserol, sy'n parhau i fod yn faes allweddol ar gyfer gwella a goruchwyllo gweithredol. Mae 87% o ymchwiliadau agored yn parhau i fod ar agor ar gyfer >90 diwrnod gwaith gyda'r amser cwblhau cyfartalog o 181 diwrnod, gwelliant bach ar Ch1 o 190 diwrnod (canolrif Cymru Gyfan yw 132 diwrnod). Gellir priodoli hyn i achosion iechyd meddwl cymhleth y disgwylir iddynt gael eu cwblhau erbyn 120 diwrnod. Mae amseroldeb ymchwilio yn gofyn am welliant i sicrhau bod canlyniadau'n cael eu rhannu â theuluoedd a bod dysgu yn cael ei gydgrynhoi.

Rhwng Ebrill a Hydref 2025, cyflwynodd BIAP 8 Digwyddiad Adrodd Cenedlaethol i Dîm Perfformiad a Gwella'r GIG, sy'n adlewyrchu ffocws parhaus ar dryloywder a chydymffurfiaeth reoleiddiol.

Ffigur 20: Nifer y Digwyddiadau sy'n Adroddadwy'n Genedlaethol fesul mis yn ystod 2025/26 hyd yma

Darperir goruchwyliaeth strategol Digwyddiadau Adrodd Cenedlaethol trwy adolygiad rheolaidd yn y Pwyllgor Profiad Cleifion, Ansawdd a Diogelwch a briffiau misol i'r Pwyllgor Gweithredol. Mae BIAP wedi gweithredu ffrydiau gwaith â ffocws i fynd i'r afael ag ymchwiliadau hwyr, gan gynnwys olrhain gwell, a chefnogaeth wedi'i dargedu ar gyfer gwasanaethau gyda niferoedd uwch o Ddigwyddiadau Adrodd Cenedlaethol sydd ar agor neu sy'n hwyr.

Mae pob Digwyddiad Adrodd Cenedlaethol yn destun dadansoddiad achos sylfaenol, gyda chanfyddiadau wedi'u lledaenu ar draws timau clinigol i yrru gwelliant. Mae BIAP

yn meincnodi ei berfformiad Digwyddiadau Adrodd Cenedlaethol yn erbyn safonau cenedlaethol a sefydliadau cymheiriaid, gan ddefnyddio mewnwelediadau i lywio strategaethau atal a mentrau diogelwch system gyfan. Mae ymdrechion diweddar wedi canolbwyntio ar gryfhau cydweithredu amlddisgyblaethol, gwella prosesau dogfennu ac ymchwilio, a sicrhau bod gwersi a ddysgwyd yn cael eu hymgorffori yn ymarferol.

Wrth edrych ymlaen, mae BIAP yn blaenoriaethu lleihau Digwyddiadau Adrodd Cenedlaethol hwyr a chyfathrebu canlyniadau yn amserol i gleifion a theuluoedd. Bydd buddsoddiad parhaus mewn hyfforddiant staff, dilysu data, a gwella prosesau yn hanfodol i gynnal cynnydd. Mae'r ymrwymiad i ddysgu gan Digwyddiadau Adrodd Cenedlaethol yn cefnogi'r nod ehangach o ddarparu gofal diogel, effeithiol a pherson-ganolog, ac yn atgyfnerthu enw da BIAP am ansawdd a thryloywder.

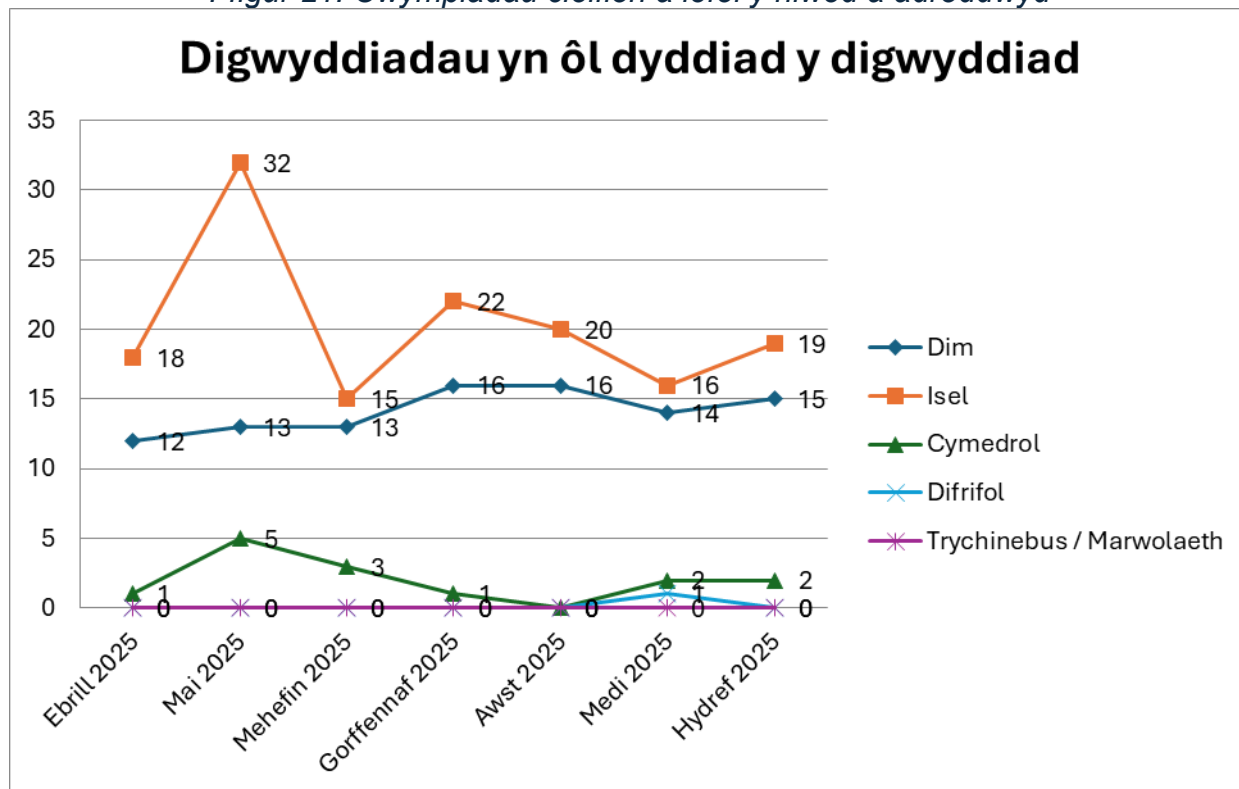
Cwmpïadau

Mae cwmpïadau yn cael eu hadrodd gan ddefnyddio system rheoli digwyddiadau Datix. O'r rhai a adroddwyd, roedd 95% wedi arwain at ddim niwed neu niwed isel, ac yn sylweddol nid oedd yr un wedi arwain at niwed difrifol neu drychinebus neu farwolaeth. Mae'r ffigurau hyn yn adlewyrchu asesiad cychwynnol y gohebydd a gellir eu diwygio ar ôl ymchwiliad. Mae'r duedd mewn cwmpïadau yn tynnu sylw at yr her parhaus o gynnal gofal di-niwed, yn enwedig wrth i aciwtedd a chymhlethdod cleifion gynyddu.

Mae'r Rhaglen Gwella Cwmpïadau yn parhau i yrru gwelliant ansawdd trwy fentrau wedi'u targedu. Mae'r grŵp llywio ar gwmpïadau yn darparu goruchwyliaeth, gan sicrhau bod arfer gorau wedi'i ymgorffori ar draws lleoliadau gofal. Mae hyn yn cynnwys adolygiad rheolaidd o ddata digwyddiadau, gweithredu ymyriadau sy'n seiliedig ar dystiolaeth (megis asesiadau risg amlfactoraidd ac addasiadau amgylcheddol), ac addysg staff. Mae'r grŵp hefyd yn hyrwyddo dysgu trawsddisgyblaethol, gan rannu mewnwelediadau o ddadansoddiadau achosion sylfaenol a meincnodi yn erbyn safonau cenedlaethol. Mae'r ymdrechion hyn wedi'u cynllunio nid yn unig i leihau amllder cwmpo ond hefyd i leihau niwed pan fydd cwmpo yn digwydd, gan gefnogi diwylliant o ddiogelwch a gwelliant parhaus.

Wrth edrych ymlaen, mae'r grŵp llywio yn canolbwyntio ar gryfhau monitro data amser real a dolenni adborth, gan alluogi ymateb cyflym i risgiau sy'n dod i'r amlwg. Mae gwaith cydweithredol gyda'r tîm amlddisgyblaethol yn sicrhau bod gwersi a ddysgwyd yn cael eu trosi i newidiadau ymarferol, megis gwell protocolau arsylwi cleifion a phrosesau adolygu ôl-gwmp gwell, gan feithrin amgylchedd lle mae diogelwch yn gyfrifoldeb pawb.

Ffigur 21: Cwmpyadau cleifion a lefel y niwed a adroddwyd

Difrod Pwysau

		Ebrill 2025	Mai 2025	Mehefin 2025	Gorffennaf 2025	Awst 2025	Medi 2025	Hydref 2025	Cyfanswm
Difrod Pwysau, Difrod Lleithder	Dim	5	17	9	10	12	15	23	91
	Isel	25	16	17	16	23	28	18	143
	Cymedrol	4	0	1	5	0	3	3	16
	Cyfanswm	34	33	27	31	35	46	44	250
Cyfanswm		34	33	27	31	35	46	44	250

O'r 250 o ddigwyddiadau difrod pwysau a adroddwyd ers mis Ebrill 2025, adroddir bod 234 yn niwed neu'n niwed isel gyda 16 wedi'u hadrodd fel niwed cymedrol heb unrhyw un wedi'i adrodd fel niwed difrifol. Mae pob achos gradd 2 ac uwch o ddifrod pwysau yn cael ei adolygu gan y panel Tîm Amlddisgyblaethol i sicrhau bod arfer da neu ddysgu yn gallu cael ei rannu a'i weithredu yn ôl yr angen.

Mae'r Grŵp Llywio Wlserau Pwysau yn darparu arweinyddiaeth ar gyfer atal a rheoli difrod pwysau. Mae'r grŵp wedi sefydlu rhaglen gynhwysfawr sy'n cynnwys archwiliad rheolaidd o ddigwyddiadau, dadansoddi achosion sylfaenol, a lledaenu dysgu ar draws BIAP. Mae mentrau allweddol yn cynnwys gweithredu bwndeli gofal sy'n seiliedig ar dystiolaeth, hyfforddiant staff ar asesu risg ac uniondeb croen. Mae'r grŵp hefyd yn gweithio'n agos gyda thimau cymunedol i fynd i'r afael â'r heriau unigryw o ddifrod pwysau y tu allan i leoliadau ysbyty, gan sicrhau parhad gofal ac ymyrraeth amserol.

Mae'r grŵp llywio yn sicrhau bod dysgu o ddigwyddiadau yn cael ei rannu a'i ymgorffori, gan yrru gwelliant parhaus. Mae gwaith diweddar wedi canolbwyntio ar wella cydweithredu amlddisgyblaethol, gan integreiddio mewnbwn gan nyrsys hyfywedd meinwe, gweithwyr iechyd proffesiynol cysylltiedig, a chynrychiolwyr cleifion.

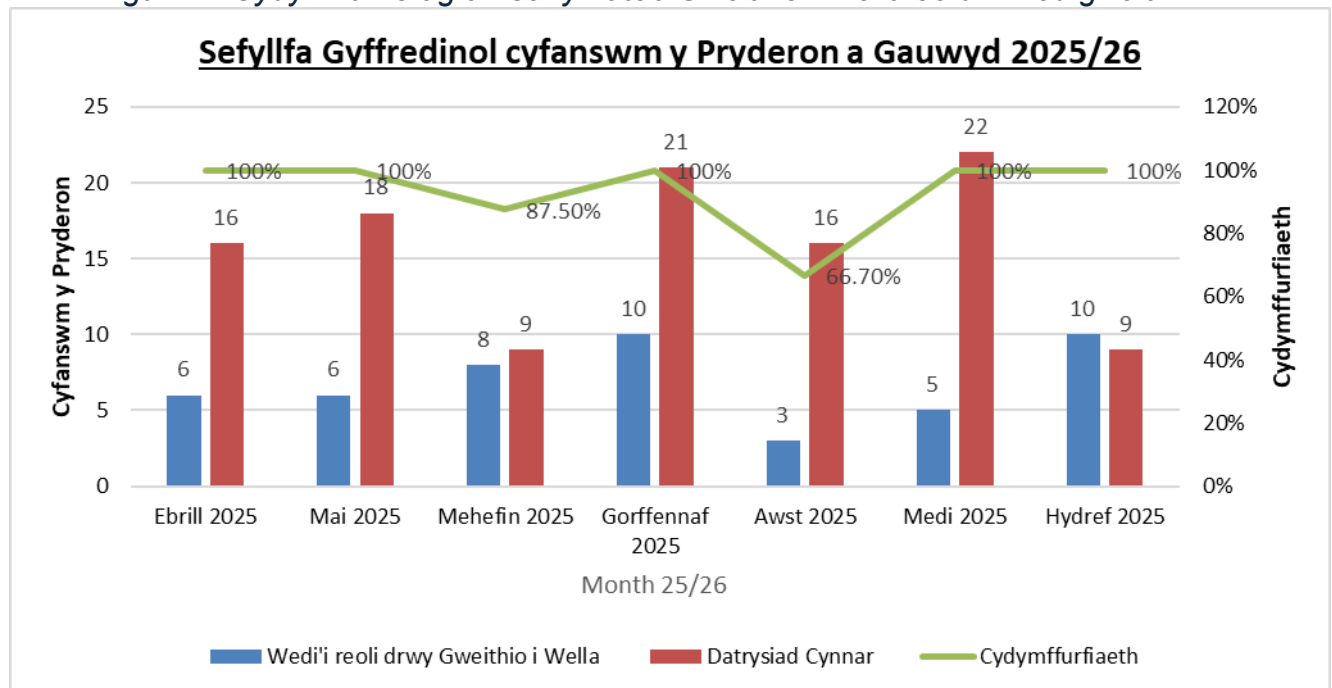
Cwynion a phryderon

Lefel cydymffurfiaeth rheoli pryderon o fewn 30 diwrnod gwaith hyd yma ar gyfer 2025/26 yw 94.7%. Er gwaethaf y cydymffurfiaeth barhaus â'r ymateb 30 diwrnod, maes ffocws yw'r amser ymateb cymedrig o 29 diwrnod gwaith.

Yn ystod y flwyddyn hyd yma, mae 46 o bryderon ffurfiol wedi'u codi trwy'r broses Gweithio i Wella) gyda materion a nodwyd gan gynnwys:

- Triniaeth ac Asesiad Clinigol
- Apwyntiadau
- Mynediad
- Gofal cleifion

Ffigur 22: Cydymffurfio ag amser ymateb Gweithio i Wella 30 diwrnod gwaith

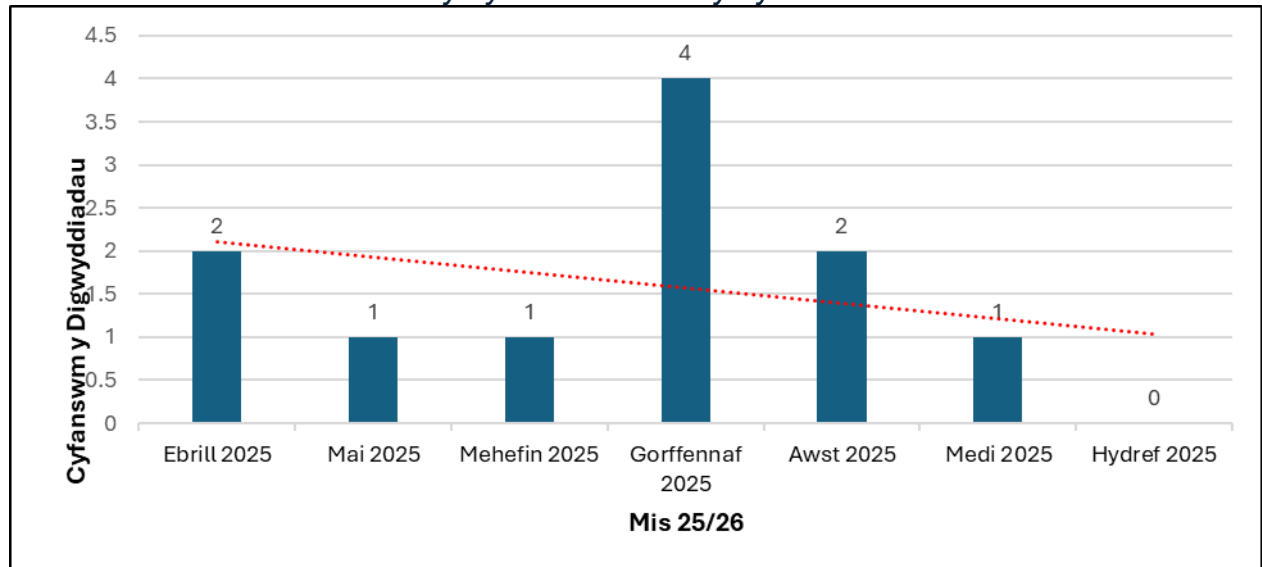
Dyletswydd Gonestrwydd

Mae dull BIAP yn integreiddio Dyletswydd Gonestrwydd o fewn ei fframwaith rheoli digwyddiadau, yn hytrach nag fel polisi annibynnol. Mae'r fframwaith yn cyd-fynd â chanllawiau statudol Llywodraeth Cymru ac yn amlinellu rolau a chyfrifoldebau ar gyfer nodi, ymchwilio a monitro achosion.

Mae hyfforddiant a chefnogaeth ar gyfer Dyletswydd Gonestrwydd wedi'u darparu, gan gynnwys modiwlau e-ddysgu ac ymgyrchoedd ymwybyddiaeth. Mae'r timau ansawdd a diogelwch yn chwarae rôl allweddol wrth gefnogi staff, rydym yn cydnabod bod angen hyfforddiant parhaus, yn enwedig ynghylch asesu niwed a defnydd cywir o Datix.

Ers mis Ebrill 2025, mae 11 o ddigwyddiadau Dyletswydd Gonestrwydd wedi'u sbarduno.

Ffigur 23: Digwyddiadau y mae'r Ddyletswydd Gonestrwydd wedi'i sbarduno ar eu cyfer yn ystod 2025/26 hyd yma

Ar hyn o bryd mae 19 achos Dyletswydd Gonestrwydd agored mewn gwahanol gamau ymchwiliad, 8 achosion Dyletswydd Gonestrwydd wedi sbarduno iawndal ers 1^{af} Ebrill 2024.

Yn ystod Awst a Medi 2025, cwblhaodd cydweithwyr archwilio mewnol Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru archwiliad mewnol ar Ddyletswydd Gonestrwydd ar gyfer BIAP. Cyflawnodd BIAP sicrwydd rhesymol ym mhob maes ac ar hyn o bryd maent yn gweithio trwy'r cynllun gweithredu cysylltiedig.

Atal a Rheoli Heintiau

Cofnododd BIAP dim diwrnodau gwely a gollwyd oherwydd pryderon Atal a Rheoli Heintiau yn ystod y cyfnod adrodd. Er bod cyfnodau o fwy o achosion wedi digwydd oherwydd capasiti gwelyau llawn, nid oedd hyn yn effeithio ar dderbyniadau i'r sefydliad.

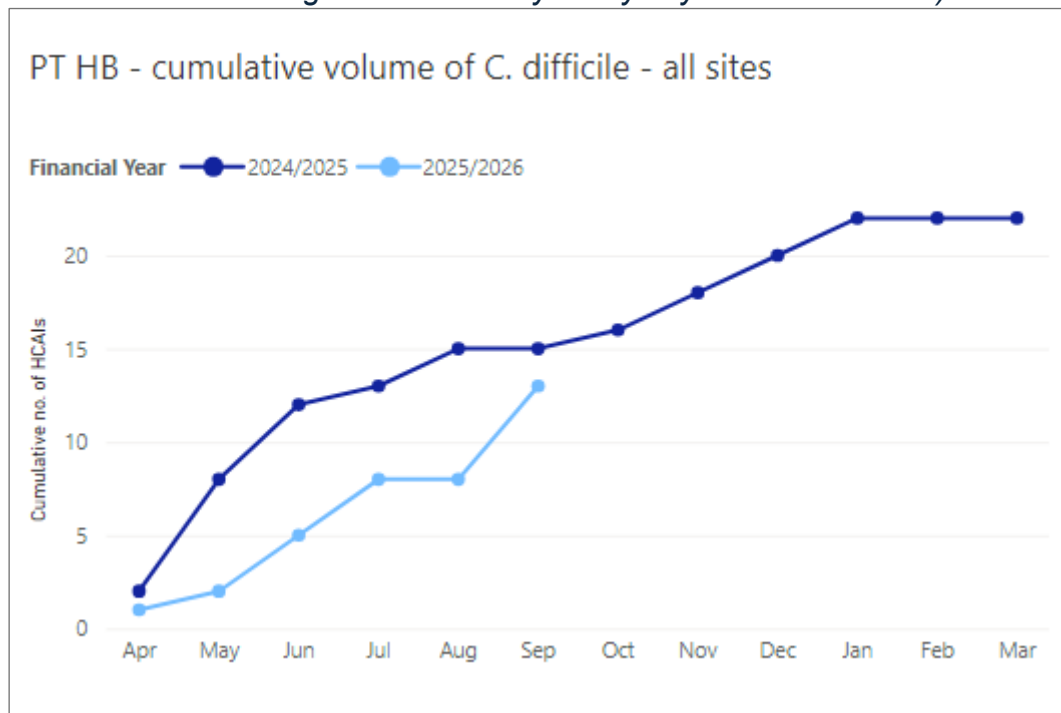
Mae dysgu o adolygiadau ôl-haint wedi'i ymgorffori'n weithredol mewn gweithdrefnau arferol, gan atgyfnerthu diwylliant o welliant parhaus a dysgu sefydliadol.

Mae gwaith i integreiddio gwersi o Ymarfer Pegasus i brosesau busnes fel arfer yn parhau, gan sicrhau bod gwytnwch a pharodrwydd yn cael eu cryfhau.

Mae perthnasoedd cydweithredol â gwasanaethau a gomisiynwyd yn parhau i fod yn gryf, gan gefnogi monitro cyfraddau heintiau yn effeithiol a hwyluso dysgu a rennir i gleifion Powys.

Mae Nodau Gwella Heintiau sy'n gysylltiedig â Gofal Iechyd ar gyfer 2025–2027 yn cael eu symud ymlaen yn weithredol, gyda'r gwaith yn parhau yn erbyn y camau angenrheidiol i gefnogi gostyngiadau.

Ffigur 24: Haint Clostridioides difficile (C. diff) (Nod Gwella: Lleihau baich cyffredinol haint C. diff gan o leiaf 25% yn erbyn cyfrifiadau 2024-25)

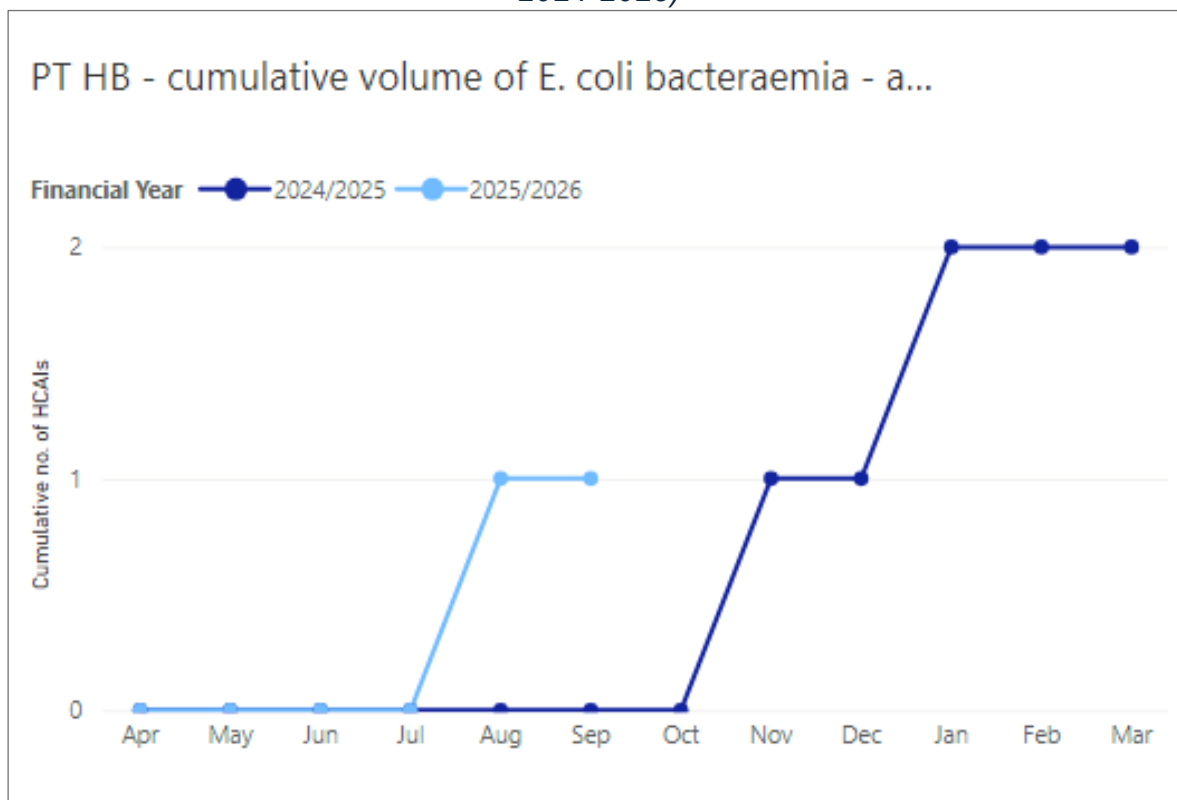

Ffigur 25: Cyfradd cyfaint Clostridioides Difficile yn ôl dechrau a chyfran o gyfanswm cyfaint yn yr ysbyty (%) - pob safle

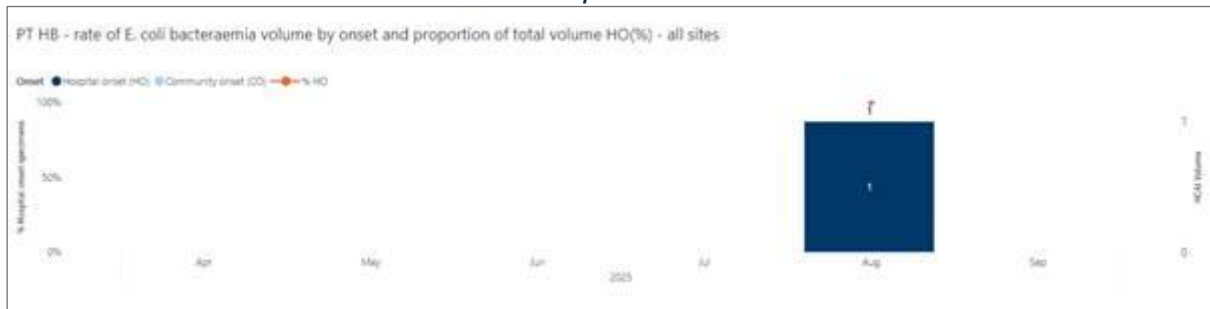

Camau gweithredu i gefnogi'r gostyngiad hwn	Cynnydd cyfredol
Mae angen ymgysylltu â'r Cydweithredfa haint Clostridioides difficile sy'n cael ei sefydlu gan dîm Ansawdd, Diogelwch a Gwella Perfformiad a Gwella'r GIG.	Mae'r tîm Atal a Rheoli Heintiau yn cymryd rhan weithredol yn y Cydweithredfa haint C. diff gyda phrosiect arfaethedig sy'n anelu at ymgorffori profiad cleifion mewn arferion atal a rheoli heintiau sy'n gysylltiedig â'r gydweithredfa haint C. diff. Mae ymgysylltu pellach â'r tîm cenedlaethol wedi'i drefnu ar gyfer 12/11/2025.
Mabwysiadu Safonau Glanhau newydd Cymru.	Rydym yn aros am gyhoeddi safonau glanhau yn ffurfiol i alluogi dadansoddiad cynhwysfawr o fylchau trwy Grŵp Glendid Amgylcheddol BIAP.
Ynysu achosion yn effeithiol ac adolygu trefniadau gofal personol unigol i reoli C.diff yn yr ysbyty – ystyried y defnydd o wardiau carfan.	Mae ein proses adolygu ôl-haint yn parhau i lywio dysgu ynghylch ynysu priodol ac amserol ar draws BIAP. Mae unrhyw wersi a nodwyd ynghylch ynysu yn cael eu gweithredu'n brydlon.
Cadw at y Canllawiau Presgripsiynu Gwrthficrobaidd – gofal sylfaenol ac eilaidd	Mae arferion presgripsiynu yn cael eu monitro'n agos trwy sawl ffordd, gan gynnwys adolygiadau ôl-haint, gyda chefnogaeth ein Fferyllydd Stiwardiaeth Gwrthficrobaidd. Mae clinigwyr yn cael canllawiau ar gyfer diagnosis haint Clostridioides difficile, ac mae eiriolaeth barhaus dros fynediad i'r app EOLAS yn parhau i fod yn flaenoriaeth.
Sicrhau bod timau Stiwardiaeth Gwrthficrobaidd ar waith ac adnoddau priodol ar draws ein Byrddau Iechyd a'n Hymddiriedolaethau.	Mae gan BIAP bellach Fferyllydd Stiwardiaeth Gwrthficrobaidd pwrpasol, gan gryfhau goruchwyliaeth arferion presgripsiynu a gwella cefnogaeth ar gyfer stiwardiaeth gwrthficrobaidd.
Mae'n ofynnol i'r holl Fwrdd Iechyd ac ysbytai aciwt gymryd rhan yn yr Arolwg Cyffredinolrwydd Pwynt blynyddol o bresgripsiynu gwrthficrobaidd ym mis Tachwedd.	Mae cyfranogiad yn yr Arolwg Cyffredinolrwydd Pwynt yn parhau, gyda'r mwyafrif o ardaloedd cleifion mewnol BIAP wedi'u cwblhau ar 06/11/2025.

Ffigur 26: Heintiau llif gwaed E. coli (Nod Gwella: Disgwylir gostyngiad o o leiaf 10% mewn achosion o E. coli BSI sy'n dechrau yn yr ysbyty o'i gymharu â'r achosion yn 2024-2025)

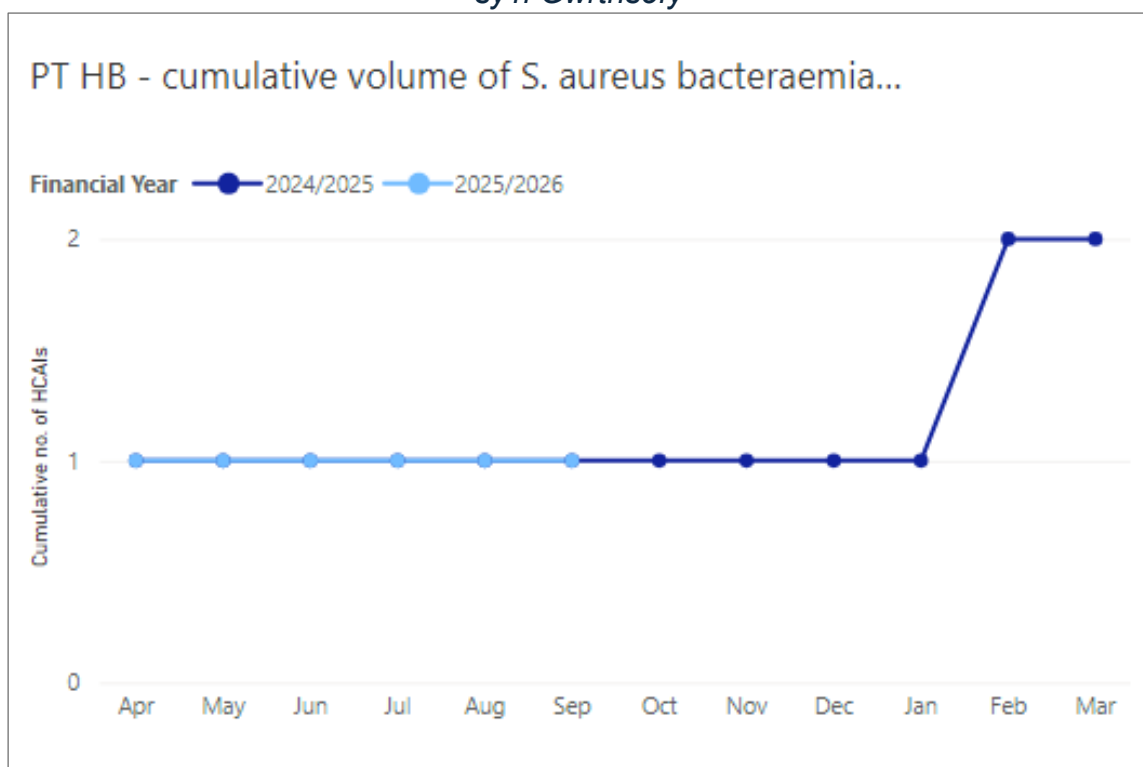
Ffigur 27: Cyfradd cyfaint bacteremia E.coli yn ôl dechrau a chyfran o gyfanswm cyfaint HO - pob safle

Ffigur 28: Klebsiella spp. Heintiau llif y gwaed (Nod Gwella: Gostyngiad o leiaf 10% mewn achosion o Klebsiella spp BSI yn yr ysbyty yn erbyn yr achosion yn 2024-2025) Mae cyfaint cronrus BIAP o Klebsiella spp yn sero (Ebrill 2024 – Mawrth 2025).

Ffigur 29: Heintiau llif gwaed Pseudomonas aeruginosa (Nod Gwella: Gostyngiad o o leiaf 10% mewn achosion o ddechrau ysbyty Pseudomonas aeruginosa BSI yn erbyn yr achosion yn 2024-2025) Mae cyfaint cronrus BIAP o P.aeruginosa yn sero (Ebrill 2024 - Mawrth 2025).

Ffigur 30: Heintiau llif gwaed Staphylococcus aureus (Staphylococcus aureus sy'n sensitif i Methicillin (MSSA) Nod Gwella: Gostyngiad o 20% o leiaf o'i gymharu â chyfrif gwaelodlin 2024/25 ar gyfer pob Bwrdd Iechyd; Nod Gwella Staphylococcus aureus sy'n Gwrthsefy

Ffigur 31: Cyfradd cyfaint bacteremia S.aureus yn ôl dechrau a chyfran o gyfanswm cyfaint HO - pob safle

2.3 Asesiad allanol

Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru

Derbyniwyd Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon yr Ombwdsmon ar gyfer 2024/25 gan BIAP ar 14^{eg} Awst 2025 a gellir dod o hyd iddo o fewn yr [Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2024/25](#). Mae'r adroddiad yn nodi bod yr Ombwdsmon wedi derbyn 20 o gwynion yn ymwneud â BIAP ac wedi ymyrryd mewn 24% o achosion, sy'n unol â chyfartaledd Cymru.

Caeodd yr Ombwdsmon 25 – dygwyd rhai cwynion ymlaen o'r flwyddyn flaenorol. Yn ystod 2024/25 cydymffurfiodd BIAP â 33% o'r argymhellion a wnaed yn yr amserlen y cytunwyd arno.

Mae ymateb wedi'i ddarparu i'r Ombwdsmon ar ôl derbyn yr adroddiad blynyddol a'r llythyr, y camau sydd eu hangen yw;

- Gwellu cydymffurfiaeth â'r argymhellion y cytunwyd arnynt.
- Adroddiad Dyletswydd Gonestrwydd ac Ansawdd Cyfranddaliadau 2024/25 (wedi'u cwblhau).
- Cyflwyno llythyr blynyddol i'r Bwrdd ar 26^{ain} Tachwedd 2026 (wedi'i drefnu).

Archwilio Cymru

Mae gan BIAP mewn partneriaeth ag Archwilio Cymru raglen archwilio allanol gynhwysfawr ar gyfer 2025/26 sy'n cael ei chymeradwyo gan y Pwyllgor Archwilio, Risg a Sicrwydd sy'n cwmpasu gwaith archwilio ariannol a pherfformiad.

- Archwiliad o Ddatganiadau Ariannol (BIAP ac Elusen).
- Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol
- Asesiad strwythuredig – craidd.
- Asesiad strwythuredig – systemau digidol.
- Asesiad strwythuredig – adolygu'r trefniadau i reoli ystadau.
- Adolygiad thematig o wasanaethau canser (wedi gohirio).
- Adolygiad o ofal Brys a gofal mewn argyfwng
- I ddilyn i fyny – trefniadau llywodraethu ansawdd.
- Adolygu'r trefniadau ar gyfer rheoli staff asiantaeth.

Arolygiaeth Iechyd Cymru (AGIC)

O'r 47 o argymhellion a wnaed gan AGIC, mae 7 cam gweithredu yn parhau i fod yn weddill ac mae 1 yn hwyr ond yn cael ei ystyried; nid oes unrhyw gamau pendant sy'n achosi risg i ddiogelwch cleifion neu staff.

Year / Reference No	Inspection Title	Recommendations Made / Actions	Recommendations / Actions Complete	Recommendations / Actions Overdue (agreed timescale)	Actions underway	Recommendations / Actions Not Yet Due
232405	HIW National Review of CAMHS	20	18		1	1
242509	HIW Inspection Clywedog Ward	17	16		1	
252601	HIW Unannounced Inspection Felindre Ward - Immediate Assurance Improvement Plan	3	3			
252601	HIW Unannounced Inspection Felindre Ward - full Improvement Plan	7	5		2	
252602	HIW Inspection Ystradgynlais Community Mental Health Team					
		47	42	0	4	1

Yn ogystal, cynhaliodd AGIC arolygiad dirybudd o Uned Môn Anafiadau Llandrindod ar y 19^{eg} ac 20^{fed} Awst 2025 gan arwain at 3 cham gwella ar unwaith a gwblhawyd i gyd o fewn wythnos. Disgwylir yr Adroddiad ac unrhyw gynllun gwella pellach.

Cynhaliodd AGIC arolygiad oedd wedi ei gynllunio o Dîm Iechyd Meddwl Cymunedol Ystradgynlais ar 16^{eg} a 17^{eg} Medi 2025. Gwnaed 1 cam gwella ar unwaith ac mae wedi cael ei weithredu ar yr un diwrnod. Disgwylir yr adroddiad terfynol.

Llais

Mae gan BIAP drefniadau sefydledig ar gyfer gweithio gyda Llais ac o ystyried y sylwadau a'r mewnwelediadau, maent yn eu darparu ar ran pobl Powys. Ochr yn ochr â pherthnasoedd ffurfiol trwy statws arsylwr yn y Bwrdd a'r pwyllgorau, mae Llais yn mynychu ystod eang o gyfarfodydd blaenoriaeth a chyfarfodydd sicrwydd (e.e. DS, ffrwd waith Ymgysylltu a Chyfathrebu ar gyfer Gwella Gyda'n Gilydd; Grŵp Llywio Profiad Cleifion, Bwrdd Rhaglen Newid Gwasanaeth Dros Dro).

Mae gennym hefyd drefniadau cadarn ar gyfer ymateb i geisiadau am wybodaeth, gweithio gyda Llais ar faterion eiriolaeth, ymateb i sylwadau, a galluogi ceisiadau am ymweliadau.

Mae'r adroddiadau allweddol a gyhoeddwyd ers mis Ebrill 2025 yn cynnwys:

- [Adborth yn ymwneud ag Ysbyty Llanidloes gan gynnwys newidiadau gwasanaeth dros dro](#)
- [Canfyddiadau o Ymgysylltu Lleol yn y Gelli Gandryll a Thalgarth](#)
- [Rhesymau dros oedi wrth drosglwyddo gofal](#)
- [Adborth o Ddigwyddiad Fforwm Cyhoeddus Llanandras](#)

Yn ogystal, rydym wedi cwrdd â Llais i drafod canfyddiadau eu hymgysylltiad lleol yng Nghrucywel (Gorffennaf 2025) a'r Drenwydd (Ebrill 2025). Cytunwyd ar gamau gweithredu allweddol, a bydd yr adroddiadau hyn yn cael eu cyhoeddi gan Llais maes o law.

Mae sylwadau diweddar i BIAP wedi ymwneud â'r canlynol:

- Newid Gwasanaeth Dros Dro.
- Gwella Gyda'n Gilydd.

- Ymateb i adroddiad Gwasanaethau Mamolaeth Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe.
- Sepsis ([Cymru gyfan](#)).
- Gwasanaethau Gofal Sylfaenol yn Llanfyllin.
- Gwasanaethau Gofal Sylfaenol yn Nhref-y-clawdd.
- Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol.

Mae Llais yn mynychu cyfarfodydd y Bwrdd fel Arsyllwr yn rheolaidd ac mae ganddo eitem weithredol ar yr agenda lle mae Cyfarwyddwr Rhanbarthol Llais yn cyflwyno eu hadroddiad.

2.4 System rheoli ansawdd

Mae BIAP wedi symud ymlaen yn weithredol i integreiddio System Rheoli Ansawdd, gan alinio â rhaglenni cenedlaethol a'r agenda Dyletswydd Ansawdd. Mae'r Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio yn gweithio' agos gyda'r Cyfarwyddwr Gweithredol ar gyfer Cynllunio, Perfformiad a Chomisiynu i ymgorffori dull SRhA ymhellach, fel rhan o Fframwaith Ansawdd a Pherfformiad Integredig BIAP, sy'n cefnogi gwella ansawdd gwasanaethau gofal iechyd a gwell canlyniadau i'n preswylwyr.

Principles	
Patient focus; Evidence based decision making; Population and Stakeholder Engagement; Clear Vision and Purpose; Leadership and Organisational Culture & Values; Education and Training; Internal Audit; Documentation Management; Information Management; Process Management; Procurement Management; Health and Safety Management; Risk Management; Environmental Management; Legal and Regulatory Compliance; Human Resources; KPI's	
Domain	Narrative
Quality Planning	• Understanding population need & design of services, policies, structures, systems to meet those needs. • Quality Control and Quality Assurance need to feed into Quality Planning. • Reflect government strategies and targets. • When services are assessed, reviewed and undergo service change, quality impact assessments will be undertaken, considering the 6 domains of quality (STEEP) and the five enablers of Leadership, Culture & Valuing People, Data, Learning Improvement & Research, and Whole Systems Perspective. Population data and public health intelligence will support and inform our planning.
Quality Control	• Processes in place to monitor performance in real time & take action when required standards not met. • Control processes owned by those directly providing the service with skills and permission to address performance issues within their control. • Quantitative and qualitative measures with appropriate escalation measures. • We monitor the quality and safety of our services through key sources of intelligence. This includes patient safety and nationally reportable incidents (incident management framework), near misses, patient feedback through surveys and local intelligence gathering, patient concerns and complaints. In partnership with the third sector and Llais, we also triangulate their sources of information. Other sources of key intelligence to monitor and assess services include clinical audit, NWSSP internal audits, HIW inspections and reviews by the Wales Audit Office.
Quality Improvement	• Model for Improvement • Cycles of experimentation informed by ongoing reflection using both quantitative and qualitative data. • Practical iterative tests of change to learn, implement and scale improvements in quality of services and patient outcomes • Intelligence that we gather through our quality controls inform our priorities for improvement and subsequently our strategic transformation. Our Transformation team are central to this deployment; however, improvement and transformation is seen as a key role for all our staff in PTHB.
Quality Assurance	• Verify that quality control is maintained, and that performance is evaluated. • Effective structures, systems and standards to provide clear line of sight across the Health Board to give assurance internally and externally to stakeholders, that desired improvements to services and population outcomes are being achieved and sustained. • We deploy floor to Board reporting via our quality governance processes and structures. The Integrated Quality Report (IQR) presented to the Patient Experience and Quality Committee (PEQs) is the mechanism through which the Quality domain of the IQPF is reported to the Board. • The service groups QAALS (Quality Assurance, Learning and Improvement Groups) within service areas (e.g. Mental Health, Community Services, Women and Family) deploy quality control and improvement locally and report through the IQR to the Executive Committee, PEQs and Board. • Similarly, the Patient Experience Steering Group, Safeguarding Strategic Group and Infection Prevention Control Steering Group report to Board via the IQR.

Mae BIAP wedi dangos ymrwymiad cryf i ddull rheoli ansawdd llwyr ar draws gwasanaethau darparwr a gomisiynwyd. Mae hyn yn amlwg yn y prosesau a'r strwythurau llywodraethu a sicrhau ansawdd sydd wedi galluogi BIAP i gipio dysgu o ddigwyddiadau, profiad cleifion, ac adborth staff, ac i gymhwyso'r mewnwelediad hwn i fonitro gwasanaethau darparwyr a chomisiynwyd, ac i lywio gwelliannau a datblygiadau gwasanaethau.

Mae aeddfedrwydd y SRhA wedi'i wireddu pan fydd gwasanaethau yn cynyddu'n lleol sef Atal a Rheoli Heintiau, Gwasanaethau Iechyd Meddwl ynghyd â'r Gwasanaeth Menywod a Phlant. Yn ystod y broses uwchgyfeirio, defnyddiwyd triongl deallusrwydd i sicrhau monitro cadarn o gamau ar gyfer gwella, sbardunau perfformiad yn unol â

Fframwaith Ansawdd a Chyflenwi GIG Cymru, ynghyd ag amodau ar gyfer cynaliadwyedd sy'n gysylltiedig â phob maes ansawdd.

Bydd integreiddio'r SRhA ymhellach yn cryfhau'r dull hwn ymhellach trwy ymgorffori rolau a phrosesau clir, a fframwaith ar gyfer gwelliant parhaus.

Bydd y 'r hefyd yn cefnogi BIAP i fabwysiadu dull mwy strategol o gomisiynu, dod yn fwy rhagweithiol, a chefnogi datblygu diwylliant o welliant parhaus ac arloesi wedi'i ymgorffori ym mhob agwedd ar BIAP.

2.5 Gwasanaethau bregus a heriol

Fel darparwr, mae BIAP yn profi nifer o wasanaethau bregus a heriol:

- Mae gwasanaethau iechyd meddwl ac anabledd dysgu Powys yn profi straen sylweddol, wedi'i yrru gan y galw sy'n cynyddu'n gyflym, prinder gweithlu parhaus, ac ansicrwydd cyllid parhaus. Nid yw targedau perfformiad yn cael eu cyflawni'n gyson, gan arwain at amseroedd aros hir a risg glinigol uwch. Mae'r ddibyniaeth ar staff dros dro, anawsterau recriwtio, a natur wledig Powys yn tanseilio gwytnwch a pharhad y gwasanaethau hyn ymhellach.
- Mae cynaliadwyedd ac ansawdd gwasanaethau iechyd cymunedol hefyd mewn perygl. Profir y prinder gweithlu dybryd gan y cyfraddau swyddi gwag uchel a dibyniaeth fawr ar staff asiantaeth, yn enwedig o fewn wardiau cleifion mewnol. Mae timau arbenigol yn aml yn fach ac wedi'u gwasgaru, gan greu bregusrwydd i absenoldebau staff ac yn arwain at bwyntiau sengl o fethiant. Mae'r ystâd yn heneiddio ac yn aml yn annigonol, gydag ôl-groniadau cynnal a chadw sylweddol a chyllid cyfalaf annigonol, wedi'i waethygu gan natur wasgaredig safleoedd gwasanaeth.
- Mae darparu gwasanaethau yn cael ei rwystro ymhellach gan lwybrau gofal tameidiog a threfniadau cymhleth rhwng gwasanaethau mewnol a chomisiynu, gan wneud llywio yn heriol i gleifion a staff.
- Mae pwysau capasiti yn sylweddol, gydag oedi wrth ryddhau, nifer uchel o gleifion sy'n aros am ofal ymlaen, a risg uwch o ddadgyflyru. Mae gofal ar sail gwely'n parhau i fod dan bwysau, ac mae newidiadau gwasanaeth dros dro yn dal i gael eu hadolygu. Mae tueddiadau demograffig, gan gynnwys poblogaeth sy'n heneiddio a gweithlu sy'n crebachu, yn bygwth ehangu'r bwlch rhwng anghenion gofal ac adnoddau sydd ar gael oni bai eu bod yn mynd i'r afael â nhw.
- Mae gwasanaethau gofal wedi'i gynllunio yn wynebu bregusrwydd tebyg. Mae'r system yn dibynnu'n helaeth ar ymgynghorwyr ymweld o sefydliadau cyfagos y GIG, gan arwain at ddarpariaeth gwasanaethau anghyson ledled y sir. Mae recriwtio a chadw staff arbenigol yn parhau i fod yn broblematig, wedi'i waethygu gan weithlu sy'n heneiddio a chynllunio olyniaeth gyfyngedig, sydd wedi arwain at fodel staffio cynyddol fregus a dibyniaeth gynyddol ar staff locum ac asiantaeth.
- Mae galw cynyddol, yn enwedig gan boblogaeth sy'n heneiddio gydag anghenion iechyd cymhleth, yn rhoi pwysau difrifol ar gapasiti. Mae rhestrau aros yn hir, gyda llawer o gleifion yn aros dros flwyddyn am driniaeth mewn arbenigeddau cyfaint

uchel fel orthopaedeg, llawfeddygaeth gyffredinol, offthalmoleg, ac wroleg. Mae mynediad at wasanaethau yn anghydradd, gydag amrywiaeth ddaearyddol.

Fel comisiynydd, mae BIAP yn mynd i'r afael â heriau hysbys gwasanaethau bregus yn y rownd contractio a chytundeb Dysgu, Addysgu ac Asesu â darparwyr. Yn dilyn cytundeb Cynllun y Cydbwyllgor ar gyfer 2025/26, mae nifer o wasanaethau wedi'u hamlygu i bob bwrdd iechyd comisiynydd fel rhai bregus neu heb eu hariannu gan y darparwyr gwasanaethau trydyddol ac arbenigol yn Ne Cymru ac mae'r rhain yn cael eu hystyried drwy fecanweithiau cymeradwyo ymlaen llaw. Bydd y dull cyffredinol yn cael ei godi trwy broses CTCI'r Cydbwyllgor ar gyfer 2026/27.

2.6 Profiad cleifion

Mae BIAP wedi ymrwymo i sicrhau bod holl drigolion Powys yn derbyn gofal cleifion rhagorol, o'r gwasanaethau rydym yn eu darparu a'u comisiynu. Mae gan BIAP fecanweithiau cadarn ar waith i sicrhau bod ein trigolion yn gallu darparu adborth am wasanaethau y maent wedi'u cyrchu, y da a'r drwg.

Yn unol â Fframwaith Profiad Pobl Llywodraeth Cymru, a lansiwyd ym mis Ebrill 2025, mae BIAP yn cwblhau ei Fframwaith Profiad Pobl, mae hyn wedi'i gefnogi gan Swyddog Arweiniol Profiad Pobl BIAP pwrpasol sydd wedi cael ei recriwtio.

Mae'r Arolwg o Brofiad y Bobl wedi'i lansio, ac mae gwasanaethau yn cael eu hannog i ddefnyddio'r dull hwn o arolwg fel dewis cyntaf. Lle mae arolygon pwrpasol yn angenrheidiol, mae'r 5 cwestiwn craidd a chwestiynau monitro cydraddoldeb yn cael eu cynnwys.

Gofynnwyd i'r holl wasanaethau gynnal hunanasesiad yn erbyn y Fframwaith i ddeall ymhellach sut maen nhw'n dal adborth a phrofiad pobl ar hyn o bryd. Roedd yr holl ymatebion i'w cyflwyno erbyn 19^{eg} Medi 2025. Mae cynllun gweithredu a strategaeth Profiad y Bobl yn cael eu datblygu i ddangos sut mae BIAP yn anelu at fodloni gofynion y Fframwaith.

Mae amrywiaeth o ddeunyddiau hyrwyddo a logo newydd Profiad y Bobl wedi'u datblygu; mae hyn yn galluogi staff a chleifion i gydnabod ymrwymiad BIAP i ymgorffori profiad ac adborth person – cadarnhaol a negyddol – er mwyn caniatáu i wasanaethau ddysgu o brofiadau defnyddwyr gwasanaeth a chydabod lle mae angen gwelliannau.

Mae canllawiau Crwydriad y Bwrdd wedi'u diwygiedig a'u cryfhau wedi'u rhoi ar waith yn dilyn adborth o'r adolygiad Asesiad Strwythuredig yn 2024 ynghyd â rhaglen gynhwysfawr allan.

Mesurau Profiad o fewn y Fframwaith Comisiynu

Mae'r holl wasanaethau a gomisiynwyd wedi cael eu cysylltu drwy'r Cyfarfod Perfformiad ac Adolygu Ansawdd Contract (CPAAC) i'w hysbysu am y gofynion o dan y Fframwaith. Mae sawl bwrdd iechyd bellach yn darparu diweddariadau misol ynghylch pryderon, digwyddiadau diogelwch cleifion ac adborth cleifion, a fydd bellach yn cael eu

hadrodd yn yr Adroddiad Ansawdd Integredig a Chynllunio a Chyflenwi Ansawdd Integredig.

Yn ogystal â hyn, defnyddir SMS o fewn BIAP i anfon holiaduron profiad i'r rhai sydd wedi derbyn gofal iechyd a gomisiynwyd y tu allan i BIAP. Mae cyfraddau ymateb yn dda a bydd y dull hwn o geisio adborth yn parhau i sicrhau ein bod yn bwrw'r rhwyd yn eang.

Mae Ymddiriedolaethau Lloegr yn defnyddio'r mesur ffrindiau a theuluoedd, ac mae Byrddau/Ymddiriedolaethau Iechyd Cymru yn defnyddio system CIVICA yn bennaf i ofyn am adborth, ac nid yw'r naill system na'r llall yn gallu dadansoddi adborth yn benodol ar gyfer cleifion Powys.

Straeon Cleifion

Mae straeon cleifion yn cael eu hannog ar bob cyfle ac mae hyfforddiant wedi'i gynnal yn y Tîm Ansawdd a Diogelwch ar gyfer Adrodd Straeon Digidol. Mae rhaglen dreigl o straeon cleifion ar waith ar gyfer straeon i'w cyflwyno i'r Bwrdd yn y dyfodol.

Grŵp Llywio Profiad y Bobl

Mae pwrpas rhanddeiliaid a grwpiau llywio Profiad y Bobl yn cael eu hadolygu i sicrhau bod aelodaeth yn briodol a bod gwasanaethau yn cael eu cynrychioli. Mae cylch gorchwyl wedi'i ddrafftio.

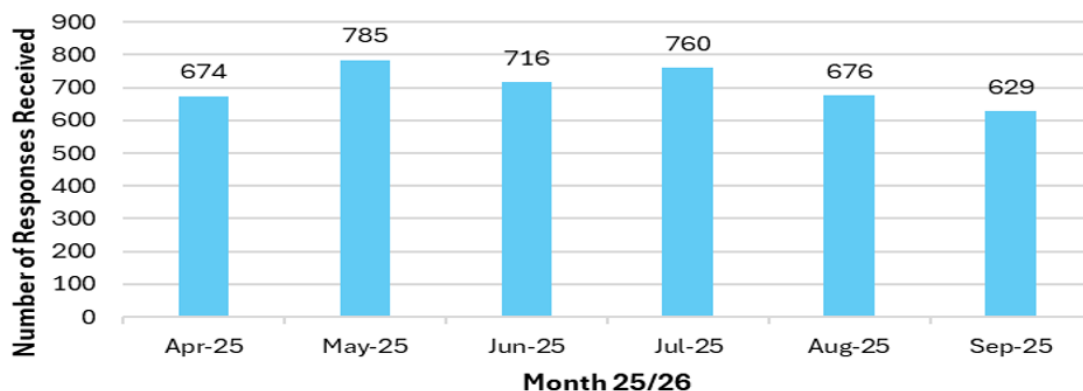
Mae sicrhau bod gweithredu'n gadarn ac yn rhan o adroddiadau sefydliadol a systemau presennol yn hanfodol i'w lwyddiant a bydd yn ffocws craidd ar gyfer y cynllun gweithredu.

Bydd adborth yn cael ei geisio mewn sawl ffordd, a fydd yn cynnwys:

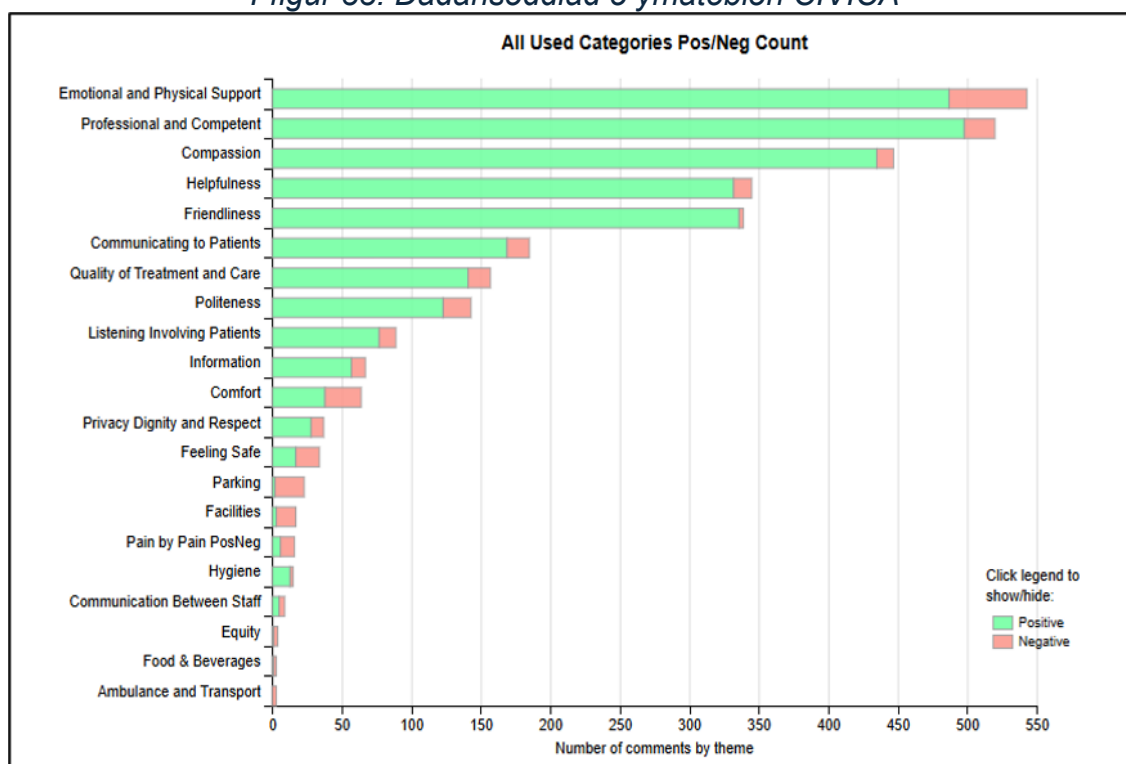
- Dulliau digidol
- Holiaduron papur
- Grwpiau ffocws
- Trafodaethau wyneb yn wyneb
- Galwadau ffôn
- Cyfryngau Cymdeithasol

Mae'r canlynol yn darparu manylion yr ymatebion a dderbyniwyd trwy blatfform CIVICA gan y darparwr a'r llwybrau gofal a gomisiynwyd.

Ffigur 32: Nifer yr ymatebion a dderbyniwyd drwy CIVICA yn ystod 2025/26 hyd yma

Ffigur 33: Dadansoddiad o ymatebion CIVICA

Enghraifft o ble mae adborth wedi llywio darparu gwasanaethau:

Gwasanaeth Byw'n Dda Powys

Mae Gwasanaeth Byw'n Dda Powys wedi ymgorffori platfform casglu data Civica PREMS (Mesurau Profiad a Adroddir gan Gleifion) yn eu gwaith, gyda phedwar arolwg ar waith ar hyn o bryd i gasglu adborth yn ymwneud ag apwyntiadau un-i-un, rhaglenni grŵp, sesiynau cymorth digidol a phrofiad o e-ddysgu. Mae gwahoddiadau i gwblhau'r arolygon yn cael eu hanfon drwy e-bost at unigolion yn awtomatig ar ôl eu hapwyntiadau un-i-un, ac rydym yn gweld cyfradd ymateb gref.

Mae'r arolygon yn dangos yn gyson bod pobl yn teimlo eu bod yn gwrandao arnynt, a bod eu gofal yn adlewyrchu'r hyn sy'n bwysig iddyn nhw – mae dros 80% o'r ymatebwyr wedi dweud bod pob ymdrech wedi'i wneud i wrando ar y pethau sy'n bwysicaf iddynt am eu problemau iechyd. Mae arolygon yn cael eu hyrwyddo ochr yn ochr â chasglu Mesurau Canlyniadau a Adroddir gan Gleifion ar ddiwedd rhaglenni

grŵp ac maent wedi profi i fod yn werthfawr wrth ddeall sut mae pobl yn teimlo am y cynnwys a'r arddull cyflwyno, gydag adborth yn dylanwadu ar waith datblygu yn y dyfodol. Mae canlyniadau pob arolygon, gan gynnwys unrhyw sylwadau a ddarperir, yn cael eu rhannu mewn cyfarfodydd tîm rheolaidd.

Ymgysylltu Parhaus

Mae gan y bwrdd iechyd raglen o ymgysylltu parhaus ar waith i wrando a dysgu gan bobl Powys. Mae hyn yn cynnwys cyhoeddiad diweddar yr [adroddiad manwl sy'n cwmpasu'r ymgysylltiad hyd yma ar raglen Gwellu Gyda'n Gilydd](#).

Mae'r bwrdd iechyd hefyd yn gweithio fel rhan o'r dull ymgysylltu â'r system gyfan gyda phartneriaid BPRh a BGC drwy Rwydwaith Ymgysylltu a Mewnwelediad Powys. Mae hyn yn cynnwys adroddiadau cryno chwe mis sy'n dwyn ynghyd y mewnwelediadau cymunedol a glywir ar draws yr holl bartneriaid sydd yn eu tro yn llywio cynlluniau sefydliadol unigol yn ogystal â gweithredu ar y cyd trwy Gynlluniau Ardal a Chynlluniau Lles.

3. Paratoi gwasanaethau ar gyfer y dyfodol

3.1 Cynllun iechyd menywod

Mae BIAP wedi'i alinio'n llawn â'r cyfeiriad cenedlaethol a nodir yng [Nghynllun Iechyd Menywod Cymru](#) a'r [datganiad ansawdd ar gyfer iechyd menywod a merched](#). Rydym wedi sefydlu trefniadau lleol cryf i gyflawni blaenoriaethau'r Cynllun Iechyd Menywod. Uchelgais y Bwrdd yw sicrhau bod menywod a merched ym Mhowys yn gallu cael mynediad at ofal o ansawdd uchel, cyfannol sy'n canolbwyntio ar y person yn agosach at adref, gan leihau anghydraddoldeb mynediad a gwella iechyd a lles ar draws oes gyfan.

Datblygu'r Hwb Braenaru Iechyd Menywod

Mae BIAP yn bwrw ymlaen i sefydlu'r *Hwb Braenaru Iechyd Menywod* erbyn mis Mawrth 2026, gyda chefnogaeth drwy gyllid Llywodraeth Cymru. Mae'r model wedi'i gynllunio i ddiwallu anghenion poblogaeth wledig a gwasgaredig, gan gyfuno darpariaeth gymunedol wyneb yn wyneb â mynediad rhithwir at arbenigedd arbenigol. Yn hytrach nag un safle sefydlog, bydd yr Hyb yn gweithredu fel rhwydwaith dull cymysg ar draws Gogledd, Canolbarth a De Powys, gan ddefnyddio lleoliadau cymunedol a llwyfannau digidol (megis *Mynychu Unrhyw Le*) i wneud y mwyaf o hygyrchedd.

Mae'r cam cychwynnol yn canolbwyntio ar dri maes blaenoriaeth cenedlaethol o'r Cynllun Iechyd Menywod:

- Iechyd mislif (gan gynnwys Endometriosis, Dysmenorrhea, Gwaedu Mislif Trwm, PMDD a PCOS).
- Atal cenhedlu, atal cenhedlu ôl-enedigol a gofal erthyliad (gan gynnwys iechyd cyn beichiogi ac asesiad ffrwythlondeb cychwynnol).
- Menopos (gan gynnwys Annigonolrwydd Ofariaidd Cynamserol, rheoli gwaedu heb ei drefnu ar therapi HRT a thestosteron).

Bydd yr Hwb yn darparu gwasanaeth cymunedol, amlddisgyblaethol ar ryngwyneb gofal sylfaenol ac eilaidd, gyda chysylltiadau cryf â Chanolfannau Rheoli Poen, Seicoleg, Ffisiotherapi Iechyd y Pelfis a Chanolfannau Gynaecoleg Trydyddol. Mae'r dull yn blaenoriaethu atal, ymyrraeth gynnar a pharhad gofal, gan sicrhau bod menywod yn cael eu cefnogi i reoli eu hanghenion iechyd yn lleol lle bynnag y bo modd.

Cynnydd hyd yma

- Mae Grŵp Llywio Iechyd Menywod, dan gadeiryddiaeth Cyfarwyddwr Bydwreigiaeth, Iechyd Menywod a Theuluoedd, yn darparu goruchwyliaeth strategol gyda chefnogaeth Grŵp Gorchwyl amlddisgyblaethol. Mae llywodraethu wedi'i alinio drwy'r Grŵp Ansawdd a Pherfformiad y Gyfarwyddiaeth, y Grŵp Llywodraethu Ansawdd a Pherfformiad Integredig ac ymlaen i'r Rhwydwaith Iechyd Menywod cenedlaethol.

- Cyflawnwyd penodi Arweinydd Clinigol (Meddyg Teulu â Diddordeb Arbennig) ac ehangu swydd Arbenigwr Clinigol Nyrs ym mis Medi 2025, gan gryfhau arweinyddiaeth glinigol a chyflymu'r cyfnod cwrmpasu a darparu arbenigedd arbenigol i'r rhaglen waith barhaus.
- Sicrhawyd cyllid o £298,000 drwy'r broses SCAA genedlaethol (Sefyllfa, Cefndir, Asesiad, Argymhelliad) i gyflawni gwaith galluogi allweddol gan gynnwys:
 - Asesiad Anghenion Iechyd Menywod cynhwysfawr.
 - Ymgysylltu cymunedol a chyd-gynhyrchu gyda'r trydydd sector i gasglu lleisiau menywod a safbwyntiau na chlywir yn aml.
 - Adolygiad comisiynu a chyllid i fodelu dychwelyd gofal a ddarperir ar hyn o bryd y tu allan i'r sir.
 - Hyfforddiant a datblygu'r gweithlu ar draws y tri maes blaenoriaeth.
 - Diogelu a gwelliannau arweinyddiaeth nyrsio proffesiynol.
 - Cyfathrebu ac ymgysylltu â gofal sylfaenol gan gynnwys gweithdai ac adnoddau hyrwyddo.
- Mae gwaith ar y gweill i integreiddio blaenoriaethau iechyd menywod o fewn rhaglenni trawsnewid Gwella Gyda'n Gilydd a Hyb Gogledd Powys, gan sicrhau bod iechyd menywod yn cael ei ymgorffori mewn ailgynllunio system ehangach.
- Mae asesiad sgiliau Powys gyfan wedi'i gynnal a'i gwblhau, gan fapio arbenigedd presennol a nodi cyfleoedd datblygu'r gweithlu ar draws clystyrau. Mae gwaith bellach ar y gweill i flaenoriaethu'r anghenion hyfforddi a sicrhau y gellir gwireddu'r dadansoddiad anghenion hyfforddi llawn yn yr amserlenni a gymhwyswyd.

Heriau a Risgiau Allweddol

Mae'r Bwrdd yn cydnabod yr heriau o ddarparu gwasanaethau teg ar draws daearyddiaeth wledig fawr ac o fewn adnoddau ariannol a gweithlu cyfyngedig. Mae lliniariadau ar waith trwy arweinyddiaeth glinigol gryfach, llywodraethu prosiect clir, ac integreiddio â rhaglenni cenedlaethol a phartneriaid rhanbarthol.

Y Camau Nesaf

Bydd y cam nesaf yn canolbwyntio ar gwblhau'r asesiad o anghenion, cwblhau'r model gwasanaeth a darparu hyfforddiant i wella capasiti cymunedol. Bydd arfarniad opsiynau ffurfiol yn nodi opsiynau ar gyfer parhad cynaliadwy a chynyddu posibl y tu hwnt i 2026. Mae Hyb Iechyd Menywod Pathfinder yn gam sylweddol tuag at sicrhau gwasanaethau iechyd menywod teg, hygyrch a chyfannol ar gyfer poblogaeth Powys.

3.2 Gwasanaethau mamolaeth a newyddenedigol

Mae BIAP yn darparu gofal dan arweiniad bydwreigiaeth ar gyfer tua 1,000 o enedigaethau y flwyddyn ar draws daearyddiaeth wledig fawr. Fel gwasanaeth cymunedol heb uned obstetreg, darperir gofal drwy chwe uned dan arweiniad bydwreigiaeth a darpariaeth helaeth i enedigaeth gartref a chymunedol, gyda mynediad at ofal mamolaeth a newyddenedigol uwchradd a thrydyddol a gomisiynwyd mewn darparwyr Cymru a Lloegr cyfagos. Mae'r gwasanaeth yn parhau i gael ei ategu gan berthnasoedd amlddisgyblaethol cryf a chydweithrediad agos ar draws bydwreigiaeth, gofal sylfaenol, iechyd y cyhoedd a gwasanaethau arbenigol.

Cyd-destun Cenedlaethol a Chymru Gyfan

Yn 2025 comisiynodd Llywodraeth Cymru Perfformiad a Gwelliant GIG Cymru i gynnal cynllun [Asesiad Sicrwydd Mamolaeth a Newyddenedigol Cymru Gyfan](#) cynhwysfawr. Mae BIAP wedi ymgysylltu'n llawn â'r broses hon trwy gyflwyno data, ymgysylltu â rhanddeiliaid ac adolygiadau ar y safle. Bydd dull gweithredu *15 Cam* ar draws safleoedd lleol, gan ddarparu cerdded amlddisgyblaethol sy'n canolbwyntio ar argraffiadau cyntaf, diogelwch, urddas, cyfathrebu ac ymateboldeb. Mae'r Cyfarwyddwr Bydwreigiaeth, Menywod ac Iechyd Teulu yn cynrychioli BIAP ar y grŵp cyswllt cenedlaethol, gan sicrhau bod dysgu a gweithredoedd lleol yn cyd-fynd â safonau cenedlaethol a'r Rhaglen Cymorth Diogelwch Mamolaeth a Newyddenedigol (MatNeo Cymru).

Mae'r Bwrdd wedi ymgysylltu'n llawn â'r rhaglen MatNeo ac mae wedi recriwtio'n llwyddiannus i'r ddwy rôl arwain a ariennir tan fis Mawrth 2026. Bydd y rolau hyn yn darparu ffocws parhaus ar wella ansawdd, dadansoddi data a dysgu systemau, gan sicrhau bod Powys yn parhau i fod yn cyd-fynd â blaenoriaethau cenedlaethol ac yn cyfrannu'n weithredol at y gymuned wella ehangach ledled Cymru.

Ymateb Lleol i Adolygiad Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe

Mae BIAP wedi cwblhau hunanasesiad llawn yn erbyn y deg argymhelliad o Adolygiad Annibynnol Bae Abertawe. Mae pob argymhelliad wedi'i fapio i ddarpariaeth leol, sicrwydd gwasanaeth a champau gweithredu cenedlaethol. Mae lefelau cynnydd a sicrwydd yn cael eu monitro drwy'r Grŵp Ansawdd a Pherfformiad y Gyfarwyddiaeth, y Pwyllgor Llywodraethu Ansawdd a Pherfformiad Integredig ac ymlaen i'r Bwrdd.

Datblygu Digidol a Mewnwelediad Data

Mae BIAP yn gweithio i gryfhau'r dangosfwrdd mamolaeth digidol sefydledig i ddarparu mwy o welededd o ddata ansawdd a diogelwch, dangosyddion y gweithlu a thueddiadau profiad cleifion. Mae'r gwaith hwn yn cael ei symud ymlaen mewn cydweithrediad ag Arweinydd Iechyd y Cyhoedd, a Thîm Digidol a Gwybodaeth i sicrhau rhyngweithrededd ac aliniad â systemau cenedlaethol.

Bydd gwell defnydd o dechnoleg ddigidol yn galluogi BIAP i gael mewnwelediad dyfnach i'r gofal y mae menywod yn ei dderbyn o fewn a thu allan i Bowys, gan gefnogi meincnodi a gwelliant parhaus. Mae'r gwaith yn cael ei wneud wrth baratoi ar gyfer lansiad Badgernet ym mis Mawrth 2026, gan sicrhau bod y gwasanaeth yn gwbl barod i fabwysiadu'r platfform a gwireddu'r manteision sylweddol y bydd yn eu cyflwyno o ran cipio data, dadansoddi a rhannu gwybodaeth glinigol amser real ar draws ffiniau sefydliadol.

Gwella Ansawdd ac Arfer Gorau

Er nad yw'n orfodol, mae'r gwasanaeth yn adolygu nifer o elfennau o Fersiwn 3.2 o'r Pecyn Gofal Achub Bywydau Babanod, a ddefnyddir yn rheolaidd yn Lloegr, yn rhagweithiol. Mae'r adolygiad hwn yn canolbwyntio ar ymyriadau sy'n seiliedig ar dystiolaeth i wella canlyniadau amenedigol, yn enwedig wrth leihau marw-enedigaethau trwy ganfod annormaleddau twf y ffetws yn gynnar ac yn gywir. Mae

gwaith ar y gweill i werthuso gallu cyfredol, llwybrau clinigol a chasglu data i gryfhau gallu Powys i nodi risg yn gynnar a darparu ymyrraeth briodol ac amserol. Mae hyn yn adlewyrchu ymrwymiad parhaus y gwasanaeth i ddarparu gofal o ansawdd uchel, sy'n seiliedig ar dystiolaeth a sicrhau mwy o sicrwydd mewn diogelwch amenedigol.

Partneriaeth Lleisiau Mamolaeth a Newyddenedigol

Mae gwaith hefyd yn mynd rhagddo i gryfhau cyfranogiad defnyddwyr gwasanaeth drwy ddatblygu Partneriaeth Lleisiau Mamolaeth a Newyddenedigol ar gyfer Powys. Mae disgrifiad swydd ar gyfer rôl Arweinydd y Bartneriaeth wedi'i ddrafftio ac ar hyn o bryd mae'n cael ei baru trwy broses fewnol BIAP. Ar ôl cwblhau'r cam hwn, bydd achos busnes yn cael ei baratoi a'i gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith i'w gymeradwyo. Bydd sefydlu'r rôl hon yn sicrhau bod lleisiau a phrofiadau menywod a theuluoedd yn cael eu hymgorffori'n systematig o fewn dylunio, darparu a llywodraethu gwasanaethau, gan gefnogi ymrwymiad BIAP i gyd-gynhyrchu a gwella parhaus.

Llywodraethu a Sicrwydd

Mae'r gwasanaeth yn gweithredu o fewn y Fframwaith Ansawdd a Pherfformiad Integredig, gan alluogi adrodd arferol trwy bwyllgorau'r Bwrdd. Mae cyfarfodydd chwarterol a gomisiynwyd yn rhoi cyfleoedd i ofyn am sicrwydd gan ddarparwyr Cymru a Lloegr. Mae templedi adroddiadau sicrwydd safonedig a strwythur agenda a rennir yn cael eu datblygu i wella cysondeb a thryloywder ar draws yr holl sefydliadau partner.

Mae'r Cyfarwyddwr Bydwreigiaeth yn darparu diweddariadau rheolaidd drwy'r Pwyllgor Profiad Cleifion, Ansawdd a Diogelwch a'r Pwyllgor Gwaith Ffurfiol, gan sicrhau gwelededd ac atebolrwydd o gynnydd. Mae'r sicrwydd yn parhau i fod yn rhesymol i raddau helaeth ar draws deg argymhelliad Bae Abertawe, gyda sicrwydd sylweddol wedi'i gyflawni mewn meysydd sy'n ymwneud â gofal sy'n seiliedig ar drawma, hyfforddiant monitro ffetws ac ymgysylltu â defnyddwyr gwasanaeth. Mae'r holl gamau gweithredu sy'n weddill ar y trywydd iawn i'w cwblhau o fewn y chwe mis nesaf.

Mae gwasanaethau mamolaeth Powys yn parhau i fod yn ymrwymedig i ddarparu gofal diogel, o ansawdd uchel a thosturiol, wedi'i ategu gan lywodraethu cadarn, arloesedd digidol a gwelliant parhaus. Mae profiadau a lleisiau menywod a theuluoedd yn parhau i fod yn ganolog i bob agwedd ar ddylunio a darparu gwasanaethau.

3.3 Iechyd meddwl

Bu gwelliant sylweddol mewn amseroedd aros oherwydd ymdrechion cydgysylltiedig a thargedu i fynd i'r afael â diffygion targed perfformiad blaenorol. Mae hyn wedi cynnwys;

Mesur Iechyd Meddwl - Gwasanaeth Cymorth Iechyd Meddwl Sylfaenol Lleol Rhan 1A a Rhan 1B, - Amseroedd aros

Mae'r Gwasanaeth wedi canolbwyntio ar adfer targedau Rhan 1A ac 1B trwy ailgynllunio gwasanaeth a gweithlu, gan ddefnyddio'r ddyletswydd o fframwaith ansawdd i nodi a blaenoriaethu gwella gwasanaethau. Mae'r gwaith wedi cynnwys:

- Cyflwyno proses ddyrannu ledled Powys ar gyfer asesu ac ymyrraeth.
- Datblygu rolau clinigol newydd o fewn y gwasanaeth a recriwtio â ffocws.
- Aliniad â'r Gwasanaeth Un Pwynt Mynediad a Brysbennu newydd.

Amseroedd Aros Seicoleg a Therapi Seicolegol (targed 26 wythnos)

Mae'r cynllun adfer gwasanaeth Seicoleg a Therapi Seicolegol wedi blaenoriaethu:

- Gweithredu proses ddyrannu newydd ym Mhowys.
- Ailgyllunio'r gweithlu, gan gynnwys ehangu ein gweithlu therapi seicolegol.
- Datblygu llwybrau ymyrraeth craidd ymhellach.
- Hyrwyddo cyfrifoldeb a rennir am ein rhestr aros ymyrraeth.

Mae ymdrechion yn y dyfodol yn gweithio i leihau amseroedd aros hyd yn oed ymhellach gyda'r gobaith o gyrraedd targed 16 wythnos yn y flwyddyn ariannol newydd.

Rhaglen Diogelwch Cleifion Mewnol

Mae Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu yn ymgysylltu'n llawn â'r Rhaglen Diogelwch Cleifion Mewnol Genedlaethol, ac mae canlyniadau fel a ganlyn;

- Safonau Rhyddhau Diogel gan gynnwys 72 awr o ddilyniant
- Polisi, Gweithdrefn, Llyfr Gwaith a hyfforddiant lleihau clymiadau
- Adeiladu ar beilot y PCSP -
- Llywodraeth - Adolygiad Llenyddiaeth wedi'i gwblhau, cydgrynhoi offer risg ar sail Cymru gyfan
- Gweithredu dull 'Safewards'

Mae Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu hefyd wedi cryfhau seilwaith ansawdd a diogelwch, llywodraethu a dangosyddion yn sylweddol. Mae Perfformiad a Gwelliant y GIG a chyda'r Cydbwyllgor Comisiynu wedi cynnal asesiad cefnogol o'r llwybr gofal aciwt ac wedi adrodd argymhellion i BIAP. Mae ymateb cynllun gweithredu yn cael ei ddatblygu ar hyn o bryd.

Comisiynu Darparwr Preifat Allanol

Dros y 2 flynedd diwethaf bu cynnydd sylweddol (tua 400%) yn y defnydd o ddarparwyr preifat allanol i ddarparu lleoliadau iechyd meddwl aciwt a gwelyau Uned Gofal Dwys Pediatrig. Mae hyn wedi cael ei achosi gan gynnydd mewn aciwtedd, her gyson sy'n wynebu byrddau iechyd eraill sy'n golygu nad oedd gwelyau a gomisiynwyd ar gael a newid yn y diwylliant diogelwch yn y gymuned ac ar y ward aciwt. Mae newidiadau wedi'u rhoi ar waith i reoli'r cynnydd sylweddol hwn ac mae nifer y lleoliadau bellach wedi gostwng o 29 ar y brig, i 13. Mae gwaith pellach ar y gweill ar sail Cymru gyfan i ystyried gomisiynu'r lleoliadau hyn yn well er mwyn sicrhau ansawdd a chost.

Hunanladdiad a Hunan-niweidio

Dros y 12 mis diwethaf bu cynnydd yn nifer y bobl ym Mhowys sydd wedi marw trwy hunanladdiad. Mae'r tîm iechyd meddwl wedi gweithio gyda phartneriaid ehangach i

gynnal adolygiad ehangach, nid oes clystyrau wedi'u nodi. Mae dysgu pellach ar y gweill gyda darparwyr gofal sylfaenol ac mae cydlynwyr ôl-drin mewn swydd yn cefnogi ein poblogaeth a'n gweithlu.

Un Pwynt Mynediad

Bu datblygiad cadarnhaol o'r broses 111 press 2 ac mae gwaith bellach ar y gweill, fel rhan o raglen Cymru gyfan, i ddatblygu hyn ymhellach yn un pwynt mynediad. Bydd hyn yn darparu asesiad a thriniaeth fwy cyflym a hygyrch i'n poblogaeth. Mae gwaith yn mynd rhagddo gyda'r tîm cenedlaethol.

3.4 Gwella ansawdd a llywodraethu

Mae ein dull o ansawdd, effeithlonrwydd a gwella gwerth yn cael ei arwain gan egwyddorion sefydledig, a brofwyd gan ymchwil i fod yn hanfodol ar gyfer newid llwyddiannus:

- Lleihau amrywiad diangen mewn darparu gwasanaethau, dileu gwastraff ac atal niwed.
- Gwella ansawdd gofal iechyd trwy wella diogelwch, effeithiolrwydd, profiad y defnyddiwr ac ymateboldeb.
- Defnyddio adnoddau'n effeithlon, torri costau, rhoi hwb i gynhyrchiant a datgloi arbedion.
- Defnyddio data meincnodi a pherfformiad o ansawdd uchel, ynghyd â mewnwelediadau i ddarparu gwasanaethau, i nodi cyfleoedd ar gyfer cynnydd cynhyrchiant.
- Hyrwyddo ailgynllunio gwasanaethau arloesol a mabwysiadu technolegau newydd.
- Cymryd ymagwedd holistaidd, system-gyfan at ailgynllunio gwasanaeth.
- Gweithio mewn partneriaeth â chyrff eraill y GIG, awdurdodau lleol a'r trydydd sector pryd bynnag y bo modd.
- Blaenoriaethu gwneud penderfyniadau clinigol dros arbedion effeithlonrwydd tymor byr neu gyflawni targed.
- Meithrin diwylliant gweithle sy'n fwy cynhyrchol, sy'n grymuso.
- Nodi, rhannu a chynnal arfer da a dysgu.

Mae'r Fframwaith Gwerthuso a Dysgu BIAP yn adnodd hanfodol sy'n galluogi BIAP i fonitro ac asesu effeithiolrwydd ei raglenni a'i brosiectau, gan gefnogi datblygiad diwylliant lle mae gwerthuso trylwyr a chyson yn rhan annatod o drawsnewid, newidiadau a gwelliannau gwasanaethau.

Mae'r fframwaith hwn yn cyfuno gwerthuso a dysgu mewn un system gydlynol, gan ein galluogi i fyfyrto, addasu a gwella'n barhaus. Mae hyn yn cynrychioli agwedd fwyaf arwyddocaol y model, gan ei fod yn egluro'r pwrpas y tu ôl i werthuso: meithrin dysgu a gyrru gwelliant.

Mae'r Fframwaith wedi'i seilio ar fethodoleg Gwella Ansawdd sefydledig, gan ddefnyddio proses gylchol, ailadroddus, a ddangosir yn **Error! Reference source not**

found.. Mae pob cam yn rhyng-gysylltiedig, a rhagwelir y bydd pob rhaglen yn mynd trwy sawl cylch trwy gydol ei hyd.

Ffigur 34: Cylch Gwella Ansawdd

3.5 Iechyd y boblogaeth

Mae Adroddiad Blynyddol Cyfarwyddwr Gweithredol Iechyd y Cyhoedd BIAP yn cynnwys [Fframwaith Strategol ar gyfer Iechyd y Boblogaeth ym Mhowys 2025-2035](#) ac mae'n nodi dull sy'n seiliedig ar dystiolaeth o 'Atal y ffactorau risg y gellir eu hosgoi' a'r 'ffactorau risg y gellir eu haddasu', ar draws cwrs oes gyda'r weledigaeth y bydd pob person sy'n byw ym Mhowys erbyn 2035 yn iach ac yn aros yn iachach am gyfnod hirach.

Mae ymrwymiad strategol a Bwrdd i atal, wedi'i integreiddio trwy gydol strategaeth 10 mlynedd BIAP ac sy'n ffurfio piler o fewn y Cynllun Blynyddol. Mae aliniad blaenoriaethau ar draws y partneriaethau strategol gyda'r Dull Systemau Cyfan o Bwysau Iach mewn plant cyn-ysgol yn amcan blaenoriaeth i'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (BGC).

Gan adlewyrchu anghenion iechyd y boblogaeth i leihau anghydraddoldebau iechyd a gwella iechyd, blaenoriaethau iechyd cyhoeddus ar gyfer 2025/26 yw brechu, rheoli tybaco / fêpio a phwysau iach mewn plant.

Brechiadau

Camau gweithredu ar waith:

- Darparu rhaglenni brechu ar gyfer plant, pobl ifanc yn eu harddegau a menywod beichiog sy'n bodloni'r targedau derbyn cenedlaethol.
- Darparu cyfleoedd brechu cymunedol ac ysgolion, i'w gwneud hi'n haws i deuluoedd gael mynediad at frechiadau plant.

- Datblygu cynlluniau gweithredu brechu i leihau anghydraddoldebau mewn rhaglenni imiwneiddio plant a phobl ifanc wedi'u trefnu.
- Cynnal hyfforddiant codi ymwybyddiaeth i staff iechyd a gofal cymdeithasol ar frechu.
- Darparu gwybodaeth glir a chyfathrebiadau cadarn i helpu'r cyhoedd i ddeall pwysigrwydd brechu a sgrinio.
- Sefydlu adnodd imiwneiddio canolog, sy'n cynnwys tîm craidd o nyrsys imiwneiddio arbenigol, i ddarparu clinigau allgymorth a chymorth wedi'i deilwra gyda'r nod o wella'r defnydd.
- Darparu rhaglenni brechu effeithiol sy'n amddiffyn rhag clefydau anadlol (ffliw, Covid-19, ac FSA) a'r eryr.

Y cynnydd a wnaed:

- Darperir arweinyddiaeth strategol gan Grŵp Brechu Powys, dan gadeiryddiaeth Cyfarwyddwr Gweithredol Iechyd Cyhoeddus, i gynyddu cyfraddau imiwneiddio ar draws pob grŵp oedran cymwys, a lleihau annhegwch yn y defnydd drwy waith wedi'i dargedu gyda grwpiau penodol.
- Ymgrych dal i fyny FSA ar gyfer y rhai 75-80 oed.
 - Dechreuwyd 13^{eg} Ionawr 2025, a ddarperir trwy'r Gwasanaeth Brechu.
 - Cynllun gweithredu wedi'i weithredu i sicrhau defnydd cyfartalog ar gyfer preswylwyr sydd wedi'u cofrestru gyda Phractisau Meddygon Teulu Powys: 70.85%.
 - Gwaith dadansoddi data ar y gweill i adnabod preswylwyr sydd wedi'u cofrestru gyda meddygon teulu y tu allan i Bowys i ganfod statws brechu.
 - FSA mewn menywod beichiog, yn cyflawni'n gyson >60% o ddefnydd).
- Brechiadau gwanwyn Covid-19 (Ebrill – Mehefin 2025)
 - Defnydd 56.9% (cyfartaledd Cymru 53.3%).
 - Wedi'i ddarparu gan wasanaeth brechu ar draws 8 lleoliad clinig gan ddefnyddio ysbytai cymunedol a lleoliadau cymunedol.
 - Defnydd mewn cartrefi gofal ar 79% (cyfartaledd Cymru 75.9%).
- Cynllun Gwella Imwneiddio Pobl Ifanc
 - Llythyr pwrpasol a anfonwyd gan Gyfarwyddwr Gweithredol Iechyd y Cyhoedd at rieni/gwarcheidwaid plant mewn blynyddoedd ysgol 8–13 oed (12-18 oed) sy'n colli un o'u brechiadau wedi'u trefnu, i gynghori i gwblhau'r amserlen frechu trwy fynychu clinigau brechu pwrpasol.
 - Cyflwynwyd clinigau galw heibio yr haf i gynnig brechiad dal i fyny yn eu harddegau gan arwain at gyfraddau uwch o dderbyn HPV.
 - Canolbwyntio ar waith i adolygu data ar ffurflenni cydsyniad heb eu dychwelyd neu wedi datgan 'dim cydsyniad' i frechu.
 - Gwaith â ffocws i gynyddu'r defnydd ar gyfer Plant sy'n cael eu Haddysgu Gartref.

- Adolygu'r prosesau gan gynnwys mynediad at drefniadau brechu a rhannu data gydag Awdurdod Lleol ar gyfer rhestrau o bobl ifanc sydd wedi'u cofrestru ym mhob ysgol uwchradd.

Rhoi'r gorau i ysmegu / rheoli tybaco / fêpio

Camau gweithredu ar waith:

- Dull strategol o reoli tybaco/rhoi'r gorau i ysmegu er mwyn cyflawni uchelgais o Powys di-fwg erbyn 2030.
- Gweithio gydag ysgolion i atal pobl ifanc rhag dechrau ysmegu/fêpio
- Cyflwyno Gwasanaeth Rhoi'r Gorau i Ysmegu Cymunedol Helpa Fi i Stopio i helpu ysmygwyr i roi'r gorau i ysmegu.
- Hyrwyddo Gwasanaeth Rhoi'r Gorau i Ysmegu Helpa Fi i Stopio i gleifion, staff ac ymwelwyr ysbyty.
- Gweithredu llwybr i annog cleifion sy'n debygol o fod angen llawdriniaeth i roi'r gorau i ysmegu am 6-8 wythnos cyn llawdriniaeth

Y cynnydd a wnaed:

- Atal Sylfaenol (atal pobl ifanc rhag dechrau ysmegu, lleihau amlygiad i fwg ail-law)
 - Byw Bywyd Di-fwg – 9 ysgol uwchradd yn gymwys ar gyfer blwyddyn academiaidd 2025-26, cwblhaodd 5 hyfforddiant yn 2024-25.
 - Cynllun Hyrwyddo Ysgolion Iechyd a Lles – pecyn cymorth ysgolion a lleoliadau addysgol, polisi di-fwg ar gyfer ysgolion (gan gynnwys fêpio) a chanllawiau ar orfodi.
- Atal Eilaidd – cefnogi ysmygwyr i roi'r gorau iddi.
 - Gwasanaeth Rhoi'r Gorau i Ysmegu BIAP.
 - Helpa Fi i Stopio - Babanod.
 - Helpa Fi i Stopio - Ysbytai.
 - Helpa Fi i Stopio - Fferyllfeydd.
 - Ymyrraeth wedi'i dargedu trwy bractisau meddygon teulu sydd wedi'u lleoli mewn ardaloedd o amddifadedd.
- Creu amgylcheddau di-fwg cefnogol.
 - Gwneud di-fwg y norm a lleihau amlygiad i fwg ail-law.
 - Safonau masnach – gorfodi deddfwriaeth ynghylch safleoedd a cherbydau di-fwg, a gwerthu sigarêts a fêps yn anghyfreithlon ac anneddfol.
 - Polisi Di-fwg BIAP a safleoedd ysbytai di-fwg.
- Grŵp Llywio Di-fwg Powys (aml-asiantaeth)
 - Goruchwylio gweithredu cynllun gweithredu partneriaeth, dan arweiniad Tîm Iechyd Cyhoeddus BIAP.

Mae perfformiad yn erbyn targedau yn cael ei grynhoi yn y tabl isod.

Tabl 1: Perfformiad rhoi'r gorau i ysmegu yn erbyn targedau

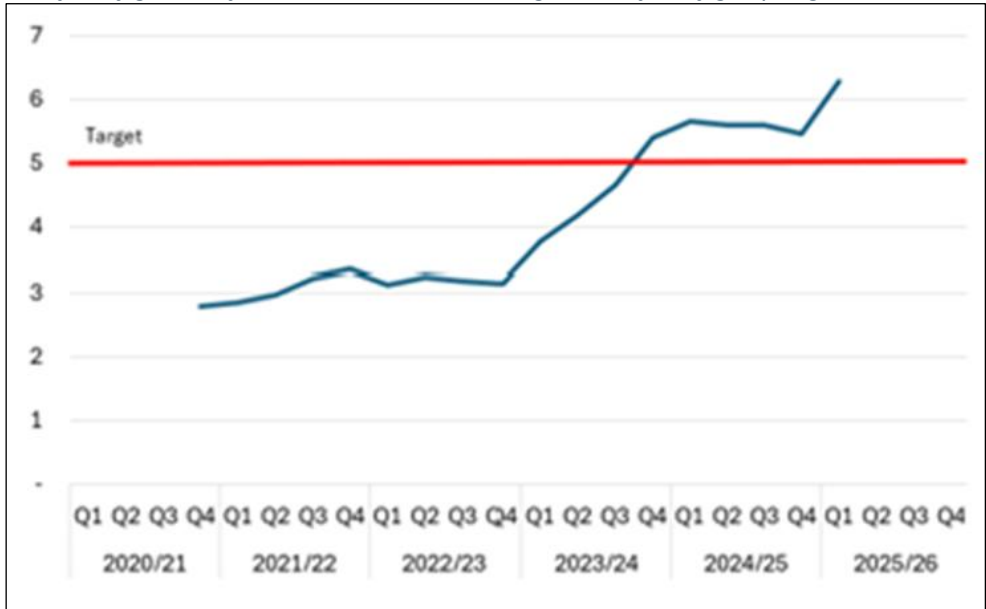
Targed	Gwirioneddol 2024/25
Mae 5% o oedolion sy'n ysmegu yn gwneud ymgais i roi'r gorau i ysmegu drwy wasanaethau rhoi'r gorau i ysmegu	5.5%
49% o oedolion sy'n ysmegu a wnaeth ymgais i roi'r gorau i ysmegu trwy wasanaethau rhoi'r gorau i ysmegu sydd wedi'u dilysu CO ar 4 wythnos	14.8% CO wedi'i ddilysu + 51.3% wedi hunan-adrodd = 66%

Mae llawer o gleientiaid yn dewis cymorth ffôn, felly mae'n heriol cael darlenniad CO dilys (yn hytrach na hunan-adrodd). Mae gwledigrwydd Powys, materion trafndiaeth ac ati, yn ei gwneud hi'n anodd i rai cleientiaid gwrdd wyneb yn wyneb i ymgymryd â monitro CO, gan ffafrio hunan-ddilysu eu bod wedi rhoi'r gorau iddi'n llwyddiannus.

Tabl 2: Perfformiad rhoi'r gorau i ysmegu ar gyfer ysmygwyr beichiog

Targed	Gwirioneddol 2024/25	2025/26 Ch2
Sicrhau bod pob ysmygwr beichiog sy'n mynychu gwasanaethau mamolaeth y Bwrdd Iechyd yn cael profion carbon monocsid yn eu hapwyntiad archebu cychwynnol.	94%	95%
Canran yr holl ysmygwyr beichiog a gyfeiriwyd at gymorth rhoi'r gorau i ysmegu ar ôl apwyntiad archebu cychwynnol.	63%	75%

Ffigur 35: Canran yr oedolion sy'n ysmegu sy'n cael eu trin sydd wedi gwneud ymgais i roi'r gorau i ysmegu drwy wasanaethau rhoi'r gorau i ysmegu (targed 5% dros 12 mis)

- Mynd i'r afael â Fêpio mewn Pobl Ifanc: Dull Ysgolion Powys – er mwyn mynd i'r afael â'r cynnydd mewn fêpio ymhlith pobl ifanc, mae'r Tîm Iechyd Cyhoeddus wedi arwain ar ddatblygu a gweithredu pecyn o ymyriadau gan gynnwys:

- Llwybr Gwasanaeth Clir: Datblygwyd yn 2024/25 i gyfeirio pobl ifanc at gymorth priodol ar gyfer ysmygu a fêpio.
- Arweiniad ac Adnoddau: Pecyn cymorth iechyd cyhoeddus ac adnoddau ar-lein ar gyfer ysgolion, athrawon a rhieni—gan gynnwys gwefan bwrpasol a Padlet ar gyfer mynediad hawdd.
- Hyfforddiant i Staff: Sesiynau ymwybyddiaeth ar-lein a gweminarau i fagu hyder ymhlith athrawon a gweithwyr proffesiynol i ymateb i fêpio.
- Ymdrech Gydweithredol: Dan arweiniad Tîm Iechyd Cyhoeddus Bwrdd BIAP, gyda chefnogaeth Cyngor Sir Powys, Tîm Nyrsio Ysgolion, ac Adferiad.
- Ymgyrch Cyfathrebu: Ymgyrch '[Yn llawn o flas...](#)' a gyd-gynhyrchwyd gyda phobl ifanc, gan ddefnyddio cyfryngau cymdeithasol, arosfannau bysiau, a gweithgareddau addysgol mewn ysgolion. Cynhyrchu ffilm i ysgolion ei defnyddio o fewn cynllunio gwersi:
- Ymgysylltu Arloesol: Datblygu ymgyrch addysgol sy'n cynnwys ffilm yn tynnu sylw at risgiau a thactegau marchnata fêpio, wedi'i dreialu a'i gyflwyno i 3 ysgol uwchradd.
- Integreiddio'r Cwricwlwm: Adnoddau sy'n gysylltiedig â'r Cwricwlwm i Gymru newydd, sy'n cefnogi addysg ac atal parhaus.

Pwysau iach

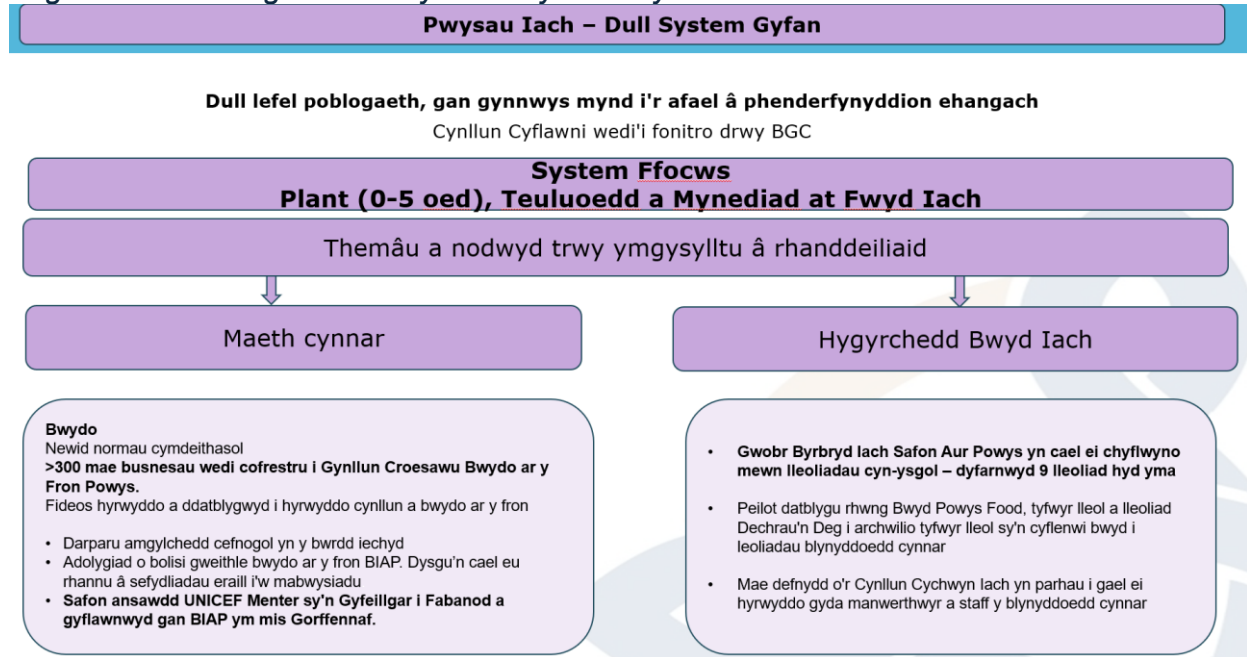
Camau gweithredu ar waith

- Datblygu a gweithredu dull system gyfan o bwysau iach sy'n canolbwyntio ar wella maeth, cynyddu gweithgarwch corfforol a lleihau gordewdra.
- Hyrwyddo ac annog cyfranogiad grwpiau cymwys yn y Cynllun Atgyfeirio Ymarfer Corff Cenedlaethol, grwpiau cerdded lleol.
- Cyflwyno a hyrwyddo teithiau cerdded iechyd cymunedol / grwpiau cerdded.
- Cyflwyno ymgyrchoedd cyfathrebu a chyfryngau cymdeithasol sy'n hyrwyddo pwysau iach.

Y cynnydd a wnaed:

- Atal Sylfaenol: dull lefel poblogaeth
 - Ymagwedd systemau cyfan at Reoli Pwysau sy'n targedu plant 0-5 oed. Cyflawnwyd blaenoriaeth system gyfan wedi'i alinio ar draws Cynllun Blynyddol BIAP, Lles Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn ogystal â blaenoriaeth partneriaeth Dechrau Da Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol.

Ffigur 36: Trosolwg o Ddull System Gyfan Pwysau Iach

- Atal Eilaidd: Gwasanaethau Rheoli Pwysau Lefel 2 a 3

Ffigur 37: Trosolwg o Wasanaethau Rheoli Pwysau Lefel 2 a Lefel 3

Lefel 2 Gwasanaeth a ddarperir/rheolir gan Dietetics Term: ✦ Dieteteg 1:1 Asesiad unigol ✦ Cyrsiau Bwyd Doeth am Oes ar gyfer addysg ddietegol ✦ Cyrsiau Dewch i Goginio ar gyfer datblygu sgiliau coginio ✦ Rheoli pwysau masnachol (Slimming World) ✦ Buddsoddi yn eich Rhaglen Iechyd ✦ Cynllun Atgyfeirio Ymarfer Corff Cenedlaethol NERS ✦ Gall unigolion hunanatyfeirio Gwasanaeth Lefel 3 a ddarperir gan Wasanaeth Byw'n Dda Powys ✦ Cynnig Craidd MOT ✦ Grŵp Hanfodion Rheoli Pwysau ✦ Buddsoddi yn eich Grŵp Iechyd ✦ Grŵp Hwyliau a Bwyd ✦ Grŵp Symud ac Iechyd ✦ Grŵp Hanfodion Maeth ✦ Casglu strwythuredig o ddata PROMS	Rhaglen Atal Diabetes Cymru Gyfan ar waith ym mhob un o'r tri Clwstwr Gofal Sylfaenol Lefel 3 ✦ Gwasanaeth dwysedd uchel gyda galw cynyddol ✦ Mae Hwyluswyr Digidol yn canolbwyntio ar helpu pobl i fagu hyder i gysylltu ag apwyntiadau rhithwir ar-lein a datblygu sgiliau digidol sylfaenol i alluogi pobl i fanteisio i'r eithaf ar eu hapwyntiadau iechyd.
--	---

Atal a rheoli diabetes

Camau gweithredu ar waith:

- Cyflwyno rhaglen Atal Diabetes

Y cynnydd a wnaed:

- Mae cydymffurfiaeth â'r 8 proses ofal wedi cynyddu o 48.7% ym mis Medi 2024 i 50.01% ym mis Mai 2025, gan nodi bod cyfartaledd Cymru gyfan yn 43.8% (BIAP ar safle 1af).
- Mae trafodaethau cydweithredol ac unigol meddygon teulu yn parhau i ddigwydd i drafod cydymffurfiaeth gyda ffocws ar yrru gwelliannau. Mae Amseroedd Dysgu Gwarchodedig Clwstwr Tachwedd yn canolbwyntio ar ddiabetes ac yn cynnwys sesiynau amrywiol ar gyfer pob aelod o'r tîm ymarfer, clinigol ac anglinigol.

- Mae'r sesiwn Gweithwyr Cymorth Gofal Iechyd yn cynnwys Rhaglen Addysg Diabetes Caergrawnt Darparu'r Gofal Diabetes. Yn ogystal, mae'r Academi Gofal Sylfaenol a Chymunedol yn hyrwyddo nifer o adnoddau hyfforddiant diabetig.

3.6 Gofal sylfaenol

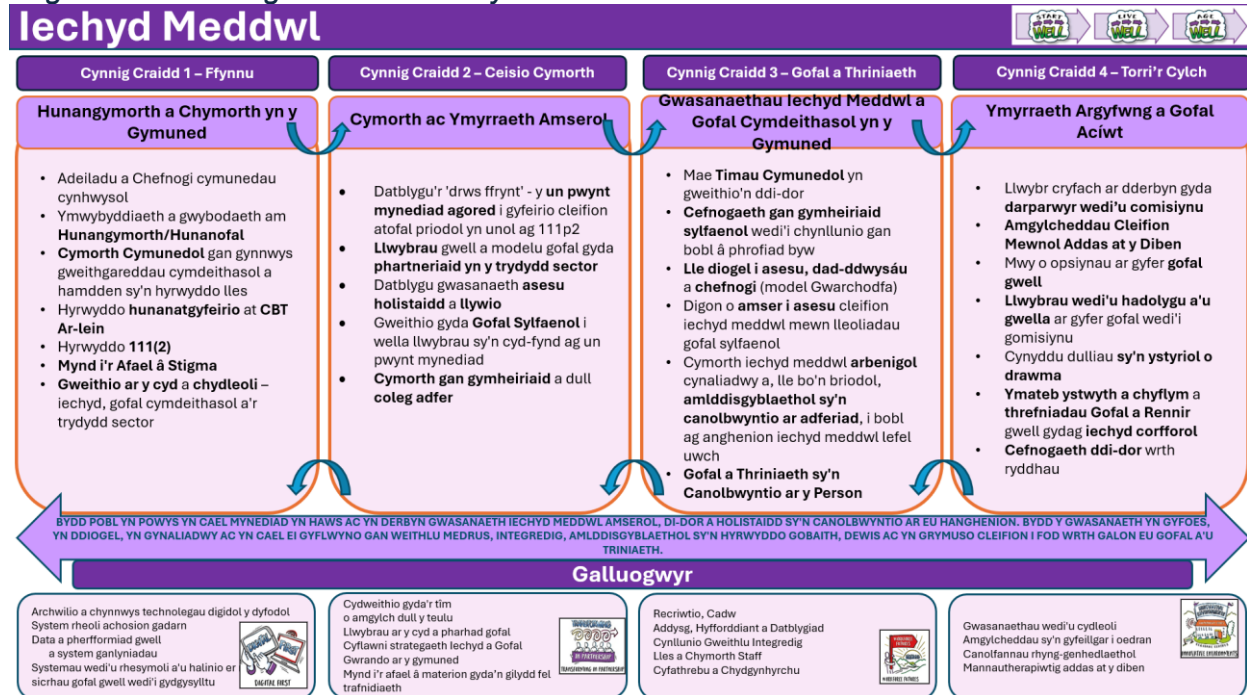
Mae Cam un Gwella Gyda'n Gilydd wedi canolbwyntio ar ddatblygu modelau gofal system a lefel gwasanaeth i fynd i'r afael â'r achos dros newid i'n gwasanaethau cymunedol iechyd corfforol a meddyliol oedolion. Mae hyn wedi cynnwys ymgysylltu eang â rhanddeiliaid ar fodel integredig sy'n canolbwyntio ar atal rhagweithiol, ymyrraeth gynnar a gofal canolraddol i gadw pobl yn iach gartref ac i'w helpu i ddychwelyd adref yn gyflym ar ôl derbyn i'r ysbyty.

Mae hyn yn cynnwys integreiddio gwell darpariaeth iechyd corfforol a meddyliol yn y gymuned. Dangosir y modelau lefel system o ofal sy'n gyrru datblygiad opsiynau cyflenwi a chynlluniau gwella isod. Mae modelu gweithlu manwl ar y gweill i gefnogi ymagwedd 'symud i'r chwith i'r gymuned'.

Ffigur 38: Trosolwg o'r Model Cymunedol Integredig

Ffigur 39: Trosolwg o'r Model Iechyd Meddwl

Mewn gwasanaethau gofal wedi'i gynllunio, mae Ymarferwyr Cyswllt Cyntaf Cyhyrsgerberbydol ar waith ym mhob clwstwr i gefnogi'r broses o wneud penderfyniadau clinigol ac optimeiddio llwybrau yn y gymuned ar gyfer pobl â chyflwr cyhyrsgerberbydol. Mae'r cynllun hwn wedi dangos gostyngiad o 16% ar gyfartaledd yn y gyfradd atgyfeirio at orthopedig ar gyfer practisau ar draws Clwstwr y De. Mae gwaith pellach ar optimeiddio atgyfeirio a llwybrau amgen ar gyfer arbenigeddau gofal wedi'i gynllunio ar y gweill, cydnabyddir bod hyn yn cynnig cyfle sylweddol i drigolion Powys o ystyried cymhlethdod llwybrau atgyfeirio ar draws gwasanaethau a gomisiynwyd ac a ddarperir.

Nod cam un Rhaglen Lles Gogledd Powys yw darparu canolfan iechyd a lles integredig yng ngogledd y sir. Bydd yr hyb yn darparu gwasanaethau iechyd, gofal a lles ar y cyd, wedi'u cyrchu mewn un lle ac sy'n caniatáu i ddarparwyr gynnig gwasanaeth mwy cyfannol wedi'i deilwra i'r unigolyn yn agosach at adref. Mae datblygu'r achos amlinellol strategol a'r achos busnes amlinellol ar gyfer y cynllun wedi'i gefnogi drwy'r Gronfa Cyfalaf Integreiddio ac Ailgydbwysio Iechyd a Gofal Cymdeithasol (CCIA) a disgwylir iddynt gael eu cyflwyno ddiwedd mis Rhagfyr 2025.

Mae Powys yn parhau i gofleidio Model Gofal Sylfaenol Cymru i symud ymlaen i ddarparu dull seiliedig ar le o wasanaethau gofal sylfaenol lleol. Ar hyn o bryd mae hyn yn cael ei ddarparu drwy wasanaethau contractwyr annibynnol neu dimau amlbroffesiynol cydweithredol sy'n cefnogi'r gwaith o ddarparu gofal poblogaeth leol, gan alinio â'r weledigaeth o Gymru iachach

Mae Practis Cyffredinol Powys yn darparu cynnig mawr o wasanaethau atodol lleol sy'n darparu gofal yn agosach at adref, gan dystio bod gwasanaethau yn symud i'r chwith a bydd mentrau cydweithredol a chlwstwr yn hyrwyddo cyfleoedd gofal cymunedol ymhellach. Mae blaenoriaethau clwstwr ar gyfer 2026/27 yn cael eu gweithio drwyddynt yn unol â blaenoriaethau Dechrau Da, Byw'n Dda a Heneiddio'n Dda, gyda

ffocws ar Ofal Cymunedol, gyda ffocws penodol ar fregusrwydd; Gofal Brys; lechyd Meddwl; ac Atal gyda ffocws ar Anadlol, Gordewdra a Diabetes.

Mae Timau Adnoddau Cymunedol wedi'u hymgorffori ym mhob practis cyffredinol i reoli gofal cymunedol uwch sy'n rhedeg ochr yn ochr â blaenoriaethau sefydliadol ar gyfer Newid Clinigol Cyflym, Gofal Heb ei Drefnu, a Wardiau Rhithwir. Mae'r Tîm Adnoddau Cymunedol yn cynnwys darparwyr lechyd, Gofal Cymdeithasol a'r Trydydd Sector sy'n canolbwyntio ar berson yn y gymuned. Mae Timau Adnoddau Cymunedol wedi'u halinio trwy boblogaeth cleifion gofrestredig practis cyffredinol ac yn tynnu gwasanaethau ac adnoddau ychwanegol fel rhan o gynllun rheoli wedi'i dargedu i gleifion. Mae dull amlddisgyblaethol cryf yn canolbwyntio ar gynnal yr achosion mwy cymhleth yn y gymuned a chydlyn rheoli gofal i osgoi derbyniadau y gellir eu hosgoi, cefnogi rhyddhau, a chefnogi adsefydlu gweithredol. Mae gofal cymunedol gwell yn cymhwyso swyddogaeth ward ysbyty traddodiadol mewn lleoliad cymunedol,

Mae angen cryfhau modelau gwasanaeth presennol ac integreiddio gofal sylfaenol a chymunedol trwy ddulliau amlddisgyblaethol i gefnogi anghenion ein cymuned yn y dyfodol, a'r nod yw darparu gofal yn y gymuned lle bynnag y bo'n bosibl yn ddiogel ac yn gynaliadwy ac mae hyn yn gofyn i Ofal Sylfaenol fod yn wydn, cynaliadwy, effeithlon ac effeithiol, gan gadw at egwyddorion gofal iechyd darbodus a gwerthfawr.

Wrth symud ymlaen, mae angen i gymorth i ymarfer cyffredinol gynnwys nifer o fentrau i sefydlogi hirhoedledd gwasanaethau meddygol cyffredinol i boblogaeth Powys:

- Parhau i annog tîm amlbroffesiynol i weithio gyda rhaglenni hyfforddi a datblygu ar waith i uwchsgilio ymarferwyr a chreu ateb hyblyg i anghenion cleifion.
- Parhau i gefnogi Meddygon Teulu gydag anghenion recriwtio a'r dull 'tyfu eich hun'.
- Parhau i gefnogi trafodaethau Cydweithredol a Chlwstwr ynghylch arfer gorau a syniadau arloesol.
- Datblygu rhaglen 'diddordeb arbennig' i annog ymarferwyr amlbroffesiynol sydd â diddordeb arbennig i gymryd rhan weithredol yn y gwaith o gynllunio a darparu o amgylch y maes gofal hwnnw.
- Archwilio opsiynau ar gyfer gwella gwasanaethau atodol ymhellach yn unol ag egwyddorion Gofal Iechyd Seiliedig ar Werth.
- Datblygu prosesau llywio a chyfeirio gofal cadarn i sicrhau bod cleifion yn cael mynediad i'r gofal cywir ar yr adeg iawn gan yr ymarferydd cywir yn y lle iawn.
- Cefnogi cyfathrebiadau Meddygon Teulu i gleifion i hyrwyddo'r ffyrdd lluosog o gael mynediad at driniaeth.

Bydd darpariaeth bresennol Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol (GMS) y tu allan i oriau yn cael ei sicrhau drwy broses gaffael dyfarnu uniongyrchol gyda Shropdoc Cooperative Ltd, prif ddarparwr gwasanaethau y tu allan i oriau ar gyfer poblogaeth Powys tan fis Medi 2027. Yn yr un modd, bydd parhad y cytundeb lefel gwasanaeth blyneddol gyda BIPBA yn parhau yn ystod y cyfnod hwn. Mae gwaith cwrpasu tymor hir yn y dyfodol wedi dechrau i werthuso'r model darparu gwasanaethau presennol ac ystyried opsiynau yn y dyfodol, ac mae manyleb ddiwygiedig i ddiwallu anghenion y boblogaeth yn y dyfodol yn cael ei symud ymlaen. Efallai y bydd angen ystyried

newidiadau i'r model y tu allan i oriau ac ymgysylltu â chleifion cysylltiedig gydag unrhyw gyd-ddibyniaeth bosibl gyda Gwella Gyda'n Gilydd, ynghylch model y dyfodol o wasanaethau cymunedol iechyd corfforol a meddyliol oedolion a gofal brys. Gall penderfyniadau sy'n dod allan o Wella Gyda'n Gilydd ddylanwadu ar benderfyniadau ynghylch model y tu allan i oriau a manyleb gwasanaeth y dyfodol, er enghraifft y model y tu allan i oriau sy'n alinio â disgwyliadau yn y dyfodol ar gyfer nyrsio ardal 24 awr, gofal lliniarol, newidiadau gwasanaeth i UMAu ac ati. Cadarnhaodd proses Ymgysylltu Rhagarweiniol â'r Farchnad ddiweddar fod gan bedwar darparwr ddiddordeb mewn darparu gwasanaethau y tu allan i oriau ar gyfer Powys, sy'n galonogol, fodd bynnag mae'n bwysig nodi mai mynegiant o ddiddordeb yn unig yw hwn ar y cam hwn nad yw'n rhoi'r cyfle i asesu o safbwynt ansoddol a chyflawnadwyedd. Bydd proses dendro marchnad agored yn dechrau yn Chwarter 3 2026/2027 i'w gweithredu o'r 1^{af} Hydref 2027.

Oherwydd poblogaeth sy'n heneiddio a nifer cynyddol o'r rhan fwyaf o gyflyrau llygaid mawr, mae galw cynyddol am bob lefel o Wasanaethau Offthalmig Cyffredinol Cymru (sef WGOS) a arweinir gan optometreg ar draws BIAP. Ar hyn o bryd ar draws Powys mae carfan fach iawn o Optometryddion sydd â sgiliau a chymwysterau arbenigol i ddarparu mireinio/monitro atgyfeirio WGOS4. Mae hyn yn cynnwys dim darpariaeth presgripsiynu annibynnol WGOS 4 a WGOS 5 mewn rhai clystyrau, na lefel isel o ddarpariaeth gwasanaeth, sy'n darparu cynnig gwasanaeth annheg. Mae cymhlethdod llwybrau gofal eilaidd Powys a'r diffyg data sydd ar gael ynglŷn â gweithgarwch gofal eilaidd yn ei gwneud hi'n anodd nodi'r gwir alw am wasanaethau y gellir eu trosglwyddo i WGOS gofal sylfaenol 4. Fodd bynnag, yn seiliedig ar ddemograffeg iechyd llygaid poblogaeth Powys a rhagfynegiadau Sefydliad Cenedlaethol Brenhinol y Bobl Ddall (sef yr RNIB) yn y dyfodol ar gyfer cyflyrau llygaid, mae'n amlwg bod angen arbennig i ganolbwyntio ar fwy o ddarparu gwasanaethau ar gyfer WGOS4 gan gynnwys glawcoma, retina meddygol, a hydroxychloroquine o fewn optometreg gofal sylfaenol.

Mae angen i flaenoriaeth BIAP, er mwyn cwrdd â'r galw yn y dyfodol, barhau i gefnogi darparu a datblygu gwasanaethau WGOS gan gynnwys cefnogi a hyrwyddo'r gweithlu optometreg i ehangu eu set sgiliau ac ennill yr achrediad angenrheidiol. Dyhead BIAP yw i o leiaf 50% o Bractisau fod yn darparu'r ystod iawn o wasanaethau WGOS.

Bydd gweithredu WGOS4 yn galluogi cyfleoedd ar gyfer cymorth rheoli atgyfeirio ar draws gwasanaethau a llwybrau BIAP a gomisiynwyd. Bydd gweithredu a chyflwyno WGOS 4 yn cefnogi 'symud i'r chwith' o wasanaethau trwy alluogi gofal yn agosach at adref a rhyddhau capasiti Offthalmoleg mewn ysbytai cymunedol, gwasanaethau mewngymorth, a gofal eilaidd.

Er mwyn bodloni'r gofynion presennol a'r dyfodol, bydd BIAP, drwy ei dimau gofal sylfaenol, yr Academi a'r Clwstwr, yn parhau i weithio gydag Addysg a Gwella Iechyd Cymru (AaGIC) i gefnogi uwchsgilio'r gweithlu wedi'i dargedu yn y meysydd angenrheidiol. Mae cyfleoedd a mentrau cyllido clwstwr sy'n caniatáu datblygu'r gweithlu optometreg gan gynnwys cynllunio olyniaeth yn cael eu symud ymlaen i gefnogi gweithredu a chynaliadwyedd parhaus gwasanaethau WGOS ar draws ôl troed clwstwr. Bydd lefelau uwch o wasanaethau clinigol a nodwyd gan yr asesiadau

anghenion gofal llygaid lleol yn cael eu darparu ar lefel Clwstwr i gryfhau'r ddarpariaeth hon. Gyda'i gilydd, bydd yr asesiad anghenion ynghyd â chyflawni ôl troed Clwstwr yn sicrhau y bydd anghenion y boblogaeth leol yn cael eu hystyried a'u cyflawni'n llawn.

Mae darparu gwasanaethau deintyddol ym Mhowys wedi troi'n fodel hybrid o ddarpariaeth gwasanaethau deintyddol cymunedol a deintyddol cyffredinol i ddarparu gwasanaethau deintyddol gofal sylfaenol. Y model hwn yw'r weledigaeth ar gyfer y dyfodol ar gyfer cynnal mynediad i boblogaeth Powys. Mae'n ystyried y system gyfan sy'n cynnig gwasanaethau deintyddol brys, arferol ac arbenigol mewn lleoliad cynradd a chymunedol trwy ddull tîm amlddisgyblaethol sy'n cynnwys Deintyddion Arbenigol; Deintyddion; Therapyddion Deintyddol a Nyrsys Deintyddol sy'n darparu gwasanaethau Adferol, Llawfeddygaeth y Geg, Gofal Arbennig, Pediatreg, Orthodonteg a gwasanaethau deintyddol cyffredinol. Mae'r model cyflawni yn cynnwys clinigau cymunedol, lleoliadau symudol a chartref.

Mae hyblygrwydd y cymysgedd sgiliau yn y tîm amlddisgyblaethol yn galluogi triniaethau i gael eu gwneud yn ddiogel mewn amgylchedd cynradd a chymunedol. Mae dilyniant a datblygiad gyrfa yn flaenoriaeth uchel i gefnogi recriwtio a chadw yn y dyfodol. Er mwyn cefnogi cynaliadwyedd hirdymor y gweithlu, mae myfyrwyr deintyddol wedi dechrau lleoliadau ym Mhowys yn ddiweddar i wella cyfleoedd recriwtio a chadw deintyddion yn y dyfodol. Mae'r Academi Gofal Sylfaenol yn parhau i gynnig cyfleoedd hyfforddi wedi'u targedu, gan gefnogi datblygiad proffesiynol ac uwchsgilio ar draws y tîm deintyddol.

Mae mentrau ar y gweill i gefnogi clinigwyr tramor, sy'n cynnwys rhaglen sefydlu a mentora strwythuredig ar gyfer deintyddion cymwysedig Arholiad Cofrestru Tramor, a hwyluso nawdd fisa ar gyfer deintyddion a therapyddion deintyddol tramor.

Gan ddefnyddio'r cyfleoedd o fewn y Gwasanaeth Deintyddol Cymunedol, i gryfhau'r ddarpariaeth Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol a chapasiti'r gweithlu ledled Powys, mae hynny wedi cynnwys recriwtio Gwasanaethau Deintyddol Cymunedol i nifer o swyddi: Uwch Swyddog Deintyddol am ddau ddiwrnod yr wythnos yn y Drenwydd (gogledd Powys); dau ddiwrnod yr wythnos o swyddog deintyddol cyflogedig yn Ne Powys; penodi therapydd deintyddol 0.6 Cyfwerth ag Amser Cyflawn yn Ysbyty Cymunedol Ystradgynlais. Ar hyn o bryd mae recriwtio ar y gweill ar gyfer deintydd cyflogedig 1.0 Cyfwerth ag Amser Cyflawn yng Nghanolbarth Powys, a deintydd cyflogedig rhan-amser ychwanegol ar gyfer Gogledd Powys.

Dros y 12 mis diwethaf, mae'r Uned Ddeintyddol Symudol wedi rhoi mewnwelediad gwerthfawr i'r galw am wasanaethau yn Ne-ddwyrain Powys. Yn ystod ei leoliad pum mis yn y Gelli Gandryll, cynigiwyd apwyntiadau i'r holl gleifion a restrir ar y Porth Mynediad Deintyddol drwy'r Uned Ddeintyddol Symudol. Ers adleoli i Bronllys, mae'r uned wedi parhau i wasanaethu cleifion o Dde-ddwyrain Powys a thu hwnt, gan sicrhau bod pob claf o Dde Powys sydd wedi bod ar y Porth Mynediad Deintyddol ers dros 12 mis yn cael y cyfle i gael mynediad at ofal. Ar hyn o bryd yn bwriadu prynu Uned Ddeintyddol Symudol ychwanegol i gefnogi mynediad yng ngogledd Powys.

Mae gweledigaeth strategol y gwasanaeth deintyddol cymunedol yn canolbwyntio ar recriwtio a chadw staff a chreu ysbyty deintyddol rhithwir trwy symud cymaint o driniaeth â phosibl allan o ofal eilaidd i ofal sylfaenol a chymunedol. Mae datblygu ymhellach y gwasanaeth deintyddol cymunedol i fod yn weithlu arbenigol hyblyg gyda mynediad at offer a seilwaith deintyddol modern, yn cynyddu'r siawns o recriwtio a chadw ymhellach i'r Gwasanaeth Deintyddol Cymunedol a'r gweithlu contractwr annibynnol. Bydd cynyddu mynediad lleol at wasanaethau arbenigol a chymorth gan gymheiriaid yn galluogi uwchsgilio a datblygu sgiliau ychwanegol sy'n ffactor dylanwadol sylweddol ar raddedigion deintyddol newydd a chymhwysedig yn ddiweddar.

Wrth fynd ymlaen, mae angen i nifer o fentrau i sefydlogi mynediad at wasanaethau deintyddol arferol ac arbenigol gynnwys

- Mentrau i gefnogi ehangu parhaus Tîm Amlddisgyblaethol Ddeintyddol: Gall tua 70% o ddeintyddiaeth arferol gael ei wneud gan Therapyddion Deintyddol, bydd recriwtio therapyddion deintyddol y GIG i Wasanaethau Deintyddol Cyffredinol a Gwasanaethau Deintyddol Cymunedol yn rhyddhau amser i ddeintyddion weithredu ar frig eu cwrpas ymarfer.
- Sicrhau bod cyfleoedd hyfforddiant ac uwchsgilio ar gael i gynhyrchu cynlluniau swyddi amrywiol a diddorol, gellir cyflawni hyn trwy recriwtio arbenigwyr a meddygon ymgynghorol i'r Gwasanaethau Deintyddol Cymunedol.
- Parhau i ddefnyddio arbenigwyr mewn gofal sylfaenol a chymunedol, er mwyn lleihau atgyfeiriadau i ofal eilaidd.
- Adeiladu wrth gefn ac ehangu'r model Ymarferydd Deintyddol Cyffredinol cyflogedig fel y gall y gwasanaeth ymateb yn gyflym yn ôl yr angen i derfynu contractau contractwyr annibynnol.
- Cefnogi newidiadau cytundebol sy'n arwain at well mynediad, atal a gwella ansawdd
- Derbyn bod cadw a recriwtio yn strategaeth hirdymor, trwy barhau i gefnogi ac ehangu lleoliadau sylfaen yn y Gwasanaethau Deintyddol Cymunedol a'r Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol.
- Annog lleoliadau myfyrwyr deintyddol ym Mhowys i fwydo i mewn i'r rhaglen hyfforddiant sylfaen gan arwain at Bowys yn lle a ffefrir (gwella enw da)
- Cofleidio datrysiadau digidol lle bo hynny'n bosibl a chael gweithlu hyblyg gan ddefnyddio arloesedd (Uned Ddeintyddol Symudol)
- Sicrhau bod seilwaith yn addas i'r diben, mae hyn hefyd yn gwella lles, yn gwneud cynlluniau swyddi yn ddeniadol ac yn cefnogi recriwtio/cadw staff, gan gynnwys rolau swyddi a rennir ar draws y Gwasanaethau Deintyddol Cymunedol a'r Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol.
- Parhau i fod yn arloesol mewn ymagwedd o atebion deintyddol a newid polisi i ddiogelu'r gwasanaeth yn y dyfodol
- Parhau â'r gwaith tîm sydd ei angen i sicrhau bod gwasanaethau yn cael eu datblygu a'u symud ymlaen i sicrhau bod ieuchyd y geg yn cael ei gynnwys mewn unrhyw bolisiâu a gweithdrefnau bwrdd ieuchyd ehangach.
- Cefnogi a manteisio ar gyfleoedd gweithlu yn y dyfodol fel cofrestru dros dro.

Academi Gofal Sylfaenol a Chymunedol

Mae'r Academi Gofal Sylfaenol a Chymunedol yn cynnig ystod o gyfleoedd dysgu aml-broffesiynol a phenodol i alwedigaethau ar gyfer gofal sylfaenol a chymunedol. Mae rhai enghreifftiau o hyfforddiant diweddar yn cynnwys: Amser Dysgu Gwarchodedig GMC, ar thema gofal diabetes sy'n amrywio o reoli proses gofal i ddiweddariadau meddyginiaeth hanfodol. Derbyniodd GMC hyfforddiant hefyd ynghylch diweddariadau Canser gan gynnwys cyn-hab ac ail-adsefydlu a Gwella'r Daith Canser i bobl Powys. Mae hyn yn arbennig o bwysig, gan nad oes gan Bowys Hosbis nac Ysbyty Cyffredinol Dosbarth o fewn ei ôl troed daearyddol. Mae gan yr holl staff fynediad at e-ddysgu sy'n seiliedig ar dystiolaeth wedi'i ariannu'n llawn ar wahanol fathau o ganser a gofal diabetes, felly cefnogi blaenoriaethau cenedlaethol.

Darparwyd Cyflwyniad i Reoli Practis Deintyddol i gefnogi staff i ymgymryd â'u rôl newydd fel rheolwyr practis deintyddol, gan gefnogi cynaliadwyedd gwasanaethau. Powys yw'r Academi gyntaf yng Nghymru i gefnogi carfan fechan o ddysgwyr drwy 'Gwrs Cynorthwyydd Optegol' Cymdeithas Optegwyr Dosbarthu Prydain, y cam cyntaf mewn llwybr gyrfa i optometreg, gyda'r bwriad o symud ymlaen i hyfforddiant lefel uwch bellach fel rhan o ddatblygiad gyrfa. Mae Fferyllfeydd Cymunedol wedi parhau i dderbyn hyfforddiant atal cenhedlu, gan gefnogi mynediad cynnar at wasanaethau mewn gofal sylfaenol. Mae staff yn cael mynediad at ystod o sesiynau "cinio a dysgu" cyflym ar gyfer dysgu aml-broffesiynol. Mae amrywiaeth o fforymau addysg ar gyfer rolau gweithwyr cymorth nyrsio a gofal iechyd. Gall staff nad ydynt yn glinigol, sy'n gweithio ym mhob sector, gael mynediad at hyfforddiant sy'n cefnogi gweinyddu gwaith clinigol, gan leddfu rhywfaint o bwysau ar glinigwyr. Mae'r Academi yn hyrwyddo swyddi gwag ar gyfer gwasanaeth yng Ngofal Sylfaenol Powys i helpu i lenwi swyddi gwag yn brydlon. Mae cynigion amlbroffesiynol yn cael eu rhannu ynghylch opsiynau iechyd, lles ac ymddeol, gan helpu Gofal Sylfaenol i gadw eu staff.

Mae'r Academi yn chwarae rhan bwysig wrth asesu'r anghenion hyfforddi sy'n gysylltiedig ag Iechyd Menywod ym Mhowys. Cynhaliwyd dadansoddiad o fylchau, ac mae hyn wedi arwain at gynigion hyfforddi wedi'u targedu, wedi'u hariannu i weithwyr proffesiynol perthnasol ar draws gwasanaethau gofal sylfaenol ac iechyd menywod, gan gynnwys meddygon teulu, cymdeithion meddygol, Ymarferwyr Clinigol Uwch, Nyrsys, Fferyllwyr Cymunedol ac Arbenigwyr Iechyd Menywod. Ym mis Mawrth 2026, bydd pob Clinigydd Gofal Sylfaenol cofrestredig sy'n gweithio yn y Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol, yn cael cynnig lle ar y Coleg Iechyd Rhywiol ac Atgennhedlu "Hanfodion Gofal Menopos", maes gofal blaenoriaeth.

3.7 Digidol

Mae'r Fframwaith Strategol Digidol BIAP yn nodi'r dull Digidol yn Gyntaf, gan weithio mewn partneriaeth yn lleol, rhanbarthol a chenedlaethol (fel darparwr a chomisiynydd) er mwyn:

- Grymuso unigolion i ofalu amdanynt eu hunain ac i gymryd rheolaeth o'u hiechyd a'u lles eu hunain.
- Gwneud Powys yn faes arloesi digidol ym maes iechyd a gofal cymunedol.
- Cyflawni taith cleifion ar y cyd, yn effeithlon a gwybodus, yn seiliedig ar ddata diogel, amser real.
- Galluogi ein staff i gael mynediad at wybodaeth o ansawdd uchel, sydd â'r adnoddau digidol sydd eu hangen arnynt i ddarparu gofal diogel, o ansawdd uchel ac effeithlon.

Mae hyn yn cael ei yrru ymlaen gan 5 thema:

Thema 1: Gofal a chymorth sy'n canolbwyntio ar y dinesydd.

Cynnydd:

- Rhaglen Gofal Cysylltiedig ar gyfer Cofnod Gofal a Rennir Integredig – Cyfnod Cwmpasu a Chaffael.
- Rhaglen Mamolaeth Ddigidol - Cyfnod Cynllunio Dylunio ac Integreiddio - Yn fyw erbyn mis Mawrth 2026.
- App GIG Cymru – Swyddogaeth y Rhestr Aros yn fyw.
- Presgripsiynu Electronig – Profi a Gweithredu Cam Un yn fyw erbyn Ebrill 2026.
- Teleffoni fodern gyda chefnogaeth Cymraeg, Wi-Fi newydd i westeion, Cyfathrebu Negeseuon Testun Atgoffa.

Thema 2: Arweinyddiaeth, partneriaeth a chynghreiriau.

Cynnydd:

- I gefnogi dull wedi'i alluogi'n ddigidol wedi'i arwain yn glinigol sefydlu bwrdd arweinyddiaeth digidol clinigol ar y cyd.
- Datblygu erthyglau, canllawiau cymorth a safleoedd ar gyfer rheoli gwasanaethau gweithredol.
- Mae swyddogaeth Gwybodeg Glinigol bellach yn cynnwys hyfforddwyr digidol a gweithdai hyder sgiliau digidol.
- Rhaglenni trawsnewid mawr dan arweiniad gwasanaethau sy'n cydnabod Digidol yn Gyntaf fel Galluogwr Strategol.
- Model Gweithredu Targed wedi'i ymestyn ar gyfer yr holl swyddogaethau Data Digidol gyda mwy o argaeledd i'r gwasanaethau cymorth TG gael eu cyrchu pan fo a lle bo angen.

Thema 3: Seilwaith diogelwch.

Cynnydd:

- Cysylltedd – System teleffoni newydd, canolfannau data newydd gyda diogelwch uwch, rhwydwaith a cheblau newydd eu dylunio a'u huwchraddio, Wi-Fi corfforaethol a gwesteion gyda cyrhaeddiad estynedig.
- Diogelwch - Systemau gweithredu etifeddiaeth wedi'u dileu'n llwyr, Cloud First yn ei le gyda llawer o systemau wedi'u mudo, mwy o hyfforddiant seiberddiogelwch

ac ymarferion gwe-rwydo, gwell sgôr archwilio seiber, cael gwared ar seilwaith heb gefnogaeth ac etifeddiaeth.

Thema 4: Galluogi effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd.

Cynnydd:

- Gweithredu Scan4Safety i awtomeiddio rheoli'r stocrestr, lleihau gwastraff a symleiddio prosesau archebu a derbyn, gwell rhagolwg ariannol a rheoli stoc.
- Cefnogi rhaglen trawsnewid Gofal Cynlluniedig a gwella prosesau gweinyddol.
- Un Pwynt Mynediad ar gyfer gwasanaethau digidol.
- Cefnogi'r rhaglen drawsnewid Gwella Gyda'n Gilydd.
- Cynnal Archwiliadau Mewnol i nodi gwelliannau allweddol mewn trawsnewid a mabwysiadu digidol.

Thema 5: Data mawr a deallusrwydd artiffisial.

Cynnydd:

- Gwellodd ansawdd y data gyda gostyngiad o 30% mewn gwallau a adroddwyd.
- Polisi a chanllawiau DA wedi'u hadolygu gyda mentrau DA peilot.
- Dangosfyrddau byw gwasanaeth gwell ac estynedig i gefnogi dadansoddi tueddiadau, dadansoddi gweithgaredd a rhagfynegi galw a chynhwysedd gweithredol gwasanaeth.
- Gallu datblygu cymwysiadau mewnol i wella effeithlonrwydd ar draws y sefydliad gyda chyflwyno 12 ap newydd sy'n cefnogi gweithrediadau gwasanaeth.

4. Cryfhau'r ffordd rydyn ni'n rhedeg y GIG

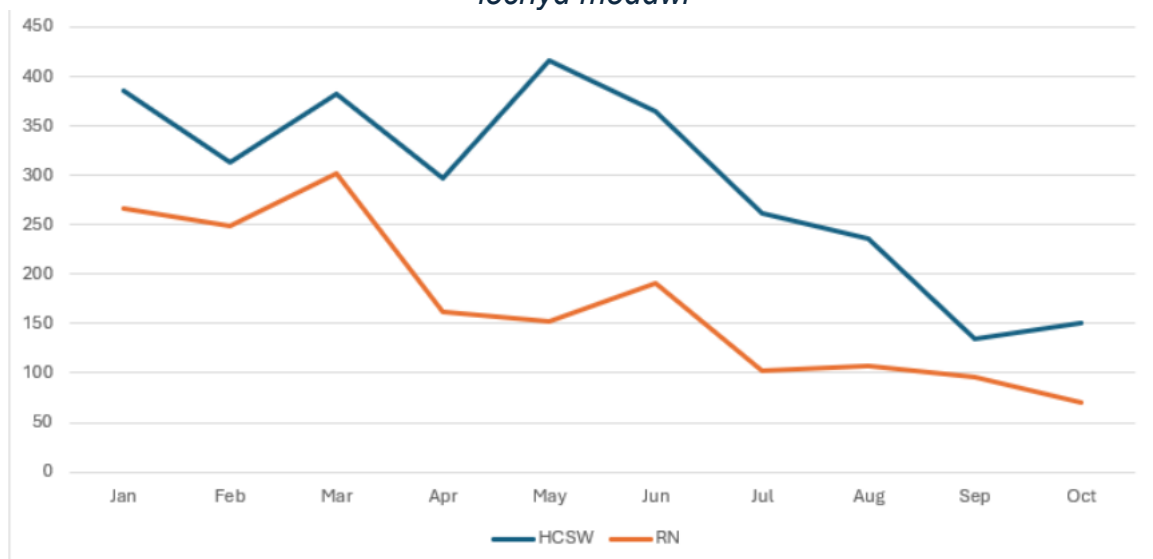
Mae BIAP yn parhau i wneud cynnydd cyson ac ystyrlon wrth gryfhau ei arweinyddiaeth, diwylliant y gweithlu a'i wydnwch sefydliadol. Yn ystod 2025, mae BIAP wedi symud o gyfnod o adferiad gweithredol i sylfaen sefydliadol fwy sefydlog ac aeddfed. Mae'r cynnydd hwn wedi'i gefnogi gan drefniadau llywodraethu cryfach, ymddygiadau arweinyddiaeth cyson a gweithio partneriaeth fwy effeithiol gyda staff, partneriaid Undebau Llafur a'r system iechyd a gofal ehangach. O ganlyniad, mae BIAP yn gynyddol abl i gynllunio, cyflawni a chynnal gwelliannau gyda mwy o ddibynadwyedd a hyder sefydliadol.

4.1 Y Gweithlu

Mae dull disgybledig o lywodraethu'r gweithlu wedi bod yn ganolog i gynnydd BIAP. Mae gwell rheolaethau swyddi gwag a sefydlu, gyda chefnogaeth dadansoddeg gweithlu amser real, bellach wedi'u hymgorffori ar draws pob grŵp staff. Mae'r rheolaethau hyn wedi cryfhau cysondeb ac ansawdd y broses o wneud penderfyniadau, gan sicrhau bod gweithgarwch recriwtio, ailddylunio ac adnoddau yn cael ei alinio ag angen gwasanaeth, cynaliadwyedd y gweithlu a stiwardiaeth ariannol.

Gan adeiladu ar y llywodraethu cryfach hwn, mae BIAP wedi gweld gwelliannau sylweddol yn sefydlogrwydd y gweithlu. Mae piblinellau staffio mwy gwydn a rheolaeth sefydlu tynnach wedi arwain at ddefnydd sero asiantaeth ar draws pob maes an-glinigol yn ystod 2025, gan adlewyrchu gwell recriwtio a chadw mewn gwasanaethau cymorth ac effeithiolrwydd y fframwaith rheoli. O fewn lleoliadau clinigol, mae nifer y shifftiau gweithwyr nyrsio a chymorth gofal iechyd mewn ardaloedd ward wedi'u llenwi gan staff asiantaeth wedi gostwng 66% ers mis Ionawr 2025, gan ddangos cynnydd sylweddol o ran sefydlogi timau craidd a lleihau dibyniaeth ar staffio dros dro. Mae'r gwelliannau hyn wedi cyfrannu at y gostyngiad cyflymu yng ngwariant cyffredinol asiantaeth, ac mae BIAP yn parhau i fod ar y trywydd iawn i gyflawni gostyngiad o 30% yng nghyfanswm gwariant asiantaeth erbyn diwedd y flwyddyn ariannol.

Ffigur 40: Cynnydd o ran defnyddio asiantaethau ar wardiau iechyd cyffredinol ac iechyd meddwl

Mae BIAP hefyd wedi buddsoddi mewn gwella arferion rhestrau i gyflawni gwell aliniad oriau i'r galw, ochr yn ochr â chynllunio cynharach a symud i gyhoeddi rhestrau 12 wythnos o flaen llaw. Mae rheolwyr yn defnyddio data byw'n gynyddol i ddefnyddio staff sylweddol a banc, lleihau prinder heb ei gynllunio a lleihau dibyniaeth ar staffio dros dro. Mae'r gwaith hwn wedi cryfhau cynllunio shifft, lleihau costau y gellir eu hosgoi a gwella parhad gofal mewn ysbytai cymunedol a gofal sylfaenol.

Mae recriwtio rhyngwladol wedi'i dargedu wedi cefnogi cynaliadwyedd mewn gwasanaethau allweddol ymhellach. Mae nyrsys sydd wedi'u haddysgu yn rhyngwladol wedi cael eu hintegreiddio'n llwyddiannus i dimau ysbytai cymunedol ac iechyd meddwl, gan gyflawni cyfraddau pasio OSCE o 100% a dangos cadw cryf. Mae nifer fach o feddygon sydd wedi'u recriwtio'n rhyngwladol wedi cael eu penodi mewn swyddi anodd eu llenwi, gan helpu i sefydlogi gwasanaethau sy'n dibynnu ar orchudd locwm yn hanesyddol.

Gyda'i gilydd, mae'r camau hyn yn cynrychioli dull cydlynol a chynaliadwy o gryfhau'r cyflenwad gweithlu. Mae defnydd mewnol banc wedi cynyddu 30% o'i gymharu â 2024, ac mae mwy o weithredu ar recriwtio sylweddol wedi gweld gostyngiad o 35% mewn swyddi gwag nyrsio ers 2023, yn enwedig mewn meysydd sy'n canolbwyntio ar y gymuned sy'n cyd-fynd ag uchelgais "gofal yn agosach at adref" y Bwrdd. Er bod y cynnydd hwn yn sylweddol, mae BIAP yn cydnabod bod angen gwyliadwriaeth barhaus i gynnal gostyngiadau yn y defnydd o asiantaethau, yn enwedig mewn swyddi arbenigol a gwledig lle mae heriau'r farchnad yn parhau.

4.2 Datblygu Arweinyddiaeth a Diwylliant Sefydliadol

Mae datblygu arweinyddiaeth wedi bod yn flaenoriaeth i BIAP wrth iddo barhau i ymgorffori ymddygiadau arweinyddiaeth tosturiol, cynhwysol ac atebol. Mae tua 200 o staff ar draws sawl maes gwasanaeth wedi cymryd rhan mewn rhaglenni arweinyddiaeth strwythuredig yn ystod 2025, gan gynnwys y Rhaglen Rheolwyr a'r Rhaglen Trochi Arweinyddiaeth Glinigol (CLIP). Mae'r gwerthusiad yn dangos gwelliannau clir mewn hyder, cyfathrebu a chysondeb ymarfer rheoli. Daeth yr Archwiliad Mewnol i'r casgliad bod datblygiad arweinyddiaeth a rheoli BIAP wedi cael sicrwydd sylweddol, sy'n dangos rhaglenni o ansawdd uchel wedi'u llywodraethu'n dda.

Mae'r rhaglen CLIP yn parhau i ddenu cydnabyddiaeth allanol, gan gynnwys cyrraedd y rhestr fer ar gyfer gwobr HPMA genedlaethol. Drwy gydweithio ag AaGIC, mae'r rhaglen bellach yn cael ei hymestyn i Fwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr ac i dimau Gofal Sylfaenol ledled Cymru. Mae'r datblygiadau hyn yn adlewyrchu hyder cynyddol yng ngallu arweinyddiaeth BIAP a gwerth ei fodel arweinyddiaeth y tu hwnt i ffiniau sefydliadol.

Yn ogystal, mae dau ddangosydd allweddol ar gyfer y gweithlu, sef cydymffurfiaeth â PADR ar 81% a chydymffurfiaeth â Hyfforddiant Statudol a Gorfodol ar 89%, bellach uwchlaw cyfartaledd GIG Cymru, gan ddangos disgyblaeth sefydliadol gryfach ac ymrwymiad parhaus i ddatblygu staff a safonau ansawdd. Er bod BIAP yn cydnabod bod cynnal y lefelau hyn yn gofyn am ffocws parhaus, mae'r canlyniadau hyn yn rhoi sicrwydd bod perfformiad yn symud i'r cyfeiriad cywir.

Mae datblygiad diwylliannol hefyd wedi aeddfedu'n sylweddol. Mae'r rhaglen Gwella Gyda'n Gilydd bellach yn gwasanaethu fel prif fecanwaith BIAP ar gyfer cysylltu llais staff â thrawsnewid sefydliadol. Mae sesiynau ymgysylltu, gweithdai digidol a sgysiau lleol wedi llunio blaenoriaethau tîm, disgwyliadau arweinyddiaeth a gwaith ailgynllunio gwasanaethau. Mae staff yn adrodd fwyfwy eu bod yn teimlo eu bod yn cael eu clywed a'u cymryd rhan, sydd wedi cyfrannu at well cydlyniant diwylliannol ar draws timau sydd wedi'u gwasgaru yn ddaearyddol.

Mae Arolwg Staff Cymru Gyfan 2024/25 yn rhoi cipolwg pellach ar gynnydd diwylliannol. Cyflawnodd BIAP Fynegai Ymgysylltu o 75%, un o'r canlyniadau cryfaf ymhlith byrddau iechyd cymharol yng Nghymru. Dywedodd cyfran sylweddol o staff (80%) eu bod yn teimlo eu bod yn cael eu gwerthfawrogi gan eu rheolwr llinell uniongyrchol, gydag ymatebwyr pellach yn dewis yr opsiwn niwtral a lleiafrif yn nodi anghytuno. Dywedodd mwy na 70% o'r staff eu bod yn cael eu trin ag urddas a pharch (dim ond 7% o'r ymatebwyr oedd yn anghytuno â'r datganiad hwn). Mae hyn yn awgrymu tuedd gadarnhaol yn gyffredinol, gan hefyd bwysleisio'r angen am ymdrechion parhaus i wella profiad staff. Cadarnhaodd 78% fod gan eu tîm set o amcanion a rennir ac eto mae lleiafrif yn anghytuno â'r datganiad hwn sy'n nodi bod dealltwriaeth o sut mae eu rôl yn cyfrannu at nodau sefydliadol. Mae'r rhain yn ddangosyddion cadarnhaol o gydlyniant ac eglurder pwrpas. Fodd bynnag, tynnodd yr arolwg sylw hefyd at feysydd sydd angen ffocws parhaus, yn enwedig cyfathrebu mewnol, cydnabyddiaeth a chyfluoedd datblygu gyrfa. Mae BIAP wedi gweithredu trwy ddull strwythuredig "Dywedoch chi, Gwnaethom ni", sesiynau gwrando arweinyddiaeth, cyfluoedd mentora gwrthdro gweithredol a chynlluniau ymgysylltu lleol cryfhau. Er bod cynnydd yn amlwg, mae'r Bwrdd yn cydnabod bod cynnal a gwella ymgysylltu yn gofyn am ymdrech barhaus yn hytrach na hunanfodlonrwydd.

Mae Goruchwyliaeth Glinigol Adferol, gyda chefnogaeth grŵp llywio mewnol, wedi'i ehangu i ddarparu ymarfer myfyriol strwythuredig i staff, gan gynnwys Tiwtoreion. Mae hyfforddiant ehangach ar arweinyddiaeth dosturiol, ymyrraeth gynnar mewn pryderon lles a rheoli presenoldeb yn ategu'r gefnogaeth hon, gan adeiladu gallu sefydliadol i fynd i'r afael yn rhagweithiol ag anghenion staff.

4.3 Blaenoriaethu Lles Staff, Cynhwysiant a Phartneriaeth Gymdeithasol

Mae BIAP yn parhau i roi lles wrth wraidd ei ddull gweithlu. Mae'r model Ymwybyddiaeth Ofalgar, Derbyn a Thosturi wedi'i sefydlu'n dda ac yn cael ei gyrchu'n eang, gyda chyfranogiad yn fwy na 80% mewn meysydd peilot. Mae adborth yn dangos gwelliannau mewn lles, rheoleiddio emosiynol a chydlyniant tîm. Ochr yn ochr â MAC, mae dros 700 o staff wedi cael mynediad at Raglen Cymorth i Weithwyr Vivup yn 2025, a chymerodd mwy na 1,000 o staff ran mewn Sioeau Teithiol Lles a gyflwynwyd ar draws pob prif safle BIAP.

Mae absenoldeb oherwydd salwch wedi aros yn sefydlog ar 5.48%, gan barhau i berfformio'n well na chyfartaledd GIG Cymru. Fodd bynnag, mae BIAP yn cydnabod yr angen i gadw ffocws, yn enwedig wrth i'r galw a phwysau gweithlu amrywio. Bydd hyfforddiant rheolwyr cryfach, goruchwyliaeth adferol a dulliau ymyrraeth gynnar yn parhau i fod yn feysydd sylw gweithredol.

Mae perthynas aeddfed ac adeiladol â phartneriaid Undebau Llafur yn parhau i fod yn sail i ymagwedd BIAP at lywodraethu'r gweithlu a phartneriaeth gymdeithasol. Mae'r Fforwm Partneriaeth Lleol yn cyfarfod yn rheolaidd fel fforwm ar gyfer deialog ar bolisi'r gweithlu, ailddylunio a mentrau lles. Mae partneriaid ochr staff yn cymryd rhan yn gynnar mewn prosesau newid, gan sicrhau tegwch, tryloywder a chyd-berchnogaeth penderfyniadau. Mae'r dull hwn yn cael ei ategu gan ystod o fecanweithiau deialog ffurfiol ac anffurfiol gyda'n partneriaid undebau llafur.

Mae'r Strategaeth Cymraeg mewn Gofal Iechyd wedi parhau i symud ymlaen, gyda'r nifer uchaf erioed o staff yn cwblhau hyfforddiant Cymraeg a nifer cynyddol o swyddi yn cael eu hysbysebu gyda gofynion Cymraeg hanfodol. Mae'r datblygiad hwn yn cefnogi gofal mwy diwylliannol ymatebol a hygyrch, er bod y Bwrdd yn cydnabod yr angen am fuddsoddiad parhaus i ateb y galw ar draws pob gwasanaeth yn llawn.

4.4 Cryfhau Piblinellau Recriwtio, Addysg a'r Gweithlu

Mae BIAP wedi moderneiddio a gwella ei seilwaith recriwtio trwy TRAC ac OPAS G2, gan arwain at ostyngiad o 20% mewn amser i'w logi a chyfathrebu cliriach ag ymgeiswyr. Mae mwy na 80% o gliriadau iechyd galwedigaethol bellach wedi'u cwblhau o fewn saith diwrnod, gan gefnogi ymgysylltu amserol a lleihau oedi o fewn gwasanaethau critigol.

Mae addysg a lleoliadau clinigol wedi ehangu'n sylweddol, gan gryfhau'r cyflenwad gweithlu yn y dyfodol. Yn 2025, cefnogodd BIAP dros 220 o leoliadau mewn nyrsio, bydwreigiaeth a phroffesiynau iechyd cysylltiedig. Mae'r model Dysgu Cydweithredol mewn Ymarfer (CLiPP) wedi cynyddu capasiti lleoliad 23% ac wedi gwella'r amgylchedd dysgu myfyrwyr. Mae cyflwyno CLiPP ar draws lleoliadau cymunedol ac iechyd meddwl wedi cadarnhau Powys fel lleoliad deniadol i ddysgwyr, gan gyfrannu'n gadarnhaol at recriwtio hirdymor.

Mae'r bartneriaeth newydd gyda Phrifysgol Caerdydd wedi creu rhaglen leoliadau meddygol strwythuredig, gan groesawu 12 o fyfyrwyr meddygol i leoliadau gwledig a chymunedol. Mae hyn yn gam cyntaf ystyrlon wrth adeiladu piblinell gweithlu meddygol gwledig cynaliadwy.

Mae dull Tyfu Ein Gweithlu Ein Hunain BIAP o ddatblygu gweithlu nyrsio cynaliadwy yn parhau i aeddfedu ac mae'n parhau i fod yn fodel unigryw a chydabyddedig yn genedlaethol yng Nghymru. Fel rhaglen arobryn sydd wedi'i chynllunio'n benodol ar gyfer cyd-destun gwledig Powys, mae'n darparu llwybrau lluosog i'r rhai sy'n byw ym Mhowys symud ymlaen i rolau nyrsio cofrestredig trwy ddysgu hyblyg, seiliedig ar waith. Mae'r model hwn yn arbennig o arwyddocaol o ystyried daearyddiaeth y sir ac absenoldeb prifysgol brics ym Mhowys, lle mae llwybrau hyfforddi traddodiadol yn aml yn gofyn i unigolion adleoli a risg o golli cysylltiad â'u cymunedau cartref. Trwy ganiatáu i ddysgwyr barhau i fyw, hyfforddi a gweithio ym Mhowys, mae'r rhaglen yn cefnogi parhad gofal, yn cryfhau recriwtio lleol, ac yn cyfrannu'n uniongyrchol at gynaliadwyedd hirdymor cymunedau gwledig.

Wrth wraidd y dull hwn mae'r Rhaglen Darpar Nyrsys, a ddarperir mewn partneriaeth ag AaGIC, sydd wedi dod yn elfen flaenllaw o biblinell gweithlu BIAP. Mae recriwtio'n digwydd bob blwyddyn, ac mae 88% o gyfranogwyr ar draws y ddwy garfan gyntaf ar y trywydd iawn i gwblhau eu hyfforddiant, a disgwylir i'r mwyafrif symud i swyddi sylweddol ym Mhowys yn 2026. Mae'r rhaglen wedi cael ei hyrwyddo'n weithredol i ymgeiswyr sy'n siarad Cymraeg, gan gefnogi ymhellach ddatblygiad gweithlu nyrsio dwyieithog a gwella'r broses o ddarparu gofal diwylliannol briodol. Fel menter bwrpasol a grëwyd ar gyfer a gan Bowys, mae'r rhaglen yn enghraifft o sut y gall arloesedd wedi'i deilwra i anghenion gwledig sicrhau gwytnwch ystyrlon, hirdymor y gweithlu.

Mae rhaglen ysgolion a cholegau Cynllun Menter Gyrfa ac Addysg yr Academi wedi parhau i ehangu ei chyrhaeddiad, gan ennyn diddordeb 5,500 o ddysgwyr yn 2025, cynnydd o 56% ers 2024. Mae'r Cynllun Menter Gyrfa ac Addysg yr Academi yn cryfhau dealltwriaeth y cyhoedd o yrfaedd y GIG ac yn cefnogi dilyniant i brentisiaethau, llwybrau Tyfu Ein Hun a rolau ieuchyd a gofal ehangach. Bydd partneriaeth newydd gyda AaGIC yn cyflwyno cynllun peilot ysgol gynradd yn Chwarter 4, gan ehangu amlygiad cynnar i yrfaedd ieuchyd a gofal.

Mae'r Academi Dysgu Dwys mewn Trawsnewid Digidol, a ddarperir gan Brifysgol De Cymru mewn partneriaeth â BIAP a'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol, wedi cefnogi 108 o ddysgwyr MSc, 7 ymgeisydd PhD a dros 3,000 o gyfranogwyr DPP yn ystod 2025/26. Mae hyn yn rhoi sicrwydd bod gallu digidol ar draws y rhanbarth yn cryfhau mewn parodrwydd ar gyfer trawsnewid gwasanaeth yn y dyfodol.

4.5 Strwythur Sefydliadol

Mae BIAP yn parhau i adolygu ei strwythur sefydliadol i sicrhau ei fod yn parhau i fod yn cyd-fynd â blaenoriaethau gwasanaeth, cynaliadwyedd ariannol ac anghenion poblogaeth Powys. Mae gwaith yn ystod 2025 wedi canolbwyntio ar nodi meysydd lle gall mwy o eglurder atebolrwydd, arweinyddiaeth glinigol gryfach a gwell aliniad timau gefnogi darparu gofal integredig, cymunedol yn fwy effeithiol. Mae hon yn parhau i fod yn broses archwiliol a datblygiadol, ac nid oes unrhyw benderfyniadau ar newidiadau strwythurol wedi'u gwneud ar hyn o bryd.

Mae ymgysylltu â staff a'r cyhoedd wedi bod yn rhan hanfodol o'r gwaith cynnar hwn. Trwy'r rhaglen Gwella Gyda'n Gilydd, mae BIAP wedi casglu mewnwelediad gwerthfawr o weithdai, digwyddiadau gwranddo a thrafodaethau cymunedol i ddeall sut mae gwasanaethau yn cael eu profi a lle gall mireinio strwythurol gefnogi gwell cydlynw a mynediad. Mae'r adborth hwn yn llywio'r opsiynau sy'n dod i'r amlwg ar gyfer dylunio sefydliadol; fodd bynnag, mae BIAP yn glir y bydd unrhyw newidiadau strwythurol arfaethedig yn destun ymgynghoriad cyhoeddus pellach. Mae'r dull hwn yn adlewyrchu ymrwymiad BIAP i dryloywder, cyd-gynhyrchu a sicrhau bod trefniadau sefydliadol yn cael eu llunio mewn partneriaeth â'r cymunedau y mae'n eu gwasanaethu.

4.6 Datblygu Gallu Mewnol ar gyfer Tirwedd Gomisiynu Cymhleth

Mae BIAP yn cydnabod y bydd angen gallu mewnol pellach i reoli cymhlethdod ei amgylchedd comisiynu. Fel darparwr heb gyfleusterau ysbyty aciwt, mae BIAP yn

comisiynu dros hanner ei wasanaethau gofal iechyd gan ddarparwyr ledled Cymru a Lloegr. Mae'r gwasanaethau hyn yn gweithredu o dan fframweithiau rheoleiddio, cyfundrefnau perfformiad a threfniadau cytundebol amrywiol, gan greu lefel uchel o gymhlethdod.

Er mwyn cynnal goruchwyliaeth o ansawdd, diogelwch a risg ariannol, bydd BIAP yn blaenoriaethu datblygu gallu mewn comisiynu, contractio, dadansoddi data a modelu ariannol. O ystyried hyblygrwydd ariannol cyfyngedig, bydd hyn yn cael ei gyflawni trwy adlinio adnoddau mewnol gan gynnwys adleoli, blaenoriaethu trwy reolaethau swyddi gwag a datblygu setiau sgiliau amlddisgyblaethol - yn hytrach na thrwy ehangu sefydliad.

Bydd cryfhau'r swyddogaethau arbenigol hyn yn cefnogi modelu mwy soffistigedig, nodi risgiau gweithredol yn gynharach a gwell gallu i sicrhau gwerth am arian ar draws gwasanaethau a gomisiynwyd. Mae BIAP yn glir bod y gwaith hwn yn hanfodol a bydd angen ffocws a buddsoddiad parhaus mewn sgiliau a systemau.

Mae'r cynnydd a gyflawnwyd yn ystod 2025 yn adlewyrchu Bwrdd Iechyd sy'n aeddfedu mewn gallu, hyder diwylliannol a disgyblaeth sefydliadol. Er bod heriau'n parhau, yn enwedig o ran recriwtio arbenigol, gallu dwyieithog a goruchwyllo gwasanaethau cymhleth a gomisiynwyd, mae BIAP yn parhau i gryfhau'r systemau, yr ymddygiadau a'r partneriaethau sydd eu hangen ar gyfer gwytnwch hirdymor.

Nid yw BIAP yn ystyried perfformiad cyfredol fel tystiolaeth o hunanfodlonrwydd. Yn lle hynny, mae'n parhau i adeiladu ar y sylfeini a sefydlwyd yn 2025 gan gryfhau arweinyddiaeth, dyfnhau piblinellau'r gweithlu, ymgorffori ymarfer tosturiol a gwella llywodraethu sy'n cael ei yrru gan ddata. Mae'r datblygiadau hyn yn gosod BIAP mewn sefyllfa gryfach a mwy cynaliadwy i gefnogi iechyd a lles cymunedau Powys.

5. Materion Lleol y Bwrdd

5.1 Cyd-destun

Mae BIAP yn sefydliad unigryw yng Nghymru a'r DU, o ystyried ei ardal fawr, ei boblogaeth wasgarog, ei ffin genedlaethol hir â Lloegr ac fel sefydliad comisiynu yn bennaf heb Ysbyty Cyffredinol Dosbarth yn y sir.

Fel y sir fwyaf gwasgarog o ran poblogaeth yng Nghymru a Lloegr, mae hyn hefyd yn golygu nad oes opsiynau diogel a dichonadwy ar gyfer darparu gwasanaethau Ysbyty Cyffredinol Dosbarth o fewn y sir. Felly, mae trigolion Powys yn cael mynediad i'r gwasanaethau hyn mewn siroedd cyfagos yng Nghymru a Lloegr. Mae'r angen i deithio y tu allan i'r sir ar gyfer gwasanaethau Ysbyty Cyffredinol Dosbarth ac Adrannau Damweiniau ac Achosion Brys, ynghyd â phryderon ynghylch amseroedd ymateb ambiwlansys, newidiadau i wasanaethau ambiwlans awyr a Gwasanaeth Casglu a Throslywddo Meddygol Brys, a seilwaith ffyrdd a thrafnidiaeth (gan gynnwys argaeledd trafndiaeth gyhoeddus, effaith tywydd garw) yn bryder allweddol a glywn mewn adborth gan gleifion a chymunedau.

O fewn ein daearyddiaeth fawr nid oes mäs critigol clir o boblogaeth, gyda'r Drenwydd yng ngogledd Powys yn ein canolfan boblogaeth fwyaf gyda phoblogaeth o 11,000 o bobl yn seiliedig ar gyfrifiad 2021. Mae llif gweithgarwch isel i sawl darparwr yn cyfyngu ar ein heffaith comisiynu strategol, yn enwedig gan ein bod yn gomisiynydd bach ar gyfer pob un o'n darparwyr.

Mae cyfleoedd sylweddol o hyd ledled Powys i barhau i drawsnewid ein cynnig gofal sylfaenol a chymunedol, mewn partneriaeth â phartneriaid Gofal Sylfaenol yn ogystal â phartneriaid statudol a thrydydd sector eraill. Mae ein cymeradwyaeth ddiweddar o'n Fframwaith Strategol Iechyd y Boblogaeth hefyd yn flaenoriaeth allweddol i'r BIAP. Mae'r cyd-destun hwn hefyd yn golygu bod Powys yn gyfle gwych i weithredu fel arloeswr gofal sylfaenol a chymunedol yng Nghymru drwy gefnogi a phartneriaeth gyda Llywodraeth Cymru a phartneriaid cenedlaethol eraill.

5.2 Cyllid, Strategaeth, Cynllunio a Chynnydd Lefel 4

Cynyddwyd BIAP o lefel 3 i Lefel 4 yn 2025/26 oherwydd diffyg cyflawni Cynllun Ariannol 2024/25. Mae ffocws gweithredol a dwys ar gyflawni, gafael a rheolaeth tymor byr yn 2025/26, gyda tharged arbed mewnol sylweddol gyda thystiolaeth dda o gyflawni hyd yn hyn. Roedd BIAP yn glir yn ei gynllunio ar gyfer 2025/26 ein bod yn anelu at barhau i fonitro arferol ar bob maes arall o'r Fframwaith Uwchgyfeirio a gwnaed dewisiadau cytbwys o ran perfformiad, ansawdd a chyllid i gefnogi hyn, gyda thystiolaeth dda o gyflawni ar draws pob un o'r Blaenoriaethau Strategol yn y Cynllun.

Mae cymorth allanol wedi'i sicrhau mewn partneriaeth â Llywodraeth Cymru i gynghori ar gyfleoedd ariannol tymor byr a chanolig a phrif ysgogwyr y sefyllfa ariannol gan gynnwys GIP, comisiynu a thrawsnewid. Disgwylir i'r adroddiad ym mis Rhagfyr 2025.

5.3 Newidiadau gwasanaeth dros dro

Ym mis Hydref 2024, gwnaeth y Bwrdd y penderfyniadau canlynol mewn perthynas â Newidiadau Gwasanaeth Dros Dro arfaethedig yn dilyn cyfnod o ymgysylltu:

- Newid i'r oriau agor (8am i 8pm) ar gyfer Gwasanaethau'r Uned Mân Anafiadau (UMA) yn Aberhonddu a Llandrindod.
- Gweithredu Unedau Parod i Fynd Adref yn Llanidloes a Bronllys ar y cyd ag adsefydlu cleifion mewnol cryfach yn Aberhonddu a'r Drennewydd
- Asesu'r newidiadau hyn dros gyfnod o 6 mis gan ddefnyddio fframwaith gwerthuso (meintiol ac ansoddol) a meini prawf gwneud penderfyniadau clir

Cynhaliwyd gwerthusiad yn unol â'r amserlen, a chyflwynwyd canfyddiadau'r gwerthusiad i'r Bwrdd ar 30 Gorffennaf 2025. Roedd y rhain yn nodi:

- Mae'r newid i wasanaethau agor UMA wedi cael effeithiau cadarnhaol ar y cyfan, gan gynnwys gwelliannau i ddibynadwyedd gwasanaethau, i ddiogelwch staff a chleifion ac i foddhad staff. Nid oes unrhyw gynnydd sylweddol mewn presenoldeb meddygon teulu wedi'u nodi; mae'r defnydd o staff y banc wedi gostwng ac mae costau staffio wedi gostwng 9%. Nid oes unrhyw gau heb ei gynllunio i'r gwasanaeth yn ystod y chwe mis diwethaf. Mae defnydd staff wedi gwella.
- Yn yr un modd, mae effeithiau cadarnhaol wedi'u nodi ar gyfer Unedau Parod i Fynd Adref / Unedau Adsefydlu. Mae'r rhain yn cynnwys gwelliant parhaus mewn effeithlonrwydd a llif, arwyddion cynnar o ganlyniadau gwell, llai o hyd aros, defnyddio staff yn fwy effeithlon ac effeithlonrwydd mewn costau staffio.

Cytunodd y Bwrdd ar sail y canfyddiadau hyn y dylai'r newidiadau dros dro i oriau agor UMA a gweithredu Unedau Parod i Fynd Adref ac Adsefydlu aros ar waith, nes bod penderfyniadau'n cael eu gwneud trwy Gam 1 o Wella Gyda'n Gilydd, sy'n canolbwyntio ar Wasanaethau Cymunedol Iechyd Corfforol a Meddwl Oedolion, gan gynnwys Gofal Brys.

Bydd newidiadau dros dro yn parhau i fod ar waith hyd nes y bydd penderfyniadau ffurfiol trwy'r rhaglen Gwell Gyda'n Gilydd. Mae'r penderfyniad hwn yn cydnabod bod monitro parhaus yn parhau i fod ar waith i sicrhau y byddai unrhyw faterion sy'n peri pryder yn cael eu nodi a'u gweithredu yn brydlon.

5.4 Materion trawsffiniol

Yng nghyd-destun yr uchod, yn dilyn cyfarwyddyd gan Lywodraeth Cymru i 'gomisiynu o fewn adnoddau', penderfynodd y Bwrdd gomisiynu gofal wedi'i gynllunio yn y GIG i amseroedd aros Fframwaith Perfformiad GIG yn 2025/26. Er gwaethaf trafodaethau agored ac adeiladol, nid yw BIAP wedi gallu dod i gytundeb â SATH gan nad yw'r sefydliad wedi gweithredu'r bwriad comisiynu hwn. Mae yna hefyd fater polisi cyllido heb ei ddatrys gyda WVT (gwledigwydd/MCP). Mae'r ddau anghydfod hyn wedi cael eu cyfeirio'n ffurfiol at Lywodraeth Cymru i'w datrys.

Oherwydd y gyfran uchel o'n poblogaeth sy'n derbyn gwasanaethau arbenigol yn y GIG, mae BIAP yn agored i risg uwch na rhai o'r Byrddau Iechyd eraill yng Nghymru o

ran costau'r gwasanaethau a gomisiynir drwy fecanweithiau'r Cydbwyllgor. Nodir hefyd bod arian gofal wedi'i gynllunio gan Lywodraeth Cymru yn cael ei ddrynnu ar sail darparwr i ddarparwyr Cymru ac nad yw ar gael i BIAP fel comisiynydd.

5.5 Mynediad deintyddol

Mae sicrhau mynediad cyfartal at ofal deintyddol yn parhau i fod yn flaenoriaeth allweddol i BIAP. Fodd bynnag, mae mynediad yn her barhaus sy'n gysylltiedig â heriau recriwtio a therfynu contractau. Mae recriwtio Deintyddion, Therapyddion Deintyddol a Nyrsys Deintyddol yn llwyddiannus yn heriol iawn, yn enwedig yn ardaloedd mwy gwledig y sir. Mae hyn yn effeithio ar bwysau staffio ac absenoldebau o fewn practisau deintyddol, oherwydd prinder staff a heriau swyddi gwag parhaus, gan arwain at apwyntiadau arferol yn cael eu canslo i gwmpasu cleifion brys. Mae recriwtio aflwyddiannus yn y tymor hir yn arwain at derfynu contractau, daeth dau gontract i derfyn yn 2025/26, gydag un yn debygol iawn o ddod i ben ar 31^{ain} Mawrth 2026.

Mae BIAP yn gwneud y mwyaf o'r Gwasanaeth Deintyddol Cymunedol i gefnogi mynediad Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol brys a rheolaidd. Mae'r dull hybrid hwn o ddarparu mynediad i wasanaethau deintyddol cyffredinol yn gweithio'n dda, fodd bynnag, mae llety bwrdd iechyd sydd ar gael yn cyfyngu'r gwasanaeth hwn yn ei gynnydd.

Yn ogystal, mae amseroedd aros Orthodonteg yn cynyddu wrth i'r galw barhau i fod yn fwy na'r capasiti ledled Powys. Mae BIAP yn comisiynu gofal orthodontig y tu allan i Bowys gyda thri darparwr o Loegr.

5.6 Gofal sylfaenol – Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol

Mae pryderon ynghylch cynaliadwyedd ymarfer a galw cleifion yn parhau. Mae cynnig Gwasanaeth Atodol Lleol mawr yn dangos y gofal ychwanegol sy'n cael ei ddarparu yn agosach at adref. Mae gweithgarwch apwyntiadau a gyhoeddwyd ar y Porth Gwybodaeth Gofal Sylfaenol yn dangos galw sylweddol gan gleifion gyda chyfartaledd o 69,985 o apwyntiadau'r mis ar draws y sir, mae hyn yn cyfateb i oddeutu 50% o boblogaeth Powys yn cael eu gweld bob mis.

Mae 25% o bractisau yn adrodd yn gyson ar lefel 4 trwy'r offeryn uwchgyfeirio Gofal Sylfaenol wythnosol; mae 75% o bractisau yn adrodd ar lefel 3.

Mae dau bractis sy'n darparu gwasanaethau meddygol cyffredinol ar hyn o bryd trwy drefniant contract meddygon teulu un llaw yn ychwanegu risg i gynaliadwyedd gwasanaethau.

Mae cymorth cynaliadwyedd y Bwrdd Iechyd ar waith gyda dau bractis, a dau gais arall am bractis ar y gweill.

Mae'r rôl allan o bresgripsiynu 56 diwrnod wedi'i gyfyngu i'r clwstwr canol yn unig oherwydd nad yw'r practisau yn rhai sy'n presgripsiynu. Ni fydd practisau sy'n presgripsiynu yn symud i bresgripsiynu 56 diwrnod gan y byddant dan anfantais

ariannol gan y bydd tâl am ffioedd dosbarthu yn lleihau. Mae 11 o'r 16 practis Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol ym Mhowys yn bractisau sy'n presgripsiynu.

Mae rhagor o wybodaeth am Ofal Sylfaenol ym Mhowys ar gael yn ein [Pennod Dechnegol Gofal Sylfaenol Gwella Gyda'n Gilydd](#).

5.7 Gofal cymdeithasol a bregusrwydd y system

Gan gydnabod effaith daearyddiaeth wledig ar ddarparu gwasanaethau cyhoeddus a'r marchnadoedd darparwyr, mae effaith andwyol sylweddol ar y dibyniaeth ar waith o'r fath, gan gynnwys llif cleifion. Mae BIAP yn gweithio'n galed i ddychwelyd cleifion o wasanaethau ar draws y ffin ac mae'n dibynnu ar gefnogaeth Cyngor Sir Powys yn y gwaith hwn. Yn ddefnyddiol, mae BIAP yn gweithredu yn gyfagos ag un Awdurdod Lleol, sydd wedi'i ffurfweddu i weithredu gwasanaethau pobl hŷn. Mae hyn yn ceisio blaenoriaethu rhyddhau o'r ysbyty, fodd bynnag, mae ehangder y gwasanaethau hyn, ynghyd â'r heriau i recriwtio gofal cymdeithasol yn creu rhai cyfyngiadau ar ymateboldeb.

Mae'r darparwyr gofal cymdeithasol, o ofal cartref i gartrefi nyrsio a gofal cymhleth, yn yr un modd yn cael eu herio mewn costau recriwtio a gweithredu dros ddaearyddiaeth fawr. Mae hyn yn cyfyngu'n ddifrifol ar gapasiti yn rhanbarthau mwy gwledig y sir ac yn gadael BIAP yn ddibynnol ar ddarparwyr y tu allan i'r sir ar gyfer ystod eang o wasanaethau, gan gynnwys darparu gofal iechyd meddwl gwelyau preifat.

Mewn ymateb, mae'r Awdurdod Lleol yn ymgymryd â thrawsnewid sylweddol o Ofal preswyl, gan geisio ail-gomisiynu eu gwasanaethau preswyl a chartrefi nyrsio cyn gyngor. Mae hyn yn cynnwys cynllunio i gynyddu capasiti yn sylweddol, disodli ystadau blinedig ac anaddas, ac archwilio modelau gofal mwy arloesol. Yn yr un modd, mae BIAP yn gweithio i wrthbwyso bylchau o'r fath trwy fwy o ddarpariaeth ailalluogi yn y gymuned, ochr yn ochr â'n cynllunio trawsnewid a fyddai'n gweld buddsoddiad sylweddol mewn mwy o dimau cymunedol, gwell darpariaeth leol o ofal iechyd meddwl, a darpariaeth gofal uniongyrchol i'r rhai ar ddiwedd oes.

Mynegai Tablau

Tabl 1: Perfformiad rhoi'r gorau i ysmegu yn erbyn targedau.....	58
Tabl 2: Perfformiad rhoi'r gorau i ysmegu ar gyfer ysmygwyr beichiog	58

Mynegai Ffigur

Ffigur 1: Model Integredig o Ofal a Lles	8
Ffigur 2: Dull Portffolio Gwella Gyda'n Gilydd	9
Ffigur 3: Rhaglenni Newid Gwasanaethau sy'n Effeithio ar Bowys.....	10
Ffigur 4: Trefniadau goruchwyllo ar gyfer uwchgyfeirio ac ymyrraeth	12
Ffigur 5: Sgôr CAG Log Tystiolaeth Uwchgyfeirio	13
Ffigur 6: Crynodeb o'r cynnydd yn erbyn y Cynllun Blynyddol (diwedd Ch2 2025/26)	14
Ffigur 7: Canran y plant dan 18 oed sy'n aros 14-wythnos neu lai am weithiwr proffesiynol perthynol i iechyd (GPPI) penodedig, Awst 2024 - Medi 2025.....	19
Ffigur 8: Nifer y cleifion (pob oed) sy'n aros mwy na 14-wythnos am therapi penodol, Awst 2024 - Medi 2025.....	20
Ffigur 9: Nifer yr oedolion sy'n aros mwy na 14 wythnos ar gyfer yr holl llwybrau awdioleg (i gynnwys llwybrau newydd a phresennol ar gyfer cymhorthion clyw, tinitws a chydbwysedd) – targed gostyngiad fesul mis.....	21
Ffigur 10: Nifer y plant sy'n aros dros 6 wythnos ar gyfer pob llwybr awdioleg (i gynnwys llwybrau asesu ac ymyrraeth newydd) – targed gostyngiad fesul mis.	21
Ffigur 11: Nifer y cleifion (pob oedran) sy'n aros mwy nag 8 wythnos am ddiagnosis.....	22
Ffigur 12: Nifer y cleifion sy'n aros dros 8 wythnos am Ddiagnostig penodol – ffynhonnell PTHB Digital	22
Ffigur 13: Nifer llwybrau gofal a gafodd eu gohirio wrth ryddhau	24
Ffigur 14: Canran y pant a phobl ifanc sy'n aros llai na 26-wythnos i ddechrau asesiad niwroddatblygiad ADHD neu ASD	26
Ffigur 15: Cost Gofal Iechyd Parhaus a Gofal Nyrsio Am Ddim fesul Bwrdd Iechyd	28
Ffigur 16: Perfformiad canser darparwr Cymru yn ôl targed 62-diwrnod SCP - 12-mis diwethaf	30
Ffigur 17: SATH & WVT 62-day USC perfformiad USC 62-diwrnod SATH a WVT - y 12-mis diwethaf - Ffynhonnell yn uniongyrchol gan ddarparwyr.....	31
Ffigur 18: Cyfanswm Digwyddiadau, a Digwyddiadau Diogelwch Cleifion a Rhai nad ydynt yn Gleifion fesul mis.....	32
Ffigur 19: Digwyddiadau a gaewyd y mis yn ystod 2024/25	32
Ffigur 20: Nifer y Digwyddiadau sy'n Adroddadwy'n Genedlaethol fesul mis yn ystod 2025/26 hyd yma	33
Ffigur 21: Cwympiadau cleifion a lefel y niwed a adroddwyd.....	35
Ffigur 22: Cydymffurfio ag amser ymateb Gweithio i Wella 30 diwrnod gwaith	36
Ffigur 23: Digwyddiadau y mae'r Ddyletswydd Gonestrwydd wedi'i sbarduno ar eu cyfer yn ystod 2025/26 hyd yma	37
Ffigur 24: Haint Clostridioides difficile (C. diff) (Nod Gwella: Lleihau baich cyffredinol haint C. diff gan o leiaf 25% yn erbyn cyfrifiadau 2024-25)	38
Ffigur 25: Cyfradd cyfaint Clostridioides Difficile yn ôl dechrau a chyfran o gyfanswm cyfaint yn yr ysbyty (%) - pob safle	38
Ffigur 26: Heintiau llif gwaed E. coli (Nod Gwella: Disgwylir gostyngiad o o leiaf 10% mewn achosion o E. coli BSI sy'n dechrau yn yr ysbyty o'i gymharu â'r achosion yn 2024-2025).....	39
Ffigur 27: Cyfradd cyfaint bacteremia E.coli yn ôl dechrau a chyfran o gyfanswm cyfaint HO - pob safle.....	40
Ffigur 28: Klebsiella spp. Heintiau llif y gwaed (Nod Gwella: Gostyngiad o leiaf 10% mewn achosion o Klebsiella spp BSI yn yr ysbyty yn erbyn yr achosion yn 2024-2025).....	40
Ffigur 29: Heintiau llif gwaed Pseudomonas aeruginosa (Nod Gwella: Gostyngiad o o leiaf 10% mewn achosion o ddechrau ysbyty Pseudomonas aeruginosa BSI yn erbyn yr achosion yn 2024-2025)	40
Ffigur 30: Heintiau llif gwaed Staphylococcus aureus (Staphylococcus aureus sy'n sensitif i Methicillin (MSSA) Nod Gwella: Gostyngiad o 20% o leiaf o'i gymharu â chyfrif gwaelodlin 2024/25 ar gyfer pob Bwrdd Iechyd; Nod Gwella Staphylococcus aureus sy'n Gwrthsefy	40
Ffigur 31: Cyfradd cyfaint bacteremia S.aureus yn ôl dechrau a chyfran o gyfanswm cyfaint HO - pob safle	41
Ffigur 32: Nifer yr ymatebion a dderbyniwyd drwy CIVICA yn ystod 2025/26 hyd yma	47
Ffigur 33: Dadansoddiad o ymatebion CIVICA	47
Ffigur 34: Cylch Gwella Ansawdd.....	55
Ffigur 35: Canran yr oedolion sy'n ysmegu sy'n cael eu trin sydd wedi gwneud ymgais i roi'r gorau i ysmegu drwy wasanaethau rhoi'r gorau i ysmegu (targed 5% dros 12 mis).....	58
Ffigur 36: Trosolwg o Ddull System Gyfan Pwysau Iach	60
Ffigur 37: Trosolwg o Wasanaethau Rheoli Pwysau Lefel 2 a Lefel 3	60

Ffigur 38: Trosolwg o'r Model Cymunedol Integredig.....	61
Ffigur 39: Trosolwg o'r Model Iechyd Meddwl	62
Ffigur 40: Cynnydd o ran defnyddio asiantaethau ar wardiau iechyd cyffredinol ac iechyd meddwl	70